

Rådgivningsrapport

2024-10-11

Utredning Räddningstjänsten Svedala kommun

Huvudansvariga konsulter

Björn Jingblad, seniorkonsult
Pär-Åke Eriksson, expertkonsult
Jennie Andersson, civilekonom

Uppdragsgivare

Johan Lundgren kommundirektör

Uppdraget genomförs av
Jung Konsult och Ledarskap AB

Jung Konsult och Ledarskap AB

Innehållsförteckning

1. Inledning, syfte, metod och sammanfattning	5
1.1 Uppdragets bakgrund och syfte.....	5
1.2 Utredningens inriktning och fokus.....	6
1.3 Utredningens organisation och arbetsformer.....	6
Metod och presentation.....	7
1.4 Utredningens analys och rekommendation- sammanfattning.....	7
2. Omvärld, framtid och organisationsformer	13
2.1 MSB analys av framtid och utmaningar	13
Ur vägledning 1 (2020).....	14
Ur vägledning 3 (2024).....	14
2.2 Aktuell lagstiftning.....	14
Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.....	14
Sammanfattning av ändringar i lagen.....	15
Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.....	16
Civilplikt inom kommunal räddningstjänst.....	16
Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid	17
extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap	
Räddningstjänst under höjd beredskap.....	17
Andra lagar inom området.....	19
2.3 Det civila beredskapssystemet.....	20
Kommunernas grundläggande uppdrag och ansvar.....	20
Region.....	20
Statens ansvar för räddningstjänst.....	20
Länsstyrelsen ska.....	21
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).....	21
Civilt försvar	21
Krisberedskap.....	23
2.4 Alternativa organisationsformer för räddningstjänst	
- motiv och konsekvenser.....	24
2.4.1 Egen regi	24
2.4.2 Kommunalförbund	25
2.4.3 Gemensam nämnd.....	26
2.4.4 Avtalssamverkan	27
2.5 Räddningstjänst under höjd beredskap - RUHB	28
Kvarstannande i egen regi	28
Inträde i Räddningstjänstförbund.....	29
Samverkan enligt civilrättsligt med en eller flera kommuner.....	31

3. Närvärld - Räddningstjänstens organisation och nuläge	33
3.1 Beskrivning av nuläge, organisation, bemanning, kommunal samverkan, ekonomi, mm	33
3.1.1 Svedala kommun	33
3.1.2 Räddningstjänsten i Svedala kommun.	34
3.1.2.1 Räddningstjänst under höjd beredskap Svedala	37
3.2 Beskrivning av organisatoriska alternativ, andra aktörer och befintliga samverkansformer.	37
3.2.1 Räddningstjänst Syd.....	37
3.2.1.1 Räddningstjänst under höjd beredskap Räddningstjänsten Syd.....	38
3.2.2 Räddningstjänsten Trelleborg (Vellinge - Skurup).....	39
3.2.2.1 Räddningstjänst under höjd beredskap Trelleborg (Vellinge - Skurup).....	40
3.2.3 Räddningstjänsten Lomma Staffanstorp	40
3.2.3.1 Räddningstjänst under höjd beredskap Lomma och Staffanstorp	41
3.2.4 "Räddsam" - Skåne	42
3.2.4 Länsstyrelsen Skåne.....	43
3.3 Ekonomisk utveckling och ekonomiska konsekvenser av olika organisationsformer	43
3.4 Dialogmöten - sammanfattning.....	44
4. Framtid	53
5. Överväganden, analys och rekommendation	55
5.1 Överväganden	55
5.2 Analys	60
5.3 Rekommendation.....	62
5.4 Slutord	63
6. Källor	65
5.1 Dialogmöten	65
5.2 Dokument och skriftliga källor	66
7. Bilagor	
6.1 Bilagor - länkar	69

Foto: Radon

1. Inledning, syfte, metod och sammanfattning

1.1 Uppdragets bakgrund och syfte

Svedala kommuns räddningstjänst utreddes 2021 varvid beslut fattades att räddningstjänsten fortsatt skulle bedrivas i egen regi samtidigt som ett räddningstjänstutskott inrättades under kommunstyrelsen. Räddningstjänstverksamheten leds av räddningschefen och ingår i kommunledningskontoret, det vill säga den lyder direkt under kommunstyrelsen och kommundirektören.

Medborgarnas trygghet, demografiska förutsättningar, ökande behov av katastrofberedskap, klimatförändringar, en orolig omvärld och krig inom Europa, har de senaste tre åren medfört ett växande fokus på samhällets beredskap och förmåga - på nationell, regional och lokal nivå. Kommunens organisation för räddningstjänst är en av de viktigaste hörnstenarna i ett modernt totalförsvar. Kraven på att verksamheten arbetar mer långsiktigt och förebyggande samt har en omfattande förmåga under höjd beredskap (RUHB) har ökat, och kommer att öka ytterligare. Mot denna bakgrund har kommunledningskontoret i Svedala kommun fått i uppdrag att genom extern utredare genomföra en kartläggning och analys om framtidens räddningstjänst i Svedala kommun utifrån ny omvärldssituation och krav på räddningstjänst under höjd beredskap.

Verksamheten har inga svårigheter att rekrytera och behålla RIB-personal men är sårbar vad gäller annan kvalificerad kompetens. Till detta kommer nya krav enligt lagstiftning som i sin tur bygger på en förändrad riskbild som behöver mötas av det kommunala räddningstjänstansvaret. Höga krav ställs även på räddningstjänstens förmåga under höjd beredskap (RUHB). Kommunen önskar en kartläggning och analys av verksamheten utifrån ett kvalitetsmässigt perspektiv. Medborgarnas rätt till en kostnadseffektiv räddningstjänst med god kvalitet som klarar nuvarande och framtida krav ska vara vägledande.

Utredningen ska peka på fördelar och nackdelar med följande alternativa lösningar för den framtida organiseringen av räddningstjänsten:

1. Fortsatt drift i egen regi.
2. Samarbete med Trelleborgs kommun (Vellinge, Skurup) utifrån ett civilrättsligt avtal.
3. Samarbete med räddningstjänsten Lomma-Staffanstorps utifrån ett civilrättsligt avtal.
4. Ingå i kommunalförbundet Räddningstjänsten Syd.

Utredningen ska resultera i en tydlig rekommendation om organisationsform för framtidens räddningstjänst för Svedala

1.2 Utredningens inriktning och fokus

- Kommunen önskar en kartläggning och analys av verksamheten utifrån ett kvalitetsmässigt perspektiv. Medborgarnas rätt till en kostnadseffektiv räddningstjänst med god kvalitet som klarar nuvarande och framtida krav ska vara vägledande.
- Utredningen ska i särskild ordning belysa de olika alternativens förutsättningar att hantera ökade krav vid räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB). Utredningen ska beskriva de olika organisatoriska alternativens för- och nackdelar i förhållande till höjd beredskap.
- Utredningen skall beskriva olika drifts- och avtalsformer för Räddningstjänsten i Svedala och hur alternativa modeller påverkar ekonomi/kostnadseffektivitet, styrning, kompetensförsörjning, konsekvenser för räddningstjänstens förmåga, kapacitet och allmänna förutsättningar, utifrån olika angivna driftalternativ.
- Utredningen kommer att beskriva erfarenheter och konsekvenser av olika organisationsformer i närliggande kommuner, samt även lyfta fram erfarenheter och exempel på samverkan i andra svenska kommuner. Utredningen redovisar kommunvisa jämförelser av kostnaderna utifrån olika samverkansmodeller/ organisationsformer.
- Intervjuer kommer att genomföras med urval av företrädare för kommuner och räddningsförbund

Noteras

- *Såväl förändringar av lagstiftning som analys och framtidsstudie 2030 enligt MSB, kommer att sammanfattas i särskild ordning och integreras i analys och konsekvensbeskrivningar.*
- *Redovisning av roll och ansvarsfördelningen mellan nationell, regional och lokal nivå kommer att beskrivas i utredningsrapporten.*
- *Omvärldsanalys - beskrivning av övriga faktorer som påverkar räddningstjänstens uppdrag och organisation nu och i framtiden, såsom förändringar av arbetstidslagstiftning, teknikutveckling/AI, digitalisering, kommunikation/ sociala plattformar, trender, etc.*

1.3 Utredningens organisation och arbetsformer

Uppdraget har genomförts av Pär-Åke Eriksson, tidigare räddningschef och Björn Jingblad, seniorkonsult, företagets ägare och mångårig erfarenhet som förvaltningschef inom kommunal verksamhet. Beskrivningar i avsnittet närvärld har sammanställts av Jennie Andersson, civilekonom och tidigare kommunal förvaltningschef.

[Bilaga 1](#) [Beställningskrivelsen](#)
[Bilaga 2](#) [Upphandlingsunderlag](#)
[Bilaga 3](#) [Om konsulterna, JKL](#)

Inför och under utredningen har genomförts avstämningsmöten mellan konsulterna och uppdragsgivaren, i syfte att säkerställa utredningsprocessen.

Metod och presentation

Inom ramen för utredningen har genomförts ett 40- tal samtal och dialogmöten med representanter för kringliggande kommuner, räddningstjänster (även Svedavia - Malmö AirPort), samt tjänstepersoner och politiker från Svedala kommun. Utredaren har tagit del av intern och extern dokumentation.

Utredningens huvudsakliga innehåll (utöver inledning och sammanfattning, källor och bilagor) återfinns i avsnitten "Omvärld", "Närvärld", "Framtid" samt "Övervägande och analys":

Avsnitt 1 - Inledning, syfte, metod och sammanfattning av analys och rekommendation.

Avsnitt 2 - "Omvärld" - beskriver generella faktorer som bestämmer eller påverkar räddningstjänstens nuläge och utmaningar. Avsnittet beskriver även organisatoriska alternativ, och bedömning av dess för- och nackdelar. Dessutom ingår en sk Swot - analys angående planering och förberedelser inför räddningstjänst under höjd beredskap.

Avsnitt 3 "Närvärld" - beskriver räddningstjänsterna som omfattas av utredningen, samt ekonomisk utveckling och hur man arbetat med förberedelser för räddningstjänst i höjd beredskap(RUHB) I detta avsnitt redovisas även sammanfattning från de dialogmöten som genomförts.

Avsnitt 4 "Framtid" - belyser hur givna driftalternativ kommer att påverka Svedalas räddningstjänst och påverkan på ekonomi/kostnadseffektivitet, styrning, kompetensförsörjning, konsekvenser för räddningstjänstens förmåga, kapacitet och allmänna förutsättningar.

I **avsnitt 5** " Överväganden, analys och rekommendation" redovisas beskrivning och bedömning av hur Svedala räddningstjänst påverkas och utvecklas inom de organisatoriska alternativ som föreligger. I detta avsnitt fokuseras: kapacitet, förmågor, redundans, ekonomisk utveckling, kompetens och personalförsörjning, samt förutsättningarna för räddningstjänst i höjd beredskap. (RUHB)

Avsnittet innehåller även utredningens rekommendation om räddningstjänsten i Svedalas framtida organisation.

1.4 Utredningens analys och rekommendation- sammanfattning

Utredningen konstaterar att räddningstjänsten i Svedala kommun utmärks av ett starkt engagemang och påtaglig kåranda. Samtlig personal inom räddningstjänsten är stolta över räddningstjänsten.

I avsnittet "närvärld" ovan, redovisas olika observationer angående räddningstjänsten i Svedala, som i mars 2024 upprättats av den tillförordnade räddningschefen och som förutsätter överväganden och löpande åtgärder för att säkerhetsställa kvalitet och redundans. ([se bilaga 4](#)) Rapporten indikerar bristande redundans och behov av olika

Foto: Svedala Räddningstjänst

löpande åtgärder, dels för att klara nuvarande krav men även förmågan att hålla jämna steg med den kravbild som efterhand skärps.

Malmö AirPort/ Swedavia finns inom Svedala kommun och det finns en nära samverkan mellan räddningsstyrkan på flygplatsen och Svedalas räddningstjänst. Oavsett kommunens val av organisation av räddningstjänsten är det angeläget att som en del av kraven på förhöjd beredskap att beakta behovet av fördjupad planering tillsammans med och avseende Malmö AirPort / Swedavia.

MSB redovisar i skriften "Dimensionerande planeringsförutsättningar för kommunal räddningstjänst under höjd beredskap", att räddningstjänstens bemanning skall äga kapacitet att fördubblas fram tills 2032, för att kunna hantera befintliga och tillkommande uppgifter. Det förutsätts omfattande utbildningsinsatser, redundanta ledningssystem och anskaffande av materiella resurser och modern teknik som är anpassat efter de krav som ställs i krig. Räddningstjänstens tillkommande uppdrag är i hög grad mycket kvalificerade och av stor betydelse för att samhällets funktioner kan upprätthållas. MSB konstaterar att räddningstjänstens förmåga att upprätthålla sin verksamhet har varit avgörande för Ukrainas befolkning att hantera vardagen trots krigets alla påfrestningar.

Kraven på svensk räddningstjänst ökar påtagligt utifrån olika förutsättningar som redovisas ovan. Ensam är inte stark och räddningstjänsten i Svedala inget undantag från detta. Organisationen kämpar periodvis med att upprätthålla balansen mellan kvalitet, arbetsmiljö och personalens höga ambitionsnivå ([bilaga 4](#)) De ökade krav som redan ställs på räddningstjänsten och som ökar påtagligt med anledning av räddningstjänst under höjd beredskap, innebär en ny situation för den kommunala räddningstjänsten. Det är "skarpt" läge i världen och Sverige står inte längre utanför det krigshot som föreligger. Inträdet i Nato innebär att Sverige i händelse av krig utgör ett legitimt och strategiskt angeläget mål för fienden. Detta är en realitet som kräver beaktande vid politiskt beslut om räddningstjänstens organisation.

Utredningen har analyserat ekonomi, prestanda och lokala specifika särdrag inom ramen för aktuella organisatoriska alternativ. Inom samtliga av dessa räddningstjänster bedrivs verksamhet av god kvalitet till rimliga kostnader. Det finns en väl utvecklad samverkan inom ramen för den gemensamma larmcentralen RC Syd och Räddsam. Samverkan sker även enligt olika avtal mellan räddningstjänsterna.

Staffanstorp/ Lomma kännetecknas av god kvalitet och innovation på satsningen (tillsammans med Länsstyrelsen) på frivilliga brandmän som utrustas och utbildas att komplettera den reguljära räddningstjänsten. Man eftersträvar även konsekvent och målmedvetet att minimera tiden tills räddningstjänstens kvalificerade insatser kan påbörjas på olycksplatsen. Detta sker genom utveckling av metod och utrustning.

Trelleborg kännetecknas liksom övriga räddningstjänster som ingår i utredningen av god kvalitet och robusthet. Den nya brandstationen är modern och har möjlighet att härberga ökad personalstyrka eller andra liknande verksamheter, ex vis har polisen varit aktuell, Det finns dock en påtaglig belastning på ledning och administrativa resurser eftersom man arbetar i parallella administrativa system utifrån kommunernas administrativa system. I händelse av att Svedala söker inträde förmodar man från ledningens sida att bildande av räddningsförbund kommer att övervägas.

Räddningstjänsten Syd är den dominerande räddningstjänsten i södra delen av Skåne. Övriga kraftfält är Räddningstjänsten Skåne nordväst och Räddningstjänsten i Kristianstad. Räddningstjänsten Syd förmedlar räddningstjänst till 500000 skåningar. Räddningstjänsten Syd präglas av professionalitet, hög redundans, robusthet och systematisk strategisk planering och uppföljning. Som ett stort räddningsförbund arbetar man nära och tillsammans med övriga förbund, länsstyrelsen och MSB.

Detta innebär att förbundet under uppbyggnaden av totalförsvaret och den förhöjda beredskapen har regelbunden och särskild tillgång till information och planeringssamverkan på statlig och regional nivå. Den mindre organisationen har i allmänhet svårare att säkerställa adekvat bemanning och redundans, långsiktig kompetensförsörjning, och förutsättningar att erbjuda personalen karriärvägar, mm. Dessutom är kostnader för investeringar, utrustning/materiel, kapitalkostnader, administration, arbetsledning, mm, relativt sett högre i den mindre organisationen/ enskilda kommunen.

Ur ett framtidsscenario kan man räkna med att kostnaderna för räddningstjänst kommer att öka. Ekonomi och kostnadsläge för olika insatsvaror är osäkra och klimatförändringar kommer att bidra till fler väderrelaterade händelser. Räddningstjänst under höjd beredskap är dock den största enskilda förändringen för räddningstjänsten i närtid och den innebär stora förändringar, både vad gäller ledning och planering, tillkommande arbetsuppgifter som ställer stora krav på utbildning och material samt dimensionering. Resurser kommer att tillföras kommunerna men på vilket sätt och i vilken form är ännu oklart.

Att fullt ut samordna räddningsverksamheten med flera kommuner skapar synergier och innebär att en betydligt större organisation bär upp omvärldsbevakning, utveckling av nya metoder och kapacitet att tillgodogöra sig teknisk innovation. Detta avser såväl arbete med höjd beredskap, övriga förebyggande processer såväl som det traditionella arbetet att rycka ut vid bränder och olyckor.

Räddningstjänstens verkningsgrad, kompetens och redundans kommer att vara av avgörande betydelse för upprätthållande av samhällets funktioner i händelse av krig. Det är detta som politiken i Svedala kommun har att beakta.

Rekommendation

Utredningen konstaterar att förutsättningarna och grundvalarna för beslut om räddningstjänstens organisation har förändrats markant sedan beslutet 2021 att bibehålla räddningstjänsten i Svedala kommun, i egen regi.

Ökande och skärpta krav på höjd beredskap inom räddningstjänsten, och övriga beslut om stärkt totalförsvaret kommer att utgöra en utmaning för samtliga samhällsaktörer, såväl som på civilsamhället och näringslivet. Att optimera förutsättningarna för räddningstjänstens utveckling och kvalitet måste vara ett av kommunens mest angelägna beslut. Det pågår krig i Sveriges närområde vilket i hög grad påskyndar behovet av att snarast fastslå räddningstjänstens organisation.

Utredningens förslag är därför

- Svedala kommun bör med skyndsamhet söka inträde i Räddningstjänsten Syd
- Snarast beslutet är fattat ska förberedelser för Svedala räddningstjänsts inträde i Räddningstjänsten Syd inledas

Motiv

Utredningen lyfter genomgående fram behovet av att kommunerna måste planera och förbereda för räddningstjänst höjd beredskap och risken för krig (RUHB). Kommunens räddningstjänst är idag i huvudsak dimensionerad för att hantera olyckor i fred och behöver förstärkas för att kunna möta de utmaningar som krigsfara och ytterst krig kan medföra. Initialt kommer det att krävas såväl kompetenshöjning som personella- och materiella resursförstärkningar.

Att åstadkomma effektiva och samordnade räddningsinsatser under höjd beredskap och ytterst krig kräver dessutom att kommunens räddningstjänst, tillsammans med direkt berörda aktörer, har getts möjlighet till planering, utbildning och övning.

Ur ett framtidsscenario kan man räkna med att kostnaderna för räddningstjänst kommer att öka. Ekonomi och kostnadsläge för olika insatsvaror är osäkra och klimatförändringar kommer att bidra till fler väderrelaterade händelser. Räddningstjänst under höjd beredskap är dock den största enskilda förändringen för räddningstjänsten i närtid och den innebär stora förändringar, både vad gäller ledning och planering, tillkommande arbetsuppgifter som ställer stora krav på utbildning och material samt dimensionering. Resurser kommer att tillföras kommunerna men på vilket sätt och i vilken form är ännu oklart.

Ett inträde i förbundet skapar synergier och redundans som inte uppnås i egen regi. De synergier och skalfördelar som större organisationer garanterar verksamhetsmässigt och ekonomiskt, är svåra att matcha för en fristående kommunal räddningstjänst, i en kommun av Svedalas storlek. Att högsta kvalitet inom räddningstjänsten i Svedala kommun säkerställs på kort och lång sikt är en garanti för en trygg och säker kommun, och är av stor betydelse för kommuninvånare, besökare och näringslivet.

Samordningsvinsterna avseende förmåga och redundans i Räddningstjänsten Syd, är

avsevärda eftersom ett medlemskap i ett förbund ger helt andra förutsättningar att

1. Flytta resurser (personal, fordon och utrustning) dit de för tillfället behövs bäst vilket ökar kostnadseffektiviteten och en mer gynnsam kostnadsutveckling
2. Samordna och skapa spetskompetenser avseende det förebyggande arbetet
3. Vara en attraktiv arbetsgivare eftersom en större organisation ger mer utvecklingsmöjligheter och
4. Vara en mer kraftfull samverkanspart och kravställare i beredskapssystemet för Länsstyrelsen, Civilförsvarsområdet, Försvarmakten och andra.
5. Ett medlemskap i Räddningstjänsten Syd innebär sålunda att Svedala bibehåller en räddningstjänst och brandstation i Svedala kommun, samtidigt som Svedala får del av den kapacitet och de förmågor som återfinns inom förbundet.

Att ingå i avtalsreglerad samverkan med Trelleborg (m fl) eller Staffanstorps/Lomma skulle i normalläge vara gångbara alternativ. Dessa alternativ kan dock inte mäta sig med de mervärden som inträde i Räddningstjänst Syd innebär för förmågan att säkerställa att Räddningstjänsten i Svedala motsvarar ökande kravbild och den beredskap och de förmågor som förutsätts under höjd beredskap.

Slutord

Svedala kommun står inför ett organisatoriskt vägval för räddningstjänsten. Beslutet påskyndas och påverkas av att såväl staten som kommunen, regioner och olika myndigheter avkrävs förmågan att skapa beredskap att trygga samhällets grundläggande funktioner under höjd beredskap.

Sveriges räddningstjänster står inför ökande och alltmer komplexa utmaningar. Ytterst handlar det om att säkerställa räddningstjänstens redundans och långsiktiga förmåga att skapa en trygg och säker kommun.

Inträde i räddningstjänstförbund säkerställer ökade krav på förmåga, kapacitet och redundans samt en mer gynnsam kostnadsutveckling och innebär även att Svedala kommun ges ökat politiskt inflytande över driften och utvecklingen inom Räddningstjänsten Syd.

Kommentar

Att träda in i Räddningstjänsten Syd innebär inrangering av anställningsavtal, övergång i gemensamma system för IT och övrigt administrativt verksamhetsstöd, ommärkning av kläder, fordon och brandstation samt framtagande av överenskommelse om underhållsplaner för brandstationen

Foto: Svedala Räddningstjänst

2. Omvärld, framtid och organisationsformer

2.1 MSB analys av framtid och utmaningar

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har genomfört en omfattande omvärldsanalys, med ett brett deltagande från många olika aktörer inom räddnings- och krisorganisation. Med stöd från insamlade och sammanställda data belyser studien situationen för den kommunala räddningstjänsten från nuläge (2015) och fram till år 2030.

Rapporten beskriver det samhälle och landskap som den kommunala räddningstjänsten möter mot år 2030. Rapporten bygger på en omfattande omvärlds och framtidsanalys som visar på betydelsefulla konsekvenser och utmaningar för räddningstjänsten i framtiden.

Räddningstjänsten kommer i framtiden att behöva prioritera sitt arbete annorlunda mot idag. Även om den "traditionella" verksamheten, att rycka ut och snabbt vara på plats när en olycka har skett, kommer kraven på att verksamheten arbetar mer långsiktig och förebyggande att öka ännu mer. Samhällsförändringar, förändringar i olyckslandskapet och ökade krav på samarbete över såväl geografiska som organisatoriska gränser bidrar till att fokus för räddningstjänstens arbete behöver förflyttas. Därtill kommer den tekniska utvecklingen som förändrar kommunikationslandskapet, ger utökade möjligheter till övervakning och larm och automatisering samt driver på utveckling av nya material och släckningsprodukter och metoder.

Räddningstjänstens verksamhet behöver arbeta mer med långsiktig planering och scenarioanalys för att skapa beredskap i tanke och handling samt att träna för stora och spektakulära olyckor samtidigt som verksamheten behöver fokusera mer på vardagsolyckorna där många, framför allt gamla, skadas och förolyckas, ibland i onödan.

Urbaniseringen och förtätningen av våra städer samt demografiska utmaningar skapar komplexa utmaningar för räddningstjänsten. Att komma in tidigare i samhällsplaneringen och arbeta förebyggande i stadsplaneringen blir allt viktigare. Vidare ökar kraven på räddningstjänsten att kommunicera med lokalbefolkningen som uppvisar att större mångfald i språk, kultur och sedvänjor.

Slutligen måste räddningstjänsten samordnas på en nationell nivå. Skälen är flera men de viktigaste är att kunna allokera rätt resurser vid stora och krävande insatser, kanske genom att hålla nationella och/eller regionala buffertar av olika resurser. Detta behov ökar, inte minst i tider som dessa med tilltagande osäkerhet och ökad risk för konflikter i Sveriges närområde.

I en serie av skrifter från MSB angående vägledning och utvecklingsarbete kring RUHB, räddningstjänst i höjd beredskap skriver MSB:

Ur vägledning 1 (2020)

”Kommunens organisation för räddningstjänst är en av de viktigaste hörnstenarna i ett modernt totalförsvar. För att den på ett effektivt sätt och med kraft ska kunna lösa sitt uppdrag vid samhällsstörningar och höjd beredskap krävs en sammanhängande planering. Denna handlar bland annat om att analysera hoten, bestämma ambitionsnivåer, inventera behovet av resurser samt utbilda och öva. Räddningstjänstorganisationen är en del av kommunen och står under kommunstyrelsens ansvar även under höjd beredskap. Planeringen för räddningstjänst under höjd beredskap ska oavsett organisationsform ske i samverkan med kommunens ledning och övriga förvaltningar. Den kommunala räddningstjänsten har en förmåga som är anpassad för insatser i fredstid. Räddningstjänsten är idag i princip inte dimensionerad för att hantera en krigssituation och någon planering för höjd beredskap har på grund av tidigare hotbild inte skett på många år.

Erfarenheter av inträffade händelser visar att mindre räddningstjänstorganisationer inte är dimensionerade att själva klara av medelstora och stora, komplicerade eller flera samtidigt pågående räddningstjänstinsatser. MSB ser därför att en utökad samverkan bör åstadkommas genom en reglering för kommunerna att ingå i gemensamma räddningstjänstorganisationer. Många kommuner i Sverige har också redan påbörjat, på eget initiativ, denna gemensamma samverkansgruppering. Kommunerna ska i sitt ledningssystem ständigt upprätthålla en övergripande ledning av räddningstjänstverksamheten. Det kan till exempel röra sig om att flera kommuner i samverkan har en ledningscentral som är bemannad dygnet runt. MSB bedömer även att behovet av inriktning och samordning gör sig särskilt starkt gällande i räddningstjänstverksamheten eftersom samverkan måste ske regionalt och nationellt samt med många olika aktörer i brådskande situationer. Även i den brandförebyggande verksamheten finns ett behov av inriktning och samordning. Statens tillsyn är också en viktig del av en fungerande målstyrning”.

Ur vägledning 3 (2024)

”Rysslands storskaliga invasion av Ukraina drev på utvecklingstakten i MSB:s arbete med räddningstjänst under höjd beredskap. Hösten 2022 skedde en strukturreform av krisberedskap och civilt försvar och Sverige är relativt nyblivna medlemmar i NATO. Allt detta påverkar arbetet och samarbetet mellan parterna och att alla dessa delar inte är helt tydliga i nuläget är naturligt givet den snabba utvecklingstakten. Samordnings- och samverkansfrågor kommer löpande både uppstå och hanteras, vilket i sin tur kommer ha inverkan på räddningstjänsters och räddningsledningssystemens rutiner och arbets sätt. Många frågor kopplade till RUHB ställer också krav på att gränssnittet mellan enskild räddningstjänstorganisation och räddningsledningssystem är tydligt i tid och rum”

2.2 Aktuell lagstiftning

Nedan redovisas i sammanfattning ny eller aktuell lagstiftning som har inverkan på räddningstjänstens uppdrag och utveckling.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

Lagen om skydd mot olyckor (2003:778), ersatte Räddningstjänstlagen 1 januari 2004, och är en lag i Sverige som reglerar bland annat kommunal räddningstjänst, sjöräddningstjänsten, flygräddningstjänsten och fjällräddningen. De första paragraferna i lagen

innehåller allmänna bestämmelser som säger att lagen syftar till att ge alla människor likvärdigt skydd mot olyckor. Lagen definierar räddningstjänst med de räddningsinsatser som staten eller kommunerna ansvarar för, för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön.

Lagen reglerar även de krav som ställs på privatpersoner som får kännedom om en olycka eller brand som kan innebära fara för någons hälsa eller miljön. Även företag och privatpersoner som bedriver farlig verksamhet eller verksamheter där olyckor kan få stora konsekvenser omfattas och man kan här läsa om vem som till exempel ansvarar för brandskyddet på en publik anläggning.

En effektivare kommunal räddningstjänst - lag om ändring i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Från den 1 januari 2021 ändrades lagen (Proposition 2019/20:176) - "En effektivare kommunal räddningstjänst"

Förändringen i lagen syftar till att skapa en effektivare räddningstjänst, innebarande optimal samordning av samhällets resurser, bättre förutsättningar för samverkan med externa parter, utveckling av samverkan mellan kommuner, jämställande av det operativa och förebyggande arbetet, mm. I framtiden kan olyckorna bli större och mer komplexa till följd av klimatförändringar, attentat och ett mer sårbart samhälle.

Sammanfattning av ändringar i lagen

Landets kommunala räddningstjänster står inför stora framtida utmaningar när det gäller att effektivare kunna hantera stora och allvarliga olyckor. För att stärka Sveriges förmåga på området beslutades bland annat om följande ändringar i lagen om skydd mot olyckor:

- En starkare statlig styrning av kommunens förebyggande verksamhet och räddningstjänst genom ett nytt nationellt mål för den förebyggande verksamheten, tydligare handlingsprogram samt utökad föreskriftsrätt för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
- En tydligare ledningsorganisation med krav på kommunerna att upprätthålla en övergripande ledning av räddningstjänsten samt en möjlighet att delegera uppgifter på ett mer flexibelt sätt.
- Förstärkt tillsyn och stöd genom en koncentration till MSB med möjlighet att förelägga kommunerna att avhjälpa brister
- Möjligheter för MSB att under vissa förhållanden kunna prioritera och fördela tillgängliga förstärkningsresurser ur ett nationellt perspektiv.
- Flera av förslagen förväntas få särskild effekt på skyddet för olyckor utanför de större städerna. Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2021. Kommunerna gavs tid till den 1 januari 2022 för att anta nya handlingsprogram och uppfylla kravet på att ständigt upprätthålla övergripande ledning av räddningstjänsten

Foto: Radon

Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap

Varje myndighet ska i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav. I myndigheternas planering för totalförsvaret ska det ingå att myndigheten under höjd beredskap ska fortsätta sin verksamhet så långt det är möjligt med hänsyn till tillgången på personal och förhållandena i övrigt.

Myndigheternas planering för totalförsvaret ska ske i samverkan med de statliga myndigheterna, kommuner, regioner, sammanslutningar och näringsidkare som är nödvändiga för att de under de rådande förhållandena skall kunna fullgöra dessa skyldigheter.

Personal som är anställd hos en myndighet och som inte tas i anspråk i totalförsvaret i övrigt får, med stöd av anställningsavtalet, krigsplaceras vid myndigheten.

Personal som är krigsplacerad vid myndigheten med stöd av anställningsavtalet och personal som kan komma att beordras att tjänstgöra hos någon annan myndighet än den där den är anställd, ska genom myndighetens försorg ges skriftligt besked om sin krigsplacering eller avsedda tjänstgöring. Beskedet ska innehålla uppgift om inställelseplats.

Civilplikt inom kommunal räddningstjänst

För att öka Sveriges möjlighet att planera och förstärka personalförsörjningen inom totalförsvaret aktiveras civilplikten inom räddningstjänst.

Detta sker genom regeringsbeslut och ändring i förordningen (1995:238) om totalförsvarsplikt. Vidare ges MSB från den 19 januari 2024 rollen som bemanningsansvarig

myndighet genom en ändring i samma förordning. MSB har ansvar för att utreda personers möjligheter att skrivas in för civilplikt inom räddningstjänst. De personer som kan skrivas in för civilplikt ska genomföra repetitionsutbildning och därefter kommer Plikt- och provningsverket krigsplacera dem som civilpliktig i räddningstjänst, antingen som räddningsperson eller som räddningsbefäl. Personer som har genomgått relevant utbildning vid Statens räddningsverk eller MSB och har kompetens för räddningstjänstuppgifter kommer att sökas ut och kontaktas via brev för genomgång av så kallad annan utredning.

Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) gäller inte räddningstjänstområdet direkt, men har många beröringspunkter. LEH innehåller bland annat bestämmelser om kommunernas verksamhet vid extraordinära händelser i fredstid och om förberedelse av kommunernas verksamhet för sådana händelser.

Med extraordinär händelse avses i lagen en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting. Det ska finnas en krisledningsnämnd som vid en extraordinär händelse kan träda i funktion och överta uppgifter från övriga nämnder i kommunen. Syftet är att möjliggöra ett snabbt och enkelt kommunalt beslutsfattande vid en extraordinär händelse. Kommunerna ska som en del i sitt förberedelsearbete göra en risk- och sårbarhetsanalys. Analysen ska behandla hur extraordinära händelser kan påverka deras verksamhet.

Vidare ska kommunerna fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. Förutom ansvar för sin vanliga verksamhet har kommunerna ett geografiskt områdesansvar för samordning. Kommunerna ska verka för att det sker samordning av den krishantering som genomförs av olika aktörer i kommunen.

När LEH blir tillämplig på en extraordinär händelse kan händelsen även vara föremål för räddningstjänst. LSO och LEH ska då tillämpas parallellt på samma förlopp och båda lagarna får betydelse för kommunernas krishantering. Kommunerna kan också samordna förberedelsearbetet som ska ske enligt båda lagarna.

Räddningstjänst under höjd beredskap

Kommunens räddningstjänst är idag i huvudsak dimensionerad för att hantera olyckor i fred och behöver förstärkas för att kunna möta de utmaningar som krigsfara och krig kan medföra. Inicialt kommer det att krävas såväl kompetenshöjning som personella- och materiella resursförstärkningar.

Att åstadkomma effektiva och samordnade räddningsinsatser under höjd beredskap och ytterst krig kräver dessutom att kommunens räddningstjänst, tillsammans med direkt berörda aktörer, har getts möjlighet till planering, utbildning och övning. Höjd beredskap omfattar båda begreppen "skärpt beredskap" och "högsta beredskap" och beredskapsläget beslutas av regeringen.

Foto: Svedala Räddningstjänst

Det krig som nu pågår i Ukraina har tydligt visat att delar av angräparns krigföring även utgörs av indirekta eller direkta attacker mot civilbefolkningen, civilförsvarsorganisationer och civil infrastruktur. Attacker mot till exempel el- och drivmedelsförsörjningen slår mot räddningstjänstens förmåga att åstadkomma effektiva insatser. Hantering av oexploderad ammunition samt insatser som omfattar sök och räddning i raserade byggnader har visat sig vara särskilt utmanande för Ukrainas räddningstjänst.

Områden som planering, mental förberedelse och flexibilitet framhålls som särskilt viktiga att beakta i den kommunala räddningstjänstens strävan att förbereda sig för krig. Förmåga att formulera och kommunicera hjälpbehov samt förmåga att ta emot internationellt stöd är andra områden som behöver beaktas och utvecklas.

För att kunna hantera de påfrestningar som ett väpnat angrepp på Sverige innebär, bedömer MSB, att den nuvarande personella numerären på cirka 16 000 hel- och deltidanställd personal i kommunal räddningstjänst behöver fördubblas, initialt genom direktinskrivning av civilpliktiga.

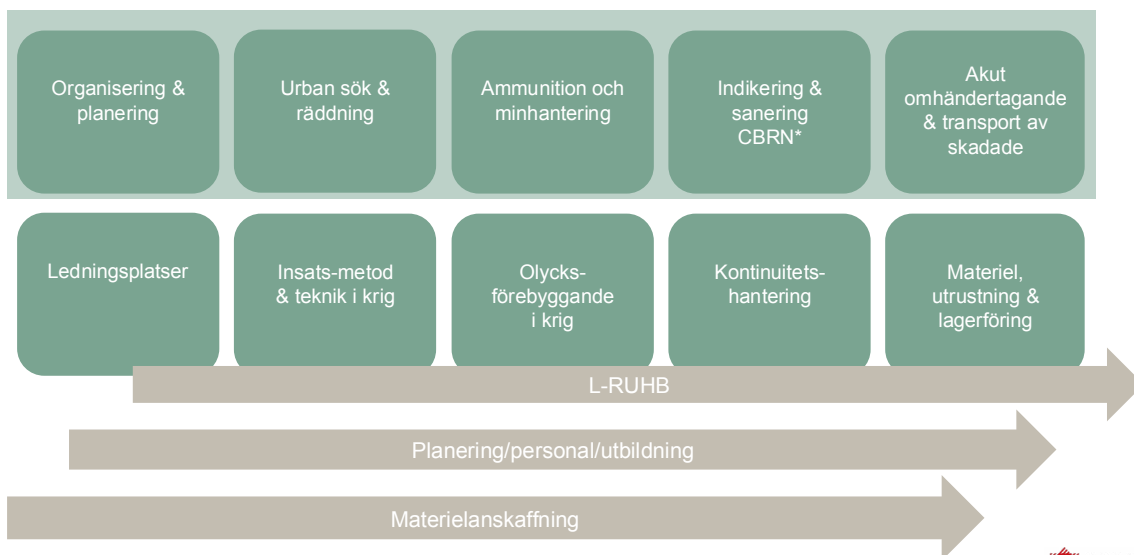
MSB:s bedömning är att kommunernas organisation för räddningstjänst 2033 behöver ha:

- förmåga att genomföra sök och räddningsinsatser, hantera oexploderad ammunition samt indikera och sanera för skydd mot kemiska stridsmedel och kärnvapen,
- beredskapsplanerat i varje kommun,
- en uthållighet om minst tre månader,
- nått en personalvolym för höjd beredskap på 32 000 kvinnor och män, innebär ökning med 100%
- grundutbildats och genomfört repetitionsövningar för all personal,
- förmåga att agera självständigt på alla ledningsnivåer vid störda förhållanden samt
- förstärkts med materiella resurser och modern teknik anpassat till krigets krav.

Enligt lagen har kommunens räddningstjänst i stort samma ansvar under höjd beredskap som i fredstid vad avser att förhindra skador på människor, egendom och miljö, dock tillkommer ytterligare ett antal uppgifter för höjd beredskap. Tilläggsuppgifterna i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, innefattar uppgifter som att upptäcka, märka ut och röja farliga områden, samt att indikera och sanera efter angrepp med kemiska stridsmedel och kärnvapen. Tilläggsuppgifterna omfattar även kompletterande åtgärder som i första hand avser den planering och organisering som är nödvändig för att kommunerna ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

Räddningstjänstens personal ska också delta i åtgärder för första hjälp och transport av skadade samt befolkningskydd. MSB har rätt att utfärda föreskrifter för verkställigheten av dessa skyldigheter.

Kommunen ska organisera och planera räddningstjänsten så att räddningsinsatserna kan genomföras snabbt och effektivt. Det innebär att räddningstjänsten ska ha en tillfredsställande förmåga att genomföra räddningsinsatser.

*CBRN står för kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot.

Andra lagar inom området

Den mest centrala författningen för kommunerna i allmänhet är kommunallagen (2017:725), förkortad KL. Den gäller även för kommunernas olycksförebyggande verksamhet och räddningstjänst när det inte finns särskilda regler för dessa verksamheter. KL behandlar bland annat grunderna för kommunal verksamhet, vad som är kommunala angelägenheter samt innehåller regler om hur kommunerna ska organisera sig och bedriva sina verksamheter. I fråga om organisation reglerar KL framför allt de organ som består av förtroendevalda men innehåller också regler om anställda i kommunerna. Räddningstjänstens uppdrag regleras eller påverkas, som tillstånds – eller tillsynsmyndighet, eller i andra avseenden även av flera lagstiftningar:

- Lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Plan- och bygglagen (2010:900)
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)

2.3 Det civila beredskapssystemet

Civil beredskap är det samlande begreppet för krisberedskap och civilt försvar. Det svenska civila beredskapssystemet har tre organisationsnivåer, nationell, regional och lokal nivå. Utöver dessa tre nivåer tillkommer den europeiska nivån (EU). Nedan beskrivs grundläggande och principiella utgångspunkter för samhällsskyddet.

Kommunernas grundläggande uppdrag och ansvar

Kommunerna har det huvudsakliga ansvaret för att det finns en organisation för skydd mot olyckor och räddningstjänst i Sverige. Den kommunala räddningstjänsten ingriper vid olyckor och andra akuta nödsituationer i samhället. Undantaget är sådana insatser där staten äger ansvar.

I varje kommun ska det finnas en eller flera nämnder med ansvar för räddningstjänsten. Varje kommun ska ha ett handlingsprogram för räddningstjänst, som är antaget av kommunfullmäktige. I handlingsprogrammet anges målet för kommunens räddningstjänstverksamhet samt de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser. I programmet ska det också anges vilken förmåga och vilka resurser kommunen har, eller avser att skaffa sig, för att göra räddningsinsatser såväl i fredstid som under höjd beredskap.

Region

Gällande bestämmelser utpekar tydligt en skyldighet för varje region att utveckla en ledningsorganisation som tillgodoser kravet på hög patientsäkerhet, hög kvalitet och tillämpning av kostnadseffektiv vård. Detaljutformningen av ledningsorganisationen varierar inom regionerna beroende på inriktning och omfattning.

En stor olycka eller katastrof (allvarlig händelse) ställer större krav på ledning än vad den normala sjukvårdsledningen kan hantera. I den särskilda sjukvårdsledningen ingår bl.a. att

- mobilisera sjukvårdsresurser till skadeplatsen
- organisera och leda sjukvårdsarbete i skadeområde
- fördela drabbade till mottagande vårdenheter
- organisera och leda verksamheten på vårdenheter
- leda och samordna övrig sjukvård inom regionen
- samverka med andra myndigheter som räddningstjänst och polis.

Statens ansvar för räddningstjänst

Statens äger olika uppgifter inom kris och beredskap. Länsstyrelsens och Myndigheten för samhälls skydd och beredskap (MSB) respektive uppgifter beskrivs nedan.

Staten har ansvar för de uppgifter som inte åvilar kommunerna.

Statens operativa uppgifter:

- Räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknikanläggning
 - Länsstyrelsen i respektive län
- Miljöräddning till sjöss – Kustbevakningen
- Sjöräddning – Sjöfartsverket
- Flygräddning – Luftfartsstyrelsen

- Fjällräddning – polismyndigheterna i fjäll-länen.
- Efterforskning av försvunna personer - polismyndigheten i respektive län.

Länsstyrelsen ska

- ansvara för att en samlad regional lägesbild sammanställs vid en kris.
- skapa nödvändig samordning och arbeta för samverkan mellan länsstyrelsen och berörda aktörer inom krishanteringssystemet utom och inom länet.
- upprätta regionala risk- och sårbarhetsanalyser.

Vidare ska länsstyrelsen efter beslut av regeringen prioritera och inrikta statliga och internationella resurser som ställs till förfogande.

Regeringen har delegerat delar av den operativa verksamheten till myndigheterna. Det nationella områdesansvaret innefattar därmed de samlade krishanteringsåtgärderna som regeringen med stöd av Regeringskansliet eller genom förvaltningsmyndigheterna utövar. Regeringen har särskilt uppdragit åt MSB att stödja samordningen av berörda myndigheters åtgärder vid en kris.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

De statliga sektorsmyndigheterna har uppgiften att driva utvecklingen av krisberedskap och civilt försvar inom sin sektor. MSB blir ansvarigt för sektorn räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen. MSB ansvarar för tillsyn över kommunernas och länsstyrelsernas skyldigheter, samt samordningen för statlig räddningstjänst

Underställd myndighetschef - erhåller årligen regleringsbrev som anger ansvarsområden och uppgifter

- Frågor om skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar.
- Avser åtgärder före under och efter en olycka, kris, krig eller krigsfara.
- Utfärda föreskrifter och utövar tillsyn.
- Utveckla samhället för pga att hantera olyckor och kriser.
- Stödja andra i syfte att samhället ska bli säkrare.
- Initierar och understödjer samverkan mellan olika aktörer.

Civilt försvar

Civilt beredskap är det samlande begreppet för krisberedskap och civilt försvar.

Den civila beredskapens mål är att värna

- Människors liv och hälsa
- Samhällsfunktioner
- Demokrati, rättssäkerhet, miljö och ekonomiska värden
- Nationell suveränitet

Det civila försvaret, är de samhällsverksamheter som jämsides det militära försvaret bedrivs med syfte att skydda och säkerställa att samhällsviktiga verksamhetsfunktioner inom respektive samhällssektor kan uppfylla samhällets fundamentala skyddsvärden. Verksamheten bedrivs med samordnade federativa resurser som bemannas av samhällets aktörer. Civilt försvar är verksamheter som tillsammans levererar prestationer som samverkar för att tillståndsförändra

Foto: Svedala Räddningstjänst

resurser, egna, andras och gemensamma, inom ramen för ett sammanhållet Totalförsvaret.

Målet för det civila försvaret ska från och med 2021 vara att ha förmåga att:

- Värna civilbefolkningen.
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.
- Upprätthålla en nödvändig försörjning.
- Bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.
- Upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan.
- Bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestringar på samhället i fred.
- Med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Den kommunala verksamheten är en viktig del av det civila försvaret. För att verksamheten ska fungera även vid höjd beredskap måste kommunen planera sin beredskap. En prioriterad åtgärd är att planera för vilken organisation kommunen ska ha för sin verksamhet under höjd beredskap, det vill säga en krigsorganisation, inklusive dess bemanning. Detta gäller för hela kommunen, inte bara räddningstjänsten.

Kommunerna ansvarar för räddningstjänst i fred och under höjd beredskap, regleras i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Krisberedskap

Krisberedskap handlar om förmågan att förebygga och hantera krissituationer. Detta förutsätter utbildningsinsatser, övning, organisation och strukturer som skapas före, under och efter en kris.

Målen för krisberedskapen är;

- Minska risk för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet.
- Värna grundläggande värden, som demokrati, mänskliga fri- och rättigheter, upprätthålla samhällsviktig verksamhet, begränsa skador på egendom och miljö då olyckor och kriser inträffar.

Kommunen ska:

- Sammanställa risk och sårbarhetsanalys - RSA.
- Utifrån analys genomförs åtgärder.
- Efter inträffad kris utvärdera kommunens hantering.
- Vart fjärde år ska resultatet av RSA;an redovisas till länsstyrelsen.

Kommunens ska säkerställa och planera för:

- Personella och materiella resurser.
- Övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden.
- Övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund.
- Kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys.
- Kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar.
- Vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Foto: Svedala Räddningstjänst

2.4 Alternativa organisationsformer för räddningstjänst - motiv och konsekvenser

Kommuner kan välja mellan olika driftsformer för sin verksamhet enligt kommunallagen. Vid organisering av räddningstjänsten är följande organisationsformer aktuella:

- Egen regi
- Gemensam nämnd
- Kommunalförbund
- Civilrättsliga avtal om samverkan

Stor del av Sveriges befolkning betjänas i dagsläget av räddningstjänster som samverkar inom någon av de alternativ som redovisas nedan.

Trenden är att kommunerna väljer att samarbeta inom förbund eller genom avtal. Enheterna blir större. I Blekinge, exempelvis, har genomförts utredning och det pågår nu politisk process om att slå i hop de räddningsförbunden i länet. Syftet är att öka redundans, effektivitet och beredskapen inom länets räddningstjänster.

2.4.1 Egen regi

Kommunen styr, finansierar och driver verksamheten. Politikerna har direkt kontroll över verksamheten genom sin egen politiska organisation och förvaltningens egna medarbetare utför tjänsterna.

Motiv och förutsättningar

Kommunen äger rådighet över räddningstjänstens drift och utveckling. Räddningstjänsten är en del av kommunens ledning och förvaltning och utformas som en del av den kommunala koncernen.

Positiva effekter

- Kommunen styr helt över sina räddningsresurser.
- Förenklar samarbetet inom kommunen mellan räddningstjänst och övrig verksamhet.
- Skapar trygghet hos invånarna och personal genom den egna "räddningstjänstens" närhet till politiker och invånare.
- Det blir lättare för en enskild, förtroendevalda och personal att överblicka den kommunala verksamheten som bedrivs.
- Närhet till företag, lokala intressenter och civilsamhället.
- Synergier skapas inom kommunen genom kontinuerlig samverkan.

Befarade negativa effekter

- Svårt att uppnå optimal kostnadseffektivitet eftersom man i stort sett behöver upprätthålla samma materiella och personella standard som i större organisationer som kan dra fördel av storskalighet.
- Svårt för mindre kommuner att skapa och upprätthålla den kapacitet som krävs idag och utifrån framtida utmaningar.
- Svårt att upprätthålla redundans och uthållighet i mindre organisationer.
- Svårt att rekrytera och behålla chefer och specialistresurser.
- EU direktivet kring dygnsvila kommer att vara svår att hantera i mindre organisationer.

2.4.2 Kommunalförbund

Kommunalförbund kan bildas mellan kommuner och regioner. Medlemmarna överlämnar berörd kommunal verksamhet till förbundet. Arbetsgivaransvaret överförs från den enskilda kommunen till förbundet. Berörda lokaler och fastigheter kvarstannar i kommunal ägo och hyrs av kommunalförbundet. Kommunernas avgift fastställs utifrån noggrann analys av respektive kommuns kostnader, ekonomiska utveckling och prognoser för berörd verksamhet. Taxor och tillsynsavgifter harmoniseras inom förbundet. Kommunalförbundet är en egen offentligrättslig juridisk person med egen rättskapacitet, fristående från medlemmarna, ofta sägs kommunalförbundet vara en slags specialkommun. Organisatoriskt är ett kommunalförbund uppbyggt på i princip samma sätt som en kommun eller en region. Det finns kommunalförbund med eget fullmäktige och kommunalförbund med direktion. I varje kommunalförbund ska det finnas en förbundsordning. Varje medlem ska vara representerad i styrelsen.

Motiv och förutsättningar

Inom kommunalförbund eftersträvas skalfördelar och synergier. Samverkan i kommunalförbund innebär att beslut som rör den enskilda kommunen fattas i samverkan med andra kommuner. Kommunalförbundet är en egen juridisk person med egen ledningsfunktion och administration.

Positiva effekter

- Stordriftsfördelar och synergier verksamhetsmässigt och ekonomiskt.
- Lättare att uppnå kostnadseffektivitet i större organisation.

- Lättare att skapa och upprätthålla den kapacitet som krävs idag och utifrån framtida utmaningar.
- Lättare att uppnå robusthet, upprätthålla redundans och uthållighet i större organisationer. Samverkan kring resurser minskar sårbarhet och minskar risken för att en kommun står utan egen kompetens i händelse av sjukdom eller liknande.
- Bättre förutsättningar att arbeta med utveckling, innovation och uppföljning.
- Lättare att rekrytera och behålla chefer och specialistresurser i en större organisation.
- Underlättar samverkan kring uppbyggnaden av det civila försvaret .
- Enklare i en stor organisation att hantera EU direktiven kring dygnsvila.

Befarade negativa effekter

- Eftersom det kommunala självstyret i frågor om räddningstjänst ersätts av kommunalförbundet flyttar frågor och beslutsrätten längre från invånarna. Ett särskilt problem vad gäller kommunalförbund är att det är svårt att få till stånd en bred politisk representation i sådana samverkansformer. Detta bland annat då småpartier ofta inte får plats i dessa nämnder, direktioner och styrelser Det blir svårare för en enskild att överblicka den kommunala verksamheten när delar av kommunens verksamhet bedrivs i olika samverkansformer Risken finns för att ett kommunalförbund fjärrar sig från övriga kommunala verksamheter inom kommunen, detta kan vara problematiskt då räddningstjänsten är en del av den kommunala verksamheten.
- Kräver noggranna förberedelser för att undvika parallell administration mm, inom kommunen och i kommunalförbundet.
- Risk att samverkan med kommunens övriga verksamheter försämras.

2.4.3 Gemensam nämnd

En gemensam nämnd bildas mellan två eller flera kommuner eller regioner och kan fullgöra uppgifter avseende all kommunal verksamhet. Den gemensamma nämnden ingår i en av de samverkande kommunernas eller regionernas politiska organisationer. Respektive fullmäktigeförsamling väljer ledamöter till den gemensamma nämnden. Någon av kommunerna är värd för den gemensamma nämnden, men den gemensamma nämnden bildar inte en egen juridisk person. Uppgifterna för nämnden ska preciseras i en överenskommelse och det ska också finnas ett reglemente för nämnden. Varje samverkande kommun eller region ska vara representerad i styrelsen.

Motiv och förutsättningar

Beslut som rör den enskilda kommunen fattas i samverkan med andra kommuner. Fördelen med denna typ av samverkansform är att den säkrar representativiteten och det politiska inflytandet i gemensamma nämndens verksamhet. Verksamheten finansieras solidariskt mellan de kommuner som ingår i gemensam nämnd, budgeten upprättas i värdkommunen. Vidare behåller varje kommun sitt huvudmannaskap för de frågor som överlämnats till den gemensamma nämnden.

Positiva effekter

- Stordriftsfördelar.
- Lättare att uppnå kostnadseffektivitet i större organisation.
- Lättare att skapa och upprätthålla den kapacitet som krävs idag och utifrån framtida utmaningar.
- Lättare att upprätthålla redundans och uthållighet i större organisationer. Samverkan kring resurser minskar sårbarhet och minskar risken för att en kommun

står utan egen kompetens i händelse av sjukdom eller liknande.

- Lättare att rekrytera och behålla chefer och specialistresurser i en större organisation.

Befarade negativa effekter

- Kan uppfattas inkräkta på det kommunala självstyret och att det blir svårare för en enskild invånare att överblicka den kommunala verksamheten, när den bedrivs i alternativ driftsform. (Påverkas av om man är värdkommun eller inte)
- Innebär ofta att en relativt omfattande administrativ överbyggnad skapas för politisk styrning.
- Budget- och redovisningsprocesserna i kommunerna kan vara olika; med olika riktlinjer, mallar mm. Detta kan öka administrativa kostnader.

2.4.4 Avtalssamverkan

Genom bestämmelser i kommunallagen (2017:725) 9 kap 37, (Civilrättsligtavtal) samt följdändringar i en rad andra lagar finns numera en generell rätt till avtalssamverkan för kommuner. Lagen innebär att kommuner kan komma överens om att utföra uppgifter åt varandra. Det är också möjligt för kommuner att delegera beslutanderätt till en anställd i en annan kommun.

Avtalssamverkan kan användas för att tillgodose en kommuns behov av att anlita en annan kommun för att utföra kommunens uppgifter inom något specifikt område. Avtalssamverkan kan exempelvis avse utredning och beslutsfattande i olika ärenden som innefattar myndighetsutövning och som annars typiskt sett är delegerade till tjänstemän i den egna kommunen. Avtalssamverkan kan även användas som en samverkansform under en provotid, för att undersöka om förutsättningarna finns för samarbete i till exempel ett kommunalförbund eller en gemensam nämnd. Avtalssamverkan kan även användas för att hantera kortsiktiga behov.

Motiv och förutsättningar

Samverkan med ett civilrättsligt avtal kan avse begränsade uppgifter såväl som avtal om den totala driften. I avtalssamverkan kan samhällets samlade resurser användas mer effektivt, vilket är positivt för samhällsekonomin i stort. Två eller fler kommuner kan exempelvis genom avtal ha gemensam räddningschef. Att genom samverkansavtal kunna dela på kostnaden för exempelvis räddningstjänsten som krävs vid bland annat myndighetsutövning, ger vinster i form av effektivare verksamhet och högre kvalitet på servicen. Kommunerna behåller även genom interkommunal samverkan sin lokala identitet, vilken ses som ytterst relevant för både politikerna och invånarna.

Positiva effekter

- Avtalssamverkan innebär inte någon inskränkning av det kommunala självstyret.
- Flexibel samverkansmodell, som underlättar anpassning till behoven i det enskilda fallet.
- Stordriftsfördelar utifrån avtalets omfattning.
- Lättare att uppnå kostnadseffektivitet i större organisation.
- Lättare att skapa och upprätthålla den kapacitet som krävs idag och utifrån framtida utmaningar.
- Avtalssamverkan enkel att uppnå eftersom det inte kräver förändrad organisatorisk överbyggnad.

Befarade negativa effekter

- Vid omfattande tjänsteköp, där ledningsansvaret överförs till annan kommun kan uppfattas inkräkta på det kommunala självstyret och att det blir svårare för en enskild invånare att överblicka den kommunala verksamheten, när två eller flera kommuner är involverade genom avtal.
- Kan upplevas otryggt hos personalen i de fall det strategiska ledningsansvaret överförs till annan kommun.
- Avtal kan sägas upp -kan skapa otrygghet hos både köpande och säljande kommuner.

2.5 Räddningstjänst under höjd beredskap - RUHB

Räddningstjänst i höjd beredskap som beskrivs i avsnittet ovan ställer höga krav på redundanta ledningssystem, adekvat bemanning, planering, utbildning, anskaffning av material och utrustning, etc

Nedan redovisas i form av en Swotanalys för och nackdelar, hot och möjligheter för räddningstjänstens förberedelser och verkan i höjd beredskap. Konsekvenserna är delvis desamma som i den mer generella beskrivningen av för och nackdelar enligt ovan. Det som beskrivs nedan är generella konsekvenser, hot och möjligheter. Givetvis är kvaliteten i genomförandet, ledarskap och styrning, avgörande för hur väl en organisation fungerar.

Kvarstannande i egen regi

Styrkor

- Nära till styrelse och övriga nämnder vid arbetet med höjd beredskap (RUHB).
- Bevarande av lokal kompetens och kunskap.
- Snabbt beslutsfattande och anpassning till lokala behov.
- Starkt förtroende från medborgarna i Svedala.
- Enklare att rekrytera deltidsbrandmän i en lokalt förankrad organisationen.

Svagheter

- Begränsade resurser relativt sett begränsar arbetet med räddningstjänst i höjd beredskap.
- Risk för isolering och brist på samarbete med andra enheter.
- Svårt att hantera större incidenter med begränsad personalstyrka.
- Brister i redundans och sårbarhet avseende ex vis specialistkompetenser.

Möjligheter

- Utveckla egna initiativ och program för förbättrad beredskap.
- Stärka lokala samarbeten med samhällsorganisationer och näringsliv.
- Innovativa lösningar för utbildning och övningar.

Hot

- Ökad risk för brister i beredskap vid stora incidenter.
- Utmaningar med rekrytering och bibehållande av personal.
- Brister i expertis, en enskild kommun har svårt att täcka in all den expertkunskap som avkrävs under höjd beredskap.

- Konkurrens om resurser: Andra externa aktörer som företag, regioner eller staten kan erbjuda lösningar eller finansiering som kommunen riskerar att inte ta del av.

Inträde i Räddningstjänstförbund

Styrkor

- Tillgång till större resurser och expertis förbättrar förutsätt för arbete med höjd beredskap - RUHB.
- Större kostnadseffektivitet - kostnaderna för underhåll och drift kan sänkas, vilket ökar resurser för insatser.
- Ökad kompetens - större resurser och kapacitet att förbereda kompetensutveckla personalen inför räddningstjänst i höjd beredskap.
- Räckvidd och kapacitet- Kan hantera större och mer komplexa insatser, vid kriser och katastrofer.
- Självklar samarbetspartner till MSB.
- Värdkommun för civilpliktiga brandmän som fördelas av MSB/ länsstyrelsen.
- Förbättrad samordning och effektivitet i räddningstjänsten.
- Större möjlighet till gemensamma övningar.
- Säkerställd redundans i ledningssystem och personal.
- Stor förmåga att hantera större och frekventa händelser.
- Stor kapacitet att förbereda och hantera höjd beredskap.
- Ingår i nätverk kring beredskapsplanering.

Svagheter

- Komplexitet i ledarskapet - behovet av att samordna flera kommuner och intressen.
- Olikheter i resurser och prioriteringar olika kommuner emellan.
- Risk för minskad lokal kontroll och anpassning.
- Eventuella kulturella skillnader i arbetsmetoder.
- Kan finnas avstånd till övriga kommunala nämnder och verksamheter vid höjd beredskap.

Möjligheter

- Större nätverk för kunskapsutbyte och kompetensutveckling.
- Förbättrad beredskap genom delade resurser.
- Innovationsmöjligheter genom samarbete med andra förbund och kommuner.

Hot

- Konflikter kan uppstå vid resursfördelning.
- Risk för att lokala behov förbises i det större systemet.
- Beroende av externa aktörer för kritiska beslut.
- Riskerar att det uppstår oklarhet i ansvaret mellan förbundet och kommunen i skarpt läge.

Foto: Svedala Räddningstjänst

Samverkan enligt civilrättsligt med en eller flera kommuner

Styrkor

- Stärker relationerna mellan medlemskommunerna.
- Gemensamma övningar kan förbättra insatsförmågan.
- Större gemensam resursbas ger ökad beredskap.
- Styrka i mångfald av erfarenheter och kompetenser.
- Möjlighet till gemensamma insatser och övningar.

Svagheter

- Beroende av avtalets villkor och efterlevnad.
- Risk för oenighet om prioriteringar och resurser.
- Klart definierade roller kan vara svåra att etablera.
- Bräcklig konstruktion pga av relativ litenhet om kommun vill lämna.
- Behov av att harmonisera olika arbetssätt och rutiner.
- Svårt att skapa en enhetlig kultur.

Möjligheter

- Utveckla gemensamma rutiner och protokoll.
- Öka medvetenheten om varandras styrkor och svagheter.
- Skapa en gemensam plattform för utbildning och träning.
- Utveckling av gemensamma utbildningsprogram.
- Förbättrad samordning vid större insatser.
- Stärka relationerna mellan kommunerna andra utveckla andra samarbeten.

Hot

- Ändrade politiska förutsättningar kan påverka avtalet/ samverkansformen.
- Om enskild aktörs inställning eller behov förändras kan övriga drabbas.
- Risk för ineffektivitet om samarbetet inte sköts väl.
- Politisk oenighet kan påverka samarbetet.
- Resurskonflikter kan leda till spänningar.
- Ökade kostnader för samordning och administration.

Foto: Svedala Räddningstjänst

3. Närvärld - Räddningstjänstens organisation och nuläge

3.1 Beskrivning av nuläge, organisation, bemanning, kommunal samverkan, ekonomi, mm

3.1.1 Svedala kommun

Med en yta på 218 kvadratkilometer är Svedala en av de ytmässigt mindre kommunerna i landet. Svedala är en inlandskommun och har ingen kust, dock finns sjöar med fritidsaktiviteter. I Svedala kommun bor ca 23 400 personer (mars 2024). Dessa finns i huvudsak i de tre tätorterna Svedala, Bara och Klågerup. Kommunen har en ökande befolkning och nya områden exploateras varje år. En stor andel av befolkningen bor i småhus. Utanför de tre större tätorterna präglas kommunen av landsbygd med mindre byar/småorter, gods och gårdar.

Svedala är en del av Öresundsregionen, som knyter samman Danmark och Sverige i gemensamma bostads-, studie- och arbetsmarknader. Med närheten till de större städerna i Skåne och broförbindelse över till Köpenhamn ligger kommunen i en växande region med stark tillväxtmotor. Kommunens vision är "I vår attraktiva kommun finns möjligheter för hela livet".

I kommunens norra delar, mellan Bara och Klågerup, ligger Grevie grundvattentäkt. Detta är ett vattenskyddsområde som förser delar av Malmö med dricksvatten. Kommunen utreder också möjligheten att göra delar av Alnarpsströmmen (underjordisk grundvattenström) till vattenskyddsområde för att kunna vara reservvattentäkt för kommunen.

I Svedala tätort finns flera områden med industrier och verksamheter. Industrin svarar för ett relativt stort antal arbetsplatser i kommunen. Dessa områden har från början legat i utkanten av orten men har med tiden integrerats alltmer med annan typ av verksamhet och är nu en del av den sammanhängande bebyggelsen. Verksamheterna är av varierande slag med verkstäder, metallbearbetning, kemisk industri och handel. Även orterna Bara och Klågerup har verksamhetsområden för industri och verkstäder etc. inom sina tätorter. Även utanför tätorterna, på landsbygden, finns enstaka verksamheter av industrikaraktär. Ett naturgasnät finns i kommunen, vilket distribuerar brännbar gas till fastigheter i Svedala och Bara tätorter samt vidare till andra orter som ligger längs nätet utanför kommunens gränser.

Svedala kommuns största arbetsplats ligger utanför tätorterna i östra delen av kommunen. Det är flygplatsområdet Malmö Airport. Flygplatsen hanterade 2023 ca 1,3 miljoner passagerare och är Sveriges tredje största flygplats. Flygplatsen är också en viktig frakthub som årligen hanterar cirka 2 200 ton post och 24 000 ton gods (2017 års siffror). Flygplatsen medför särskilda förutsättningar ur risk och säkerhetssynpunkt, bland annat är Malmö Airport en av Sveriges karantänsflygplatser där flygfarkoster med misstänkt sjukdom eller smitta ska kunna landa och tas emot samt beredskapsflygplats. Ystadsbanan för järnvägstrafik går i öst-västlig riktning genom kommunen. Denna järnvägssträckning förbinder Malmö och Ystad, med stopp bland annat vid järnvägsstationen i centrala Svedala.

Malmö Airport är en av 27 beredskapsflygplatser. Dessa tillgodoser behovet av samhällsviktig luftfart. Det är viktigt för till exempel ambulansflyg, räddningstjänst, brandflyg, kustbevakningsflyg och för totalförsvarets behov.

Hamnverksamheterna i Trelleborg, Ystad och Malmö påverkar också trafiken med farligt gods genom kommunen. Trelleborgs hamn är en av landets största och en stor del av den tunga trafiken som rör sig till och från hamnen går genom Svedala kommun och Svedalas och Klågerups tätorter. Pendling till och från kommunen samt mellan de större orterna Ystad, Malmö, Trelleborg och Lund ger en hög persontrafiksbelastning på de större vägarna i kommunen. Även flygplatsen Malmö Airport bidrar till ökade transporter på kommunens vägar, både gällande personbilar, kollektivtrafik, frakt och farligt gods.

3.1.2 Räddningstjänsten i Svedala kommun

Kommunens räddningstjänst ligger under kommunstyrelsen och är förvaltningsorganisationsmässigt placerad direkt under kommunledningen. Den bedrivs idag i egen regi med en tillförordnad räddningschef som köps in som tjänst från Räddningstjänsten Syd. Nästan dagligen inträffar olyckshändelser i Svedala kommun som kräver ingripande av räddningstjänsten. I medeltal görs drygt en insats per dygn, se tabell nedan från årsredovisning 2023. Räddningstjänsten har ansvar för att operativa räddningsinsatser genomförs när det behövs på ett snabbt och effektivt sätt. För detta har Svedala kommuns räddningstjänst en beredskapsorganisation dygnet runt, bestående av jourhavande befäl och räddningspersonal i beredskap (deltidsstyrka) totalt hade räddningstjänsten 34 anställda under 2023.

Operativa händelser

	2021	2022	2023
Operativa händelser, Svedala	348	329	367
Operativa händelser, närliggande kommuner	39	39	47
Antal olyckor brand i byggnad	36	42	27
Antal olyckor brand utomhus	42	61	41
Antal olyckor med farliga ämnen	13	3	8
Antal naturolyckor	3	6	3
Antal drunkningsolyckor	0	0	1
Övriga olyckor	95	94	123
Flyghändelser	1	1	2
Antal automatlarm	113	105	133
Antal automatlarm som RIB-styrkan responderat på där det inte varit brand eller brandtillbud	105	98	131
Framkomsttider	84% / 69%	89% / 70%	87% / 68% Se fördjupning i bilaga

Räddningstjänsten har också direkt ansvar för de förebyggande myndighetsfrågorna kopplade till lagen om skydd mot olyckor, inklusive tillsyn av brandskydd, tillsyn av farliga verksamheter och ansvar för brandskyddskontroll och rengöring av rökkanaler och förbränningsanläggningar. Dessa myndighetsuppdrag går under bygg- och miljönämnden. Nedan redovisas nyckeltal från årsredovisning 2023 avseende myndighetsutövning och förebyggande arbete.

Myndighetsutövning

	2021	2022	2023
Brandskyddskontroll/sotning och nyttjandeförbud			Se bilaga
Antal tillsyner kopplat till tillsynsplanen	94%	90%	38%
Antal förelägganden med vite	1	0	0
Antal förelägganden utan vite	1	1	7
Antal förbud	0	0	0

Kommentar nyckeltal

Tillsynsverksamheten har under 2023 blivit eftersläpande på grund av föräldradidighet på nyckelpersonal inom denna del av verksamheten. Tack vare att verksamheten under föregående år har legat i god fas i tillsynsverksamheten finns bra möjligheter att inom en tvåårsperiod åter komma i fas.

Räddningstjänsten har under året arbetat med att förändra arbetssätt efter synpunkter från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap och har nu en tydligare beslutsprocess och kortare ärendehandläggningstid, vilket framgår av den ökande andel ärenden som går till föreläggande.

Nyckeltal gällande sotning och brandskyddskontroll lämnas som bilaga, då denna redovisning har flera delar.

Förebyggande arbete

	2021	2022	2023
Antal genomförda utbildningar externt	7	8	18
Antal utbildade externt	70	57	216
Antal genomförda utbildningar internt	24	41	26
Antal utbildade internt	226	410	312
Övrigt förebyggande arbete, antal tillfällen, externt	Se kommentar	Se kommentar	Se kommentar
Övrigt förebyggande arbete, antal tillfällen, internt	Se kommentar	Se kommentar	Se kommentar

Kommentar nyckeltal

Antal utbildade personer inkluderar Utbildningar i grundläggande brandskydd samt utbildningar i Hjärt- lungräddning.

De två sista nyckeltalen angående övrigt förebyggande arbete behöver specificeras så att det framgår vad som avses och vad som ska redovisas. Räddningstjänstens arbete i olycksförebyggande frågor är mycket brett och för att möjliggöra redovisning i form av nyckeltal bör ett förberedande arbete först göras i samråd med räddningstjänstutskottet.

Aktuell samverkan

Svedala har en samverkan med Räddningstjänsten Syd dels avseende interimsschefskapet som finns just nu, men också kring räddningscentral samt specifika kompetenser såsom vattendykning, farliga ämnen inklusive beskjutning av gasflaskor, och tung räddning inklusive räddning i rasmassor.

Svedala samverkar med Trelleborg/Vellinge/Skurup och Lomma/Staffanstorp gällande vakthavande brandingenjör.

Samverkan med Trelleborg avseende utbildning av nya deltidbrandmän samt slangtvätt och provtryckning

Man deltar även i samarbetet "Förebyggande samverkan Södra Skåne" tillsammans med Trelleborg/Vellinge/Skurup och Staffanstorp/Lomma där man samarbetar kring arbetssätt, dokumentmallar och taxor.

Malmö Airport/Svedavia

På Malmö Airport finns flygplatsräddningstjänst vars primära uppgift är insatser för att rädda liv vid luftfartsolyckor som inträffar inom flygplatsområdet och till 1000 meter i banans förlängning. Släckinsatser ska göras för att möjliggöra nödutrymning vid brand i samband med luftfartsolyckor. Flygplatsräddningstjänsten följer de internationella regelverk som är styrande. Flygplatsens räddningstjänstpersonal arbetar med andra arbetsuppgifter under sin beredskap. Flygplatsens personal hanterar bränder kopplade till flygplan och är behjälpliga till ordinarie räddningstjänst vid annan brand eller olycka på flygplatsområdet.

Kommentar

Medborgare, politiker och räddningstjänstens personal är med rätta stolta över räddningstjänsten. Kårandan är stark och räddningstjänstens personal är hängivna sitt yrke/uppdrag som brandman eller deltidbrandman.

Men det finns behov av utveckling och förbättring. I April 2024 upprättar den tillförordnade räddningschefen skrivelsen "Överväganden och löpande åtgärder" (2024-04-23) som ger statusuppdatering av räddningstjänsten. ([bilaga 4](#))

"Ur skrivelsen 2024-04-23" Sedan mars 2024 har det på olika sätt framkommit behov av överväganden och löpande åtgärder för att bibehålla och förfina den slagkraft som präglar räddningstjänsten i Svedala. Det handlar om styrkor som innebär god hjälp till den skadedrabbade svedalabon och som även medför ett förhållandevis gott rekryteringsläge avseende brandmän. I dessa avseenden är organisationen och verksamheten robust. Men det handlar även om behov av arbetsmiljömässiga korrigeringar för att bättre säkerställa att brandstyrkan inte hamnar i situationer där man saknar tillräckliga resurser för att med god arbetsmiljö hantera uppdraget, situationer som är förutsägbara. Det krävs löpande och förfinade avväganden mellan arbetsmiljöaspekter, personalens höga ambitioner, faktiska förutsättningar för övning och att genom samverkan säkra resurser som man inte behöver särskilt ofta.

Rapporten från den tillförordnade räddningschefen indikerar bristande redundans och behov av olika löpande åtgärder, dels för att klara nuvarande krav och förmågan att hålla jämna steg med den kravbild som efterhand skärps.

Räddningstjänsten i Svedala står inför utmaningar ekonomiskt och verksamhetsmässigt:

- för att säkerställa befintlig verksamhet och åtgärda de brister och arbeta med de utvecklingsområden som redovisas ovan
- för ökade krav avseende ledningskapacitet, redundans, bemanning, förmågor och utrustning inom den ordinarie verksamheten, samt
- för skapade av beredskap för planering och verksamhet under höjd beredskap.

3.1.2.1 Räddningstjänst under höjd beredskap Svedala

Arbetet med räddningstjänst under höjd beredskap pågår och åtgärder som genomförts är bland annat, reservkraft på brandstationen, drivmedelsdepå, kommunikationsutrustning, inventering och iordningsställande av civilförsvarsförråd, med befintlig fordonsflotta möjlighet att ha två hela styrkor (givet tillgång till personal) i drift i ett läge med höjd beredskap, inventering av krigsbranddammar i kommunen.

Svedala kommun har en aktiv FRG (Frivilliga resurs-gruppen) och räddningstjänsten har en nära kontakt och aktiv samverkan med denna grupp. Dessa kan användas som stödresurs så som logistik mm.

Identifierade behov och planerade åtgärder

- Mottagande av civilpliktiga (civilförsvarspliktiga genom staten). Det finns en viss befintlig kapacitet att ta emot och utrusta en mindre mängd civilpliktiga med grundläggande brandmansutrustning. När civilpliktsystemet växer behövs en uppgraderad apparat med organisation, struktur, utrustning och ekonomiska medel. Det är i nuläget oklart i vilken omfattning personer kommer att civilpliktsplaceras i Svedala kommuns räddningstjänst.
- En struktur och organisation för löpande utbildning av civilpliktiga behövs. Tanken i organisationen har varit att bygga vidare på etablerad samverkan med Lomma-Stafanstorps för att i framtiden kunna hålla utbildningar tillsammans. Arbete med detta har dock varit vilande nu under 2024 och under utredningsperioden.
- Behovsutredning för vilken kapacitet som behöver finnas för att räddningstjänsten ska kunna vara driftsäker och ha kontinuitet vid höjd beredskap där leveranser kan utebli. Det handlar om bränsle, vatten, mat, logi, kläder, förrådslokal. Detta låg som ett uppdrag att utreda under 2024 men pausades i och med att den externa organisationsutredningen tillsattes. Målbilden är att skapa förutsättningar till självförsörjning inom dessa områden under 3 månaders tid, vilket så klart innebär behov av investeringar.
- Renovering av motorsprutor för användning till brandvattenförsörjning vid RUHB. Flertal motorsprutor i oanvänt skick finns i civilförsvarsförråd, men arbete behövs för att driftsätta dessa.

Man arbetar utifrån de tillkommande uppgifterna och har identifierat vad som finns och vad som saknas. Källa Svedala åtgärder RUHB ([bilaga 8 Ola Bonder](#))

3.2 Beskrivning av organisatoriska alternativ, andra aktörer och befintliga samverkansformer.

3.2.1 Räddningstjänsten Syd

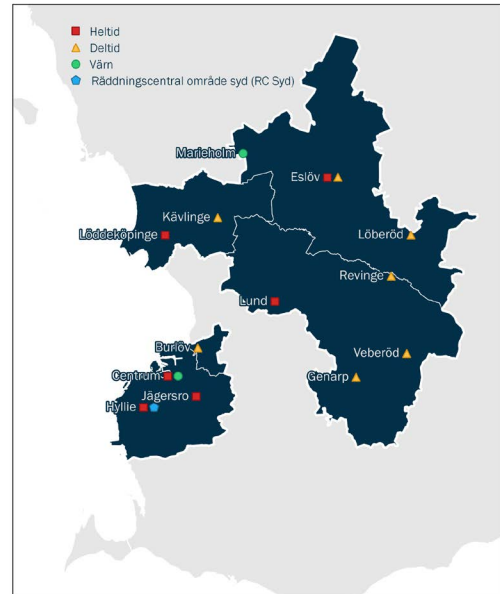
Räddningstjänsten Syd består av räddningstjänsten i Burlöv, Eslöv, Kävlinge, Lund och Malmö. Verksamheten har ca 500 hel- och deltidsanställda medarbetare fördelade på 13 brandstationer och 2 räddningsvärn. I det geografiska området bor 565 000 invånare.

Räddningstjänsten Syd driver också Räddningscentral Syd som ansvarar för utlarmning av räddningsresurser till totalt 21 kommuner i Skåne.

Räddningstjänsten Syd är ett kommunalförbund och har följande uppdrag, beslutat av fullmäktige i respektive kommun:

”I förbundsmedlemmarnas ställe fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna enligt lag om skydd mot olyckor”

- Information, rådgivning och annat stöd för att underlätta för enskilda.
- på ett effektivt sätt genomföra räddningsinsatser.
- handha medlemskommunernas uppgifter vad avser tillstånd och tillsynsuppgifter enligt lag om brandfarliga och explosiva varor.
- INTE: sotning, kommunalt olycksförebyggande arbete, kommunalt trygghets- och säkerhetsarbete.

Kommunalförbundet ska aktivt planera och agera för att utöka antalet medlemmar.

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter som sitter i och utsetts av medlemmarnas kommunfullmäktige. Burlöv, Eslöv och Kävlinge har en ledamot var, Lund har två och Malmö fem ledamöter. Man har också medlemsforum där kommunalråd och kommundirektörer träffar förbundet och samråder i viktiga och principiella frågor ca 2 ggr/år. Medlemsavgiften tas ut som en avgift per invånare, för 2024 är beloppet 628 kr/invånare. Utifrån organisationens storlek besitter Räddningstjänsten Syd dels en bredd av kompetenser och dels kontinuitet och säkring av verksamheten som det är svårt att uppnå i en mindre organisation.

3.2.1.1 Räddningstjänst under höjd beredskap Räddningstjänsten Syd

Räddningstjänsten Syd har under flera år arbetat med att stärka kontinuitetsarbetet och har vidtagit flera åtgärder för att säkra driften under störda förhållanden och vid höjd beredskap och krig. Kritiska funktioner och resurser är identifierade och det finns planer för hur dessa ska upprätthållas. Områden som särskilt identifierats är att varna och kommunicera med allmänheten, genomföra operativa insatser, utalarmering samt myndighetsutövning. Räddningstjänsten Syd bedriver ett aktivt säkerhetskyddsarbete.

Räddningstjänsten Syd är även en av de kommuner i Sverige som beslutats vara värdkommun för civilpliktiga inom räddningstjänsten även innevarande år. Utöver förmågan i fredstid kommer Räddningstjänsten Syds förmåga vid höjd beredskap därmed förstärkas avsevärt. Staten finansierar 1,5 tjänst för planering och utbildning inom området och det finns inom Räddningstjänsten Syd en plan för hur förmågeutveckling och kompetensutveckling inom området och de vid höjd beredskap tillkommande uppgifterna enligt LSO ska ske. Operativ personal inom Räddningstjänsten Syd har redan idag rutiner och instruktörer och övningsverksamhet kopplat till agerande vid hotfulla situationer, byggnadsras och insatser med oexploderad ammunition i fredstid, vilket är förmågor och kompetenser att bygga vidare på i krigets kontext.

3.2.2 Räddningstjänsten Trelleborg (Vellinge - Skurup)

Räddningstjänsterna i Trelleborg, Vellinge och Skurup har via civilrättsliga avtal ett samarbete med utgångspunkt från Trelleborgs kommun. Räddningschefen i Trelleborg är även räddningschef i de andra två kommunerna och styr det operativa arbetet i samtliga kommuner.

Trelleborg har ca 47 000 invånare (juni 2024) och har tre deltidsstationer och en heltid med drygt 80 anställda.

Vellinge har ca 38 000 invånare (dec 2023), 4 deltidsstationer och ca 70 anställda.

Skurup har ca 17 000 invånare (dec 2023), en deltidsstation med ca 25 anställda.

Mellan parterna finns civilrättsliga avtal, enligt avtalen ska Vellinge och Skurup själva stå för sina kostnader avseende:

- Anställningar och löner för deltidsbrandmän, styrkechefer och platschef.
- SOS-avtal och andra gemensamma åtaganden i Skåne.
- Fordon, materiel, utrustning och fastigheter.
- Externa räddningsinsatser dvs räddningsinsatser från annan räddningstjänst än Trelleborg och Skurup.
- Höjd beredskap.

Det man samverkar kring är:

- Räddningschef som ansvarar för såväl operativ som administrativ ledning (10 % anställning i Skurup, 10 % anställning i Vellinge).
- Räddningsledarfunktion vid andra larm och nivå 2 händelser och uppåt.
- Förebyggande verksamhet enligt lag om skydd mot olyckor och lag om brandfarliga och explosiva varor, ej sotning och brandskyddskontroll däremot tillsyn av sotningsverksamhet.
- Ömsesidiga räddningsinsatser, avtalet reglerar att respektive kommun och Trelleborg biträder varandra vid räddningstjänst enligt lag om skydd mot olyckor utan ersättning.
- Räddningstjänst under kris eller under höjd beredskap.
- Utbildning av räddningstjänstpersonal, planering och genomförande ingår i avtalet, för utbildning av annan personal i respektive kommun har Trelleborg rätt att debitera kostnaden.
- Visst underhåll av materiel samt beslutsunderlag vid nyanskaffning.

Ersättningen mellan kommunerna och Trelleborg består av en fast avgift där Vellinge 2024 betalar 3 500 000 kr och Skurup 2 844 000 kr samt 10% av räddningschefens lön.

Trelleborg har en bredd av specialkompetenser och ett aktivt arbete när det gäller olyckor förknippade med att man har norra Europas största järnvägshamn. Man har också ett av Skånes modernaste övningsfält med möjlighet att öva på väldigt många olika aktiviteter såsom rökdykning, trafikolycka, tung räddning, arbete på hög höjd, kem mm.

Foto: Svedala Räddningstjänst

3.2.2.1 Räddningstjänst under höjd beredskap Trelleborg-Vellinge-Skurup

Räddningstjänsten har gjort ett stort arbete i satsning på att höja beredskapen vid höjd beredskap. Exempelvis utredning och inköp av katastroftält, motorsprutor, anpassad skyddsutrustning, krigsplacering och uthållighet utan hjälp utifrån.

Man inväntar mer besked från MSB gällande utbildning och utrustning för en del av de tillkommande uppgifterna samt hur det kommer att se ut med tillkommande bemanning.

3.2.3 Räddningstjänsten Lomma Staffanstorp

Räddningstjänsten Lomma Staffanstorp består av de två kommunerna Lomma med 24 600 invånare (dec 2023) och Staffanstorp med 27 100 invånare (dec 2023). De båda kommunerna har ett civilrättsligt avtal där Staffanstorp ansvarar för att utföra räddningstjänstens uppdrag även i Lomma. Både Lomma och Staffanstorp är till ytan små kommuner med 65 respektive 107 kvadratkilometer. Organisastionen har två brandstationer, en i Lomma och en i Staffansstorp och totalt ca 60 anställda.

Enligt avtalet ansvarar Staffanstorp för:

- Olycksförebyggande och olycksavhjälpanse insatser.
- Informations- och utbildningsinsatser i den förebyggande räddningstjänst verksamheten.
- Rådgivning och stöd till enskilda i räddningstjänstverksamhetsfrågor.

- Biträde till enskilda i form av information och utbildning inom riskhanteringsområdet.
- Utarbetande av förslag till handlingsprogram för såväl förebyggande verksamheten som för räddningstjänsten.
- Genomförande av räddningsinsatser och efterföljande åtgärder, varvid inträffade olyckor i skälig omfattning ska undersökas efter det att insatser avslutats.
- Restvärdesräddning vid akuta insatser.
- Räddningschefens ansvar.
- Administrationsansvar.
- Sådant olycksförebyggande arbete som olika kommunala myndigheter har att beakta inom ramen för sina respektive verksamheter, som exempelvis yttrande vid detaljplanering.

Det som inte ingår i avtalet är:

- Brandskyddskontroll
- rengöring (sotning)
- larmförmedling
- restvärdesräddning utöver akuta insatser
- IVPA
- teknisk service
- försäkringsfrågor
- kommunal krishantering
- andra tjänster

Enligt avtalet ska de båda kommunernas företrädare årligen sammanträda för att behandla budgetförutsättningar och bokslut samt andra väsentliga frågor.

Räddningstjänsten i Lomma Staffanstorp har valt att organisera utifrån ett koncept med så kallade Offensiva Enheter. De stora brandbilarna finns kvar men utöver dessa har räddningstjänsten kompletterat den operativa förmågan med ett antal mindre räddningsfordon som brandmännen använder under beredskap och som kan röra sig ute i samhället. Detta innebär en tidsvinst då offensiv enhet kan köra direkt till olycksplatsen i stället för via brandstationen.

3.2.3.1 Räddningstjänst under höjd beredskap Lomma Staffanstorp

Höjd beredskap ställer stora krav på att kunna fortsätta bedriva verksamhet under svåra förhållanden. För att klara detta har räddningstjänsten genomfört en rad åtgärder, bland annat reservkraftverk, bränsledepåer inskaffat nödvatten och nödproviant, reservsystem för kommunikation mm.

För att stärka upp räddningstjänstens förmåga vid höjd beredskap har Lomma-Staffanstorp gått in i ett samarbete med Länsstyrelsen kring en så kallad Frivillig Räddningsstyrka (FRS). Styrkan bemannas av personal som utbildats av ett antal olika frivilliga försvarsorganisationer. FRS:en är uppbyggd av personal med flera olika inriktningar, bland annat stabspersonal, sambandspersonal, räddningsekipage, räddningsmän samt mc- och terrängfordonsförare. Personalen är rekryterad från det lokala området. I början av 2025 kommer ca 12-14 vara färdigutbildade för att gå in i Lomma-Staffanstorps styrka och sedan kommer rekryteringen att fortsätta. Målbilden är att styrkan ska vara färdiguppbyggd 2027 och då bestå av 60 st personal. Avtal kommer att skrivas för att

Foto: Svedala Räddningstjänst

möjliggöra användning av denna personal även vid fredstid och gråzon. Utöver denna resurs inväntar man också civilpliktiga via staten.

Lomma- Staffanstorp har goda möjligheter att utveckla sina befintliga övningsplatser för att kunna öva på de uppgifter som tillkommer samt utbilda mer personal. Man har en plan för hur man ska kunna utföra de tillkommande uppgifter som finns under höjd beredskap, det handlar om utbildning, utrustning och nära samarbete med organisationerna FRS och FRG (Frivilliga resursgruppen).

3.2.4 "Räddsam" - Skåne

Samtliga kommuner i Skåne ingår "Räddsam", som vilar på en överenskommelse om samverkan mellan kommunerna/räddningstjänsterna (2017 tills vidare) Syftet med denna överenskommelse är att utveckla samverkan mellan räddningstjänsterna i Skåne. Överenskommelsen har sin grund i ett gemensamt förhållningssätt från tidigare avtal, viljeinriktning och överenskommelser mellan räddningstjänsterna. Räddsam innebär gemensamma och kända strukturer för snabba och samordnade insatser, beredskap och informationshantering.

Överenskommelse om särskilda resurser och fördjupad samverkan Mellan räddningstjänsterna i Kristianstad, Östra Göinge, Bromölla, Osby, Hässleholm, Perstorp, Skåne Mitt, Söderåsen, Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund (SÖRF), Trelleborg, Vellinge, Skurup, Båstad, Lomma-Staffanstorp, Höganäs samt Svedala träffas denna överens-

kommelse om fördjupad samverkan och utbyte av särskilda resurser för räddningstjänstinsatser.

De särskilda resurser som parterna är ömsesidigt beroende av:

- insatser mot farliga ämnen
- tung räddning
- vattendykning
- räddning på hög höjd

3.2.5 Länsstyrelsen Skåne

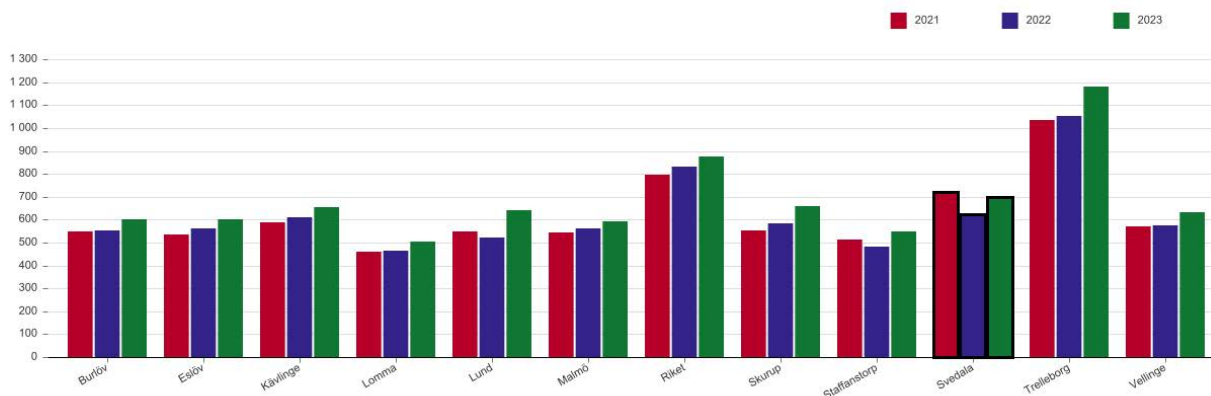
Länsstyrelsen spelar en viktig roll i planering och under höjd beredskap. Länsstyrelsen har i uppgift att identifiera risker och hot samt samordna fördelning/omfördelning av personal i ett läge av höjd beredskap. Länsstyrelsen befinner sig i ett uppstartsläge av sin verksamhet och det är ännu oklart hur samverkan och samarbete kommer att se ut. En analys av risk och hotbild finns men det är ännu ej klart i vilken form eller på vilket sätt den ska förmedlas till kommunerna då dokumentet av naturliga skäl är sekretessbelagd och en viktig del av det civila försvaret.

3.3 Ekonomisk utveckling och ekonomiska konsekvenser av olika organisationsformer

En granskning av de senaste årens årsredovisning och uppföljningar visar att man i Svedala har en god förmåga att följa budget och att man arbetar för att nyttja de resurser man har på ett flexibelt sätt och har olika samarbeten som skapar möjligheter att hålla de egna kostnaderna på en lägre nivå, exempelvis kring en andra insatsledare i beredskap som delas med flera andra kommuner och andra typer av resurser som köps in vid behov.

Vid granskning av Kolada på samtliga eventuella samarbetskommuner så ligger nettokostnaderna för räddningstjänst relativt lågt i samtliga kommuner och väl under snittet i riket som 2023 var 877 kr/invånare. Svedala befinner sig bland de 25% av Sveriges kommuner som har lägst kostnad per invånare avseende räddningstjänst. Den enda kommunen som avviker i jämförelsen är Trelleborg som har höga lokalkostnader, en heltidsstyrka och en hög ambitionsnivå gällande olika kompetenser inom den egna organisationen bl a vattendykning som är en dyr kompetens att upprätthålla.

Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv. Källa: Kolada

Utifrån diagrammet ovan kan man konstatera att organisationsformen inte per automatik har någonkoppling till kostnadsbilden. Kostnadsutvecklingen under de senaste åren, som inneburit höga kostnader för bl a el och bränsle samt i viss mån nya avtal inom personalområdet, har trots detta varit fullt rimlig. Som nämnts tidigare under respektive organisations beskrivning så använder sig Räddningstjänsten Syd av en kostnad per invånare medan övriga samverkansparter har beräknade ersättningsbelopp i sina avtal, Trelleborg - Vellinge-Skurup använder sig av indexreglerad eller fast uppräknings per år medan Lomma-Staffanstorps har årliga budgetdiskussioner.

Ur ett framtidsscenario kan man räkna med att kostnaderna för räddningstjänst kommer att öka. Ekonomi och kostnadsläge för olika insatsvaror är osäkra och klimatförändringar kommer att bidra till fler väderrelaterade händelser. Räddningstjänst under höjd beredskap är dock den största enskilda förändringen för räddningstjänsten i närtid och den innebär stora förändringar, både vad gäller ledning och planering, tillkommande arbetsuppgifter som ställer stora krav på utbildning och material samt dimensionering. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har gjort stora budgetäskanden och i skrifterna "Framåtanda - en prioritering av åtgärder för att stärka det civila försvaret" (Fö2023/01000) och "Civilt försvar mot 2030 - ett totalförsvar i balans" (Ju2022/01209/ssk) beskriver man behov av medel för inköp av specialfordon, tunga röjningsresurser, personlig skyddsutrustning, drivmedel och reservkraft samt utbildning av både befintlig personal och tillkommande personal som tillförs räddningstjänsten via civilplikt. Resurser kommer att tillföras kommunerna men på vilket sätt och i vilken form är ännu oklart. Det som påbörjats är planeringsresurser till vissa större aktörer inom den kommunala räddningstjänsten, i denna regionen har resurser tillförts Räddningstjänsten Syd, samt utbildning av civilpliktiga i MSBs regi.

3.4 Dialogmöten - sammanfattning

Nedan sammanfattas i koncentrat de synpunkter och reflektioner som framkom i samband med dialogmöten med företrädare för politik och tjänstepersoner, i kommunerna Svedala, Trelleborg, Staffanstorps samt med representanter för Räddningstjänsten Syd. (se förteckning avsnitt 6) Samtliga dialogmöten har varit mycket informativa. De mer formella beskrivningarna återfinns ovan, där berörda räddningstjänster och övriga aktörer beskrivs mer ingående. Nedan beskrivs framförallt frågor, uppfattningar och värderingar som framförts. Beskrivningarna som erhållits från räddningschefer m fl redovisas i sin helhet som bilagor, tillkommer i slutdokumentet.

Svedala kommun

Kommunstyrelsens ordförande, Erik Stoy (M)

- Hur påverkar det förändrade omvärldsläget och kommande direktiv från MSB är vi kapabla att möta den framtiden eller inte med vår räddningstjänst.
- Har all respekt för brandmännens oro.
- KSAU var helt eniga att utifrån situationen i omvärlden är omprovning av räddningstjänstens organisation nödvändig.
- Kan vi kompetensförsörja räddningstjänsten i framtiden.
- Viktigt att få uppdaterad faktabas till grund för beslut om räddningstjänsten.
- Viktigt att alla berörda blir lyssnade på.

Oppositionsråd, Ambjörn Hardenstedt (S)

- Genom att gå ihop med annan kommun kan vi dela på resurser som utrustning, personal och utbildning vilket kan leda till kostnadsbesparingar.
- En sammanslagning kan leda till bättre koordination och effektivitet.
- I en större organisation kan fler utbildningsmöjligheter erbjudas personalen, vilket leder till högre kompetens och förbättrad kvalitet i tjänsten.
- En större organisation kan erbjuda fler karriärvägar och utvecklingsmöjligheter för personalen.
- Större räddningstjänster har ofta större budget för att investera i ny teknik och innovation som kan förbättra effektiviteten.
- En sammanslagen räddningstjänst kan få sämre lokalkännedom och därmed sämre förmåga att snabbt identifiera och hantera risker.
- Kommunen kan förlora en del av sin kontroll och inflytande över räddningstjänsten, vilket kan leda till beslut som inte fullt ut tar hänsyn till lokala risker.
- Efter en sammanslagning kan vissa tjänster som tidigare var tillgängliga lokalt dras in eller flyttas till en annan plats, vilket kan försämra tillgången till snabb hjälp.
- En större organisation kan bli mindre transparent, vilket kan göra det svårare för invånarna och lokala myndigheter att övervaka och påverka hur räddningstjänsten bedrivs.

Oppositionsråd, Ronny Johansson (SD)

- Räddningstjänsten håller hög kvalitet som jag är stolt över.
- Kommunens ska inte genomföra besparingar på räddningstjänsten. Verksamheten måste erhålla adekvata resurser.
- Utredningen ska klarlägga vad Svedala behöver för att klara de ökande kraven och saknar för att uppfylla uppdraget.
- SD Svedala vill absolut inte hamna i Räddningstjänst Syd Räddningstjänst.

Utskottets ordförande, Sara Ripa (C)

- Viktigt att utredningen landar i tydlig slutsats och en rekommendation om räddningstjänstens organisation.
- Uttrycker stor stolthet över räddningstjänsten som bedrivs i Svedala.
- Viktigt att fatta beslut under 2024 mot bakgrund av omvärldsläget.
- Viktigt belysa att oavsett organisationsform kommer brandstationen, bilarna och brandmännen vara kvar i Svedala.

Foto: Svedala Räddningstjänst

Räddningstjänsten i Svedala Enhetschefen (tillförordnad)

- Svaren från enhetschefen ingår i redovisningen ovan avseende räddningstjänsten i Svedala samt i avsnittet ” Framtid”.
- Arbetet med RUHB har inletts.
- Finns en sårbarhet, endast 4 IL varav en är SL-Rib utan rätt formell kompetens.
- Stort engagemang hos personalen. Brandmännen ”ställer upp” för varandra 100 %.

Dagtidspersonal

- Hur påverkas TIB vid ändring av räddningstjänst organisationen
- Internt i kommunen finns det en god samverkan inom t.ex. i bygg- och planprocessen och vid samverkan i tillsynsärenden samt vid miljöärenden (förebyggande och vid akuta insatser).
- De är öppna och lojala dock finns en oro om framtiden.
- MSB har avslutat sitt tillståndsärende, nu är de färdiga och har en fungerande myndighetsutövning gällande förebyggande verksamhet.
- Är kommunen medveten om att man kan komma att behöva ta över hanteringen av sotning och brandskydds kontroll själv vid ändring av räddningstjänstorganisation?
- Det finns en känslighet vid ledigheter. Sedan vi gick ner från 5 till 4 befäl.
- Det finns en stolthet och engagemang som smittar av sig och som våra RIB anställda vill visa upp och som drar till sig fler intresserade deltidsbrandmän.

Deltidsanställd RIB personal

- Brandmännen känner oro, eftersom utredningen genomförs endast ca 2 år efter den föregående. Känsla av att vara motarbetade.
- Upplever förtroende för cheferna som har sin bas i RSyd men känner sig bristfälligt företrädda i utredningsprocessen.
- Har en väl fungerande räddningstjänst med god sammanhållning.
- Oro att komma för långt ifrån ledningen och tappa kontakten med dem.
- Upplever utredningen som riggad.
- Känner att informationen från interimers cheferna är dålig.
- Rädda för att dagtids personalen försvinner och att stationen blir så kallad "Spökstation".
- Kan tänka sig räddningschef från annan kommun men viktigt att dagtids personalen är kvar på brandstationen i Svedala.
- Kan tänka sig att gå med i en annan organisering bara dagtids personalen blir kvar på brandstationen i Svedala.
- Önskvärt läge är att rekrytera en ny räddningschef och i övrigt ha det som idag samt ha samverkansavtal med närliggande kommuner.
- Hur blir det interna arbetet i kommunen såsom utbildningar, service mm som räddningstjänsten Svedala gör idag?

Staffanstorps/Lomma räddningstjänst

Svaren från räddningschefen ingår i redovisningen av räddningstjänsten som redovisas ovan och i avsnittet om framtiden.

- Mervärde om Svedala träder in i vår räddningssamverkan:
- Det blir tre ungefär lika stora kommuner med liknande struktur med varsin bemannad deltidstation.
- Räddningstjänsten Staffanstorps/Lomma är en utpräglad RIB-organisation som har stor erfarenhet av att tillvarata dess möjligheter.
- Är en platt organisation som är kostnadsmedvetna och anpassar oss snabbt efter rådande förutsättningar.
- Slutligen anser vi att Svedala ryms i den här lilla platta organisationen och att vi kan vara fortsatt effektiva.

Trelleborg/Vellinge/Skurup räddningstjänst

- Mervärde om Svedala träder in i vår räddningssamverkan
- Om Svedala träder in i Trelleborg/Vellinge/Skurup räddningssamverkan kommer det troligen innebära att det behöver göras en översyn av befintlig räddningssamverkan.
- Det som då kan bli aktuellt är kommunalförbund alternativt Gemensamnamnd.
- Räddningschefen är chef för tre räddningstjänster förutom Trelleborg ingår Vellinge och Skurup. Vellinge och Skurup står för personal, materiell och SOS-avtal mm

Räddningstjänsten Syd

Förbundsdirektören Martin Gertsson, och operativa chefen Ulrika Lindmark.

Svaren från förbundets ledning ingår i redovisningen av räddningstjänsten som redovisas ovan och i avsnittet om "framtid"

- Räddningstjänsten Syd lägger stor vikt vid kompetensutveckling och jobbar individuellt med kompetensutveckling för alla medarbetare.
- Den centrala komponenten medför att kompetens inom nya arbetssätt som mo-

Foto: Svedala Räddningstjänst

tiveras av riskutveckling eller ändrade förutsättningar, till exempel i form av förändringar i arbetsmiljöföreskrifter, kan säkerställas.

- Räddningstjänsten Syd är en platt organisation med verksamhetsansvar och personalansvar förhållandevis långt ut i organisationen.
 - Det nära ledarskapet möjliggör korta beslutsvägar och ger god möjlighet för medarbetaren att påverka verksamhet och arbetsmiljö.
 - Räddningstjänsten Syd har under interimschefskapet i Svedala inte sett några indikationer på att det finns behov av att göra förändringar i bemanningen av RiB-personal.
 - Har prioriterat att stärka kontinuitetsarbetet och har vidtagit flertalet åtgärder för att säkra driften av verksamheten under störda förhållanden och vid höjd beredskap och krig.
 - Vid ett medlemskap är förbundets alla resurser gemensamma och behovet av avtal finns inte längre.
 - Räddningstjänsten Syd har idag inget åtagande om kommunal TIB-funktion åt någon av medlemskommunerna.
 - Räddningstjänsten Syd har omfattande samverkan med respektive medlemskommuns förvaltningar. Det sker inom till exempel plan- och bygg, miljö och säkerhet, bland annat är Räddningstjänsten Syd en remissinstans för medlemskommunerna stadsbyggnadskontor.
- Samarbetet är anpassat efter medlemskommunerna behov och organisation och det kommer att kunna fungera väl även med Svedala
- Förbundets inriktning är att arbeta utifrån de lokala behoven och möjligheterna. I det arbetet passar samarbetet med Trygghetsvärdar väl in.
 - Räddningstjänsten Syd bibehåller och arbetar gärna vidare med att utveckla

arbetssättet. Alla sätt att hjälpa drabbade att få snabb och professionell hjälp är bra och kanske kan Svedalas etablerade arbete leda till att motsvarande införs i fler av Räddningstjänsten Syds medlemskommuner.

- Direktionsmedlemmar får en reell möjlighet att sätta sig in i räddningstjänstfrågorna, och att påverka utvecklingen inom dessa.
- Inom förbundet finns även en samlad kompetens som är relevant för räddningstjänstområdet. HR-enheten är till exempel anpassad för och kunnig inom RiB-området. Ekonomienheten är insatt i den väv av avtal och åtaganden som präglar området. Och inte minst finns förmåga att både direkt praktiskt och långsiktigt hantera fordon, räddningsmateriel, brandstationer och övningsplatser.
- Med en större räddningstjänstverksamhet som arbetsgivare kan medarbetare erbjudas mer riktad kompetensutveckling än vad som i dagsläget är möjligt inom en mindre räddningstjänst. För dagtidspersonalen kan det handla om möjlighet att bredda eller fördjupa sig och för RiB-personal kan det till exempel handla om att det vid intresse kan finnas större möjlighet att vikariera inom heltidsorganisationen.
- Övnings- och utbildningsverksamheten kan också på ett bättre sätt utvecklas i takt med de behov som riskbild och omvärldsutveckling medför.
- En god räddningstjänst behöver vara framtidsinriktad och initiativkraftig. Riskutvecklingen sker så klart i varje enskild kommun, men den är dessutom regional, nationell och till viss del även internationell. Med sådana perspektiv blir det naturligt att samarbeta i ett räddningstjänstförbund.
- Räddningstjänsten Syd ser mycket positivt på Svedala som ny medlemskommun. Svedala skulle i sin personal medföra en avsevärd resurs. Styrkan är väl fungerande, driven och erfaren. Förmågan att hantera insatser inte bara i Svedala, utan även i resten av Räddningstjänsten Syds område, hade förbättrats vid ett medlemskap. Vid ett medlemskap kommer säkert perspektiv och frågeställningar som inte tidigare identifierats att aktualiseras. Det kommer att bli ett utmärkt tillfälle för Räddningstjänsten Syd att utveckla servicen både till Svedala kommun och till övriga medlemskommuner.

Brandmännens Riksförbund (BRF) Räddningstjänsten Syd, Magnus Krantz

- BRF har bra samverkan med ledningen i en god anda.
- RiB-avtal (vissa paragrafer) kan förhandlas lokalt
- Ingen skillnad mellan hel- och deltidspersonal i Räddningstjänsten Syd.
- RiB anställda kan gå in och jobba som heltidsbrandman.
- Viktigt att vara transparenta i både mjuka och hårda frågor.
- Räddningstjänsten Syd jobbar med hållbar medarbetare, till exempel 78 timmars fysträning per år för deltidspersonalen. Fysansvariga på alla stationer.
- Anser att arbetsmiljön generellt är god och att ledningen bjuder in till delaktighet.

Lunds Kommun, kommundirektör Christoffer Nilsson

Kommundirektören intervjuas som referens för medlemskommun.

- Räddningstjänsten Syd är en bra och robust räddningstjänst.
- Uppfattar att samspelet mellan Räddningstjänsten Syd och de kommunala förvaltningarna fungerar bra.
- Säkerhetscheferna i respektive kommun träffar regelbundet Räddningstjänsten Syd.
- Lunds förvaltningar har veckovisa möten med polis, räddningstjänst och andra.
- Trygg med att ha RHUB i Räddningstjänsten Syd, resurser för planering, övning, specialresurser mm.

Foto: Svedala Räddningstjänst

- Säkerhetschefer har löpande samverkan med Räddningstjänsten Syd.
- Både politik och kommunledning har god insyn och förutsättningar att styra verksamhetens inriktning och ekonomiska förutsättningar.

Swedavia (Malmö Airport)

Svaren från Funktionsansvarig Räddningstjänst, Swedavia - Kristin Favali Ehrenfeldt.

- Malmö Airport har nära och god samverkan med Svedala räddningstjänst, där det upprättats tydliga gränssnitt mellan flygplatsens räddningstjänst och Svedala räddningstjänst
- Om det blir en förändrad driftsform av Svedalas räddningstjänst är det viktigt att Malmö Airport kommer att bli prioriterad samverkanspart och att ny ledning inleder fördjupad samarbetsproces

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Ove Brunnström

- Det är viktigt att Malmö Airport blir delaktig i arbetet och planering av RHUB.
- När kriget i Ukraina bröt ut utlöstes flera Regeringsuppdrag till MSB.
Varav att säkerställa hur kommunernas räddningstjänster skulle dimensioneras utifrån räddningstjänst under höjd beredskap.
- Civilplikten är återtagen. 2 000 personer beräknas att utbildas inom två år.
De första fd brandmän ryckte in på Sandö 240925. MSB är utsedd att vara en bemannings myndighet.
- I dag inget beslut på mönstring av civilpliktiga.
- I Skåne finns två värdorganisationer, Räddningstjänsten Skåne Nordväst och Räddningstjänsten Syd som får 1,5 tjänst för planering och utbildning. MSB har skrivit överenskommelse med alla värdorganisationerna.
- Staten ska skjuta till de medel som krävs och kommunen ska organisera och planera.
- Den stora utmaningen är att det når ända ut i organisationerna samt ekonomi och tid.

4. Framtid

På följande sidor redovisas överskådligt konsekvenser och beskrivningar av de olika alternativ som finns för den fortsatta organiseringen av räddningstjänsten i Svedala utifrån de olika organisationernas egna svar. Svaren finns bifogade i sin helhet i bilagorna:

Bilaga 5 [Kompletterande svar Räddningstjänsten Syd](#) Martin Gertsson

Bilaga 6 [Kompletterande svar Lomma Staffanstorp](#) Bertil Persson mfl

Bilaga 7 [Trelleborg - utredning Svedala](#) Magnus Strid

Bilaga 8 [Svedala åtgärder RUHB](#) Ola Bonder

Område	Räddningstjänsten Syd	Lomma Staffanstorp	Trelleborg mfl.
Organisationsform, ekonomi	Inträde i förbundet Medlemsavgiften framgår av direktionens årliga beslut om rambudget som föregås av samråd mellan medlemskommunerna och förbundet, bland annat genom möten i medlemsforum.	Civilrättsligt avtal där Staffanstorp ansvarar för hela driften Ekonomi diskuteras på samrådsmöte där förslag presenteras och därefter fattas beslut i respektive kommun.	Civilrättsligt avtal där varje kommun själva anställer och svarar för utrustning och material. Om Svedala skulle gå med kan det bli aktuellt att utreda skapandet av ett förbund. Trelleborg har idag avtal med fasta belopp som antingen är indexreglerat eller har en fast uppräknings per år.
Bemanning och påverkan på den lokala organisationen och brandstationens bemanning	Inga förändringar gällande RIB-personal. Dagtidspersonal kan få olika organisatoriska placeringar men kan även fortsättningsvis arbeta på brandstationen i Svedala. Lokalt förankrad platschef, vanligtvis en av styrkeledarna på stationen.	Ekonomi tillåter 3,5 tjänster i Svedala. Det är dock inget problem att 4,5 tjänster utgår från Svedala, följden bli att viss arbetstid förläggs i de andra kommunerna. Ledning av utryckningsverksamhet via gemensam insatsledare som bemannas av personal från samtliga stationer, lokalt har varje station styrkeledare. Övergripande brandingenjörsberedskap tillsammas med Trelleborg, Vellinge, Skurup.	Bemanningen styrs utifrån det lokala handlingsprogrammet. Politikerna i den egna kommunen bestämmer ambitionsnivån och styr över bemanning etc utifrån förslag från räddningschefen.
Kompetens och personalförsörjning	Individuell kompetensutvecklingsplan baserad både på lokala behov och ex utifrån ändrad lagstiftning.	Kompetensutveckling sker i hög grad efter individuella önskemål och behov.	Kompetensutveckling sker kontinuerligt och ofta i samverkan med andra kommuner/organisationer utifrån plan och behov. Möjlighet att utbildas inom olika specialkompetenser.
Utrustning, fordon, materiel	Går över till R-Syd vid en verksamhetsövergång och hanteras därefter inom förbundet.	All utrustning och fordon går över till Staffanstorp och hanteras därefter inom ramen för samarbetet.	Allt materiel ägs fortfarande av den egna kommunen och tillsammans med räddningschefen upprättas investeringsplan.
Intern samverkan med övrig kommunal verksamhet	Man har inom R-Syd en välutvecklad samverkan gällande myndighetsärenden man arbetar bl a med myndighetsgemensam tillsyn. Det finns också en samrådsgrupp som arbetar med ex riskbild, befolkningsskydd, beredskapsplaner, kontinuitetshandtering inkl nödvattenplaner.	Staffanstorp utför idag myndighetsutövningen på delegation åt Lomma kommun och det kan ske på samma sätt i Svedala. Man samverkar så mycket som det önskas med ex bygglovsavdelning och miljökontor. Man samverkar även med ex gata-park, hemtjänst, trygghetsvårdar mfl.	Trelleborg ansvarar för samverkan med övriga kommunala verksamheter gällande myndighetsärenden, plan-och bygg, VA mm. Man deltar även i olika remisser mm utifrån behov.
Räddningstjänst under höjd beredskap	Har arbetat med att stärka kontinuitetsarbetet och har vidtagit flera åtgärder för att säkra driften under stördberedskap. Kritiska funktioner och resurser är identifierade och det finns planer för hur dessa ska upprätthållas. Är värdkommun för civilpliktiga och har fått 1,5 tjänst från staten för planering och utbildning. Kommer att bedöma och arbeta utifrån de speciella förhållanden som finns i Svedala inkl flygplatsen.	Har vidtagit många åtgärder för att klara av räddningstjänst under höjd beredskap. Har ett väl utvecklat arbete med andra organisationer och samarbetar med länsstyrelsen kring Frivillig räddningsstyrka (FRS) och lokalt med Frivillig resurgrupp(FRG) Har en plan för förmågan att genomföra tillkommande uppgifter under höjd beredskap.	Räddningstjänst under höjd beredskap ingår till viss del i samverkan. Mer besked från MSB inväntas kring helheten och därefter vet man mer om hur man kan samverka kring detta. Man har tagit fram en plan för hur man kan arbeta i höjd beredskap utifrån dagens bemanning och en del inköp har gjorts.

5. Överväganden, analys och rekommendation

5.1 Överväganden

Utredningens fokus och uppdragets målsättning har varit att belysa alternativa modeller och vägval för den framtida organisationen av räddningstjänsten i Svedala kommun.

Utredningen ska peka på för- och nackdelar för den framtida organiseringen av räddningstjänsten.

- Fortsatt egen regi.
- Att ingå i ett kommunalförbund alternativt samarbete med annan räddningstjänst.
- Utredningen ska väga in ökande krav på räddningstjänsten utifrån planering och förberedelser för räddningstjänst i höjd beredskap. (RUHB)

Vid kommunens val av organisation ställs beslutfattarna inför avvägning mellan de konsekvenser som de föreliggande alternativen innebär, på kort sikt och ur ett utvecklingsperspektiv; för:

- Räddningstjänstens förmåga, kapacitet och redundans att möta ökande och en alltmer komplex kravbild.
- Ekonomi - nuläge och ekonomisk utveckling.
- Räddningstjänstens förutsättningar för samverkan inom den kommunala organisationen, med näringslivet och civilsamhället.

I utredningen redovisas förändringar i lagstiftning, ökande uppdrag och ansvar, klimatrelaterad problematik, hot om extremism och terror samt inte minst ökade krav på krisberedskap och uppbyggnaden av det civila försvaret på grund av krig i Europa och oro för eskalering. Den sammantagna bilden inskärper allvaret och betydelsen av höjd beredskap på alla nivåer i samhället. Räddningstjänstens roll och betydelse är central, både strategiskt och operativt. Utredningen genomförs i ett läge då ny förordning reglerar återinförande av civilplikt från 19 januari 2024 och återskapande av ett starkt civilt försvar. Skärpta krav från den statliga nivån som kanaliseras via MSB på planering förbereder för räddningstjänst i höjd beredskap, handlar ytterst om räddningstjänstens förmåga att hantera sitt basuppdrag enligt LSO, såväl som tillkommande uppgifter under kritiska förhållanden, i krigstillstånd eller i gråzon till krig. (se ovan under omvärldsanalys)

Ur ett framtidsscenario kan man räkna med att kostnaderna för räddningstjänst kommer att öka. Ekonomi och kostnadsläge för olika insatsvaror är osäkra och klimatförändringar kommer att bidra till fler väderrelaterade händelser. Räddningstjänst under höjd beredskap är dock den största enskilda förändringen för räddningstjänsten i närtid och den innebär stora förändringar, både vad gäller ledning och planering, tillkommande arbetsuppgifter som ställer stora krav på utbildning och material samt dimensionering. Resurser kommer att tillföras kommunerna men på vilket sätt och i vilken form är ännu oklart

Foto: Svedala Räddningstjänst

”Nedan redovisas utredningens bedömning av föreliggande alternativa organisationsformer.”

1. Fortsatt drift i egen regi

Styrkor

- Nära till styrelse och övriga nämnder vid arbetet med höjd beredskap (RUHB).
- Bevarande av lokal kompetens och kunskap.
- Egen regi kan innebära snabbt beslutsfattande, flexibilitet och anpassning till lokala behov.
- Starkt förtroende från medborgarna i Svedala.
- Lätt att rekrytera deltidsbrandmän.

Svagheter

- Begränsade resurser relativt sett begränsar arbetet med räddningstjänst i höjd beredskap.
- Risk för isolering och brist på samarbete med andra enheter.
- Svårt att hantera större och komplexa insatser och katastrofer.
- Brister i redundans och sårbarhet avseende ex vis specialistkompetenser.

Möjligheter

- Utveckla egna initiativ och program för förbättrad beredskap.
- Stärka lokala samarbeten med samhällsorganisationer och näringsliv.
- Innovativa lösningar för utbildning och övningar.

Hot

- Ökad risk för brister i beredskap vid stora incidenter.
- Utmaningar med rekrytering och bibehållande av personal.
- Brister i expertis, en enskild kommun har svårt att täcka in all den expertkunskap som avkrävs under höjd beredskap.
- Konkurrens om resurser: Andra externa aktörer som företag, regioner eller staten kan erbjuda lösningar eller finansiering som kommunen riskerar att inte ta del av.

Inträde i Räddningstjänstförbund

Styrkor

- Stordriftsfördelar, ökad robusthet och specialistkompetens.
- Skapar redundans i ledningssystem och avseende personal.
- Professionell och resursstark organisation med nära samverkan med statliga och regionala aktörer.
- Svedala kommun ges möjlighet att påverka utvecklingen inom regionens dominerande räddningstjänst och ta del av dess samtliga resurser.
- Tillgång till större resurser och expertis förbättrar förutsätt för arbete med höjd beredskap - RUHB.
- Större kostnadseffektivitet - kostnaderna för underhåll och drift kan sänkas, vilket ökar resurser för insatser.
- Ökad kompetens - större resurser och kapacitet att förbereda kompetensutveckla personalen inför räddningstjänst i höjd beredskap.
- Räckvidd och kapacitet- Kan hantera större och mer komplexa insatser, vid kriser och katastrofer.
- Självklar samarbetspartner till MSB.
- Världkommun för civilpliktiga brandmän som fördelas av MSB/ länsstyrelsen.
- Förbättrad samordning och effektivitet i räddningstjänsten.
- Större möjlighet till gemensamma övningar.
- Säkerställd redundans i ledningssystem och personal.
- Stor förmåga att hantera större och frekventa händelser.
- Stor kapacitet att förbereda och hantera höjd beredskap.
- Ingår i nätverk kring beredskapsplanering.

Svagheter

- Komplexitet i ledarskapet - behovet av att samordna flera kommuner och intressen.
- Olikheter i resurser och prioriteringar olika kommuner emellan.
- Risk för minskad lokal kontroll och anpassning.
- Eventuella kulturella skillnader i arbetsmetoder.
- Kan finnas avstånd till övriga kommunala nämnder och verksamheter vid höjd beredskap.

Möjligheter

- Större nätverk för kunskapsutbyte och kompetensutveckling.
- Förbättrad beredskap genom delade resurser.
- Innovationsmöjligheter genom samarbete med andra förbund och kommuner.

Hot

- Konflikter kan uppstå vid resursfördelning.
- Risk för att lokala behov förbises i det större systemet.
- Beroende av externa aktörer för kritiska beslut.
- Riskerar att det uppstår oklarhet i ansvaret mellan förbundet och kommunen i skarpt läge.

Foto: Svedala Räddningstjänst

Samarbete med Trelleborgs kommun via civilrättsligt avtal

Styrkor

- Stärker relationerna mellan medlemskommunerna.
- Gemensamma övningar kan förbättra insatsförmågan.
- Större gemensam resursbas ger ökad beredskap inte minst avseende räddningstjänst i höjd beredskap - RUHB.
- Styrka i mångfald av erfarenheter och kompetenser.
- Möjlighet till gemensamma insatser och övningar.

Svagheter

- Beroende av avtalets villkor och efterlevnad.
- Risk för oenighet om prioriteringar och resurser.
- Klart definierade roller kan vara svåra att etablera.
- Bräcklig konstruktion pga av relativ litenhet om kommun vill lämna.
- Behov av att harmonisera olika arbetssätt och rutiner.
- Svårt att skapa en enhetlig kultur.
- Parallella administrativa system, ytterligare en kommun kan innebära behov av att överväga bildande av räddningsförbund.

Möjligheter

- Utveckla gemensamma rutiner och protokoll.
- Öka medvetenheten om varandras styrkor och svagheter.
- Skapa en gemensam plattform för utbildning och träning.
- Utveckling av gemensamma utbildningsprogram.
- Förbättrad samordning vid större insatser.
- Stärka relationerna mellan kommunerna andra utveckla andra samarbeten.

Hot

- Ändrade politiska förutsättningar kan påverka avtalet/ samverkansformen.
- Om enskild aktörs inställning eller behov förändras kan övriga drabbas.
- Risk för ineffektivitet om samarbetet inte sköts väl.
- Politisk oenighet kan påverka samarbetet.
- Resurskonflikter kan leda till spänningar.
- Ökade kostnader för samordning och administration.

Samarbete med Räddningstjänsten Lomma-Staffanstorp via civilrättsligt avtal

Styrkor

- Närhet och samordningsvinster.
- Ökad kompetens och beredskapsförmåga.
- Tre jämnstora kommuner med liknande förutsättningar.
- Stärker relationerna mellan medlemskommunerna.
- Gemensamma övningar kan förbättra insatsförmågor.
- Större gemensam resursbas ger ökad beredskap.
- Styrka i mångfald av erfarenheter och kompetenser.
- Möjlighet till gemensamma insatser och övningar.
- Samordning av resurser och kompetenser processen kring RUHB.
- Drivande och innovativ ledning och styrning.

Svagheter

- Begränsad skala jämfört med kommunalförbund.
- Komplexitet i avtal.
- Inte tillräckligt stort befolkningsunderlag för att uppnå rejäla skalfördelar.
- Risk för oenighet om prioriteringar och resurser.
- Klart definierade roller kan vara svåra att etablera.
- Bräcklig konstruktion pga av relativ litenhet om kommun vill lämna.
- Behov av att harmonisera olika arbetssätt och rutiner.
- Svårt att skapa en enhetlig kultur.

Möjligheter

- Utveckla gemensamma rutiner och protokoll.
- Öka medvetenheten om varandras styrkor och svagheter.
- Skapa en gemensam plattform för utbildning och träning.
- Utveckling av gemensamma utbildningsprogram.
- Förbättrad samordning vid större insatser.
- Stärka relationerna mellan kommunerna andra utveckla andra samarbeten.

Hot

- Ändrade politiska förutsättningar kan påverka avtalet/ samverkansformen.
- Om enskild aktörs inställning eller behov förändras kan övriga drabbas.
- Risk för ineffektivitet om samarbetet inte sköts väl.
- Politisk oenighet kan påverka samarbetet.
- Resurskonflikter kan leda till spänningar.
- Ökade kostnader för samordning.

5.2 Analys

Utredningen konstaterar att räddningstjänsten i Svedala kommun utmärks av ett starkt engagemang och påtaglig kåranda. Samtlig personal inom räddningstjänsten är stolta över räddningstjänsten.

I avsnittet "närvärld" ovan, redovisas olika observationer angående räddningstjänsten i Svedala, som i mars 2024 upprättats av den tillförordnade räddningschefen och som förutsätter överväganden och löpande åtgärder för att säkerhetsställa kvalitet och redundans. (se bilaga 4) Rapporten indikerar bristande redundans och behov av olika löpande åtgärder, dels för att klara nuvarande krav men även förmågan att hålla jämna steg med den kravbild som efterhand skärps.

Malmö AirPort/ Swedavia finns inom Svedala kommun och det finns en nära samverkan mellan räddningsstyrkan på flygplatsen och Svedalas räddningstjänst. Oavsett kommunens val av organisation av räddningstjänsten är det angeläget att som en del av kraven på förhöjd beredskap att beakta behovet av fördjupad planering tillsammans med och avseende Malmö AirPort / Swedavia.

MSB redovisar i skriften "Dimensionerande planeringsförutsättningar för kommunal räddningstjänst under höjd beredskap", att räddningstjänstens bemanning skall äga kapacitet att fördubblas fram tills 2032, för att kunna hantera befintliga och tillkommande uppgifter. Det förutsätts omfattande utbildningsinsatser, redundanta ledningssystem och anskaffande av materiella resurser och modern teknik som är anpassat efter de krav som ställs i krig. Räddningstjänstens tillkommande uppdrag är i hög grad mycket kvalificerade och av stor betydelse för att samhällets funktioner kan upprätthållas. MSB konstaterar att räddningstjänstens förmåga att upprätthålla sin verksamhet har varit avgörande för Ukrainas befolkning att hantera vardagen trots krigets alla påfrestningar.

Kraven på svensk räddningstjänst ökar påtagligt utifrån olika förutsättningar som redovisas ovan. Ensam är inte stark och räddningstjänsten i Svedala inget undantag från detta. Organisationen kämpar periodvis med att upprätthålla balansen mellan kvalitet, arbetsmiljö och personalens höga ambitionsnivå (bilaga 4) De ökade krav som redan

ställs på räddningstjänsten och som ökar påtagligt med anledning av räddningstjänst under höjd beredskap, innebär en ny situation för den kommunala räddningstjänsten. Det är "skarpt" läge i världen och Sverige står inte längre utanför det krigshot som föreligger. Inträdet i Nato innebär att Sverige i händelse av krig utgör ett legitimt och strategiskt angeläget mål för fienden. Detta är en realitet som kräver beaktande vid politiskt beslut om räddningstjänstens organisation.

Utredningen har analyserat ekonomi, prestanda och lokala specifika särdrag inom ramen för aktuella organisatoriska alternativ. Inom samtliga av dessa räddningstjänster bedrivs verksamhet av god kvalitet till rimliga kostnader. Det finns en väl utvecklad samverkan inom ramen för den gemensamma larmcentralen RC Syd och Räddsam. Samverkan sker även enligt olika avtal mellan räddningstjänsterna.

Staffanstorp/ Lomma kännetecknas av god kvalitet och innovation på satsningen (tillsammans med Länsstyrelsen) på frivilliga brandmän som utrustas och utbildas att komplettera den reguljära räddningstjänsten. Man eftersträvar även konsekvent och målmedvetet att minimera tiden tills räddningstjänstens kvalificerade insatser kan påbörjas på olycksplatsen. Detta sker genom utveckling av metod och utrustning.

Trelleborg kännetecknas liksom övriga räddningstjänster som ingår i utredningen av god kvalitet och robusthet. Den nya brandstationen är modern och har möjlighet att härberga ökad personalstyrka eller andra liknande verksamheter, ex vis har polisen varit aktuell, Det finns dock en påtaglig belastning på ledning och administrativa resurser eftersom man arbetar i parallella administrativa system utifrån kommunernas administrativa system. I händelse av att Svedala söker inträde förmodar man från ledningens sida att bildande av räddningsförbund kommer att övervägas.

Räddningstjänsten Syd är den dominerande räddningstjänsten i södra delen av Skåne. Övriga kraftfält är Räddningstjänsten Skåne nordväst och Räddningstjänsten i Kristianstad. Räddningstjänsten Syd förmedlar räddningstjänst till 500000 skåningar. Räddningstjänsten Syd präglas av professionalitet, hög redundans, robusthet och systematisk strategisk planering och uppföljning. Som ett stort räddningsförbund arbetar man nära och tillsammans med övriga förbund, länsstyrelsen och MSB.

Detta innebär att förbundet under uppbyggnaden av totalförsvaret och den förhöjda beredskapen har regelbunden och särskild tillgång till information och planeringssamverkan på statlig och regional nivå. Den mindre organisationen har i allmänhet svårare att säkerställa adekvat bemanning och redundans, långsiktig kompetensförsörjning, och förutsättningar att erbjuda personalen karriärvägar, mm. Dessutom är kostnader för investeringar, utrustning/materiel, kapitalkostnader, administration, arbetsledning, mm, relativt sett högre i den mindre organisationen/ enskilda kommunen.

Ur ett framtidsscenario kan man räkna med att kostnaderna för räddningstjänst kommer att öka. Ekonomi och kostnadsläge för olika insatsvaror är osäkra och klimatförändringar kommer att bidra till fler väderrelaterade händelser. Räddningstjänst under höjd beredskap är dock den största enskilda förändringen för räddningstjänsten i närtid och den innebär stora förändringar, både vad gäller ledning och planering, tillkommande arbetsuppgifter som ställer stora krav på utbildning och material samt dimensionering. Resurser kommer att tillföras kommunerna men på vilket sätt och i vilken form är ännu oklart.

Att fullt ut samordna räddningsverksamheten med flera kommuner skapar synergier och innebär att en betydligt större organisation bär upp omvärldsbevakning, utveckling av nya metoder och kapacitet att tillgodogöra sig teknisk innovation. Detta avser såväl arbete med höjd beredskap, övriga förebyggande processer såväl som det traditionella arbetet att rycka ut vid bränder och olyckor.

Räddningstjänstens verkningsgrad, kompetens och redundans kommer att vara av avgörande betydelse för upprätthållande av samhällets funktioner i händelse av krig. Det är detta som politiken i Svedala kommun har att beakta.

5.3 Rekommendation

Utredningen konstaterar att förutsättningarna och grundvalarna för beslut om räddningstjänstens organisation har förändrats markant sedan beslutet 2021 att bibehålla räddningstjänsten i Svedala kommun, i egen regi.

Ökande och skärpta krav på höjd beredskap inom räddningstjänsten, och övriga beslut om stärkt totalförsvaret kommer att utgöra en utmaning för samtliga samhällsaktörer, såväl som på civilsamhället och näringslivet. Att optimera förutsättningarna för räddningstjänstens utveckling och kvalitet måste vara ett av kommunens mest angelägna beslut. Det pågår krig i Sveriges närområde vilket i hög grad påskyndar behovet av att snarast fastslå räddningstjänstens organisation.

Utredningens förslag är därför

- Svedala kommun bör med skyndsamt söka inträde i Räddningstjänsten Syd
- Snarast beslutet är fattat ska förberedelser för Svedala räddningstjänsts inträde i Räddningstjänsten Syd inledas

Motiv

Utredningen lyfter genomgående fram behovet av att kommunerna måste planera och förbereda för räddningstjänst höjd beredskap och risken för krig (RUHB). Kommunens räddningstjänst är idag i huvudsak dimensionerad för att hantera olyckor i fred och behöver förstärkas för att kunna möta de utmaningar som krigsfara och ytterst krig kan medföra. Initialt kommer det att krävas såväl kompetenshöjning som personella- och materiella resursförstärkningar.

Att åstadkomma effektiva och samordnade räddningsinsatser under höjd beredskap och ytterst krig kräver dessutom att kommunens räddningstjänst, tillsammans med direkt berörda aktörer, har getts möjlighet till planering, utbildning och övning.

Ur ett framtidsscenario kan man räkna med att kostnaderna för räddningstjänst kommer att öka. Ekonomi och kostnadsläge för olika insatsvaror är osäkra och klimatförändringar kommer att bidra till fler väderrelaterade händelser. Räddningstjänst under höjd beredskap är dock den största enskilda förändringen för räddningstjänsten i närtid och den innebär stora förändringar, både vad gäller ledning och planering, tillkommande arbetsuppgifter som ställer stora krav på utbildning och material samt dimensionering. Resurser kommer att tillföras kommunerna men på vilket sätt och i vilken form är ännu oklart.

Ett inträde i förbundet skapar synergier och redundans som inte uppnås i egen regi. De synergier och skalfördelar som större organisationer garanterar verksamhetsmässigt

och ekonomiskt, är svåra att matcha för en fristående kommunal räddningstjänst, i en kommun av Svedalas storlek. Att högsta kvalitet inom räddningstjänsten i Svedala kommun säkerställs på kort och lång sikt är en garanti för en trygg och säker kommun, och är av stor betydelse för kommuninvånare, besökare och näringslivet.

Samordningsvinsterna avseende förmåga och redundans i Räddningstjänsten Syd, är avsevärda eftersom ett medlemskap i ett förbund ger helt andra förutsättningar att

1. Flytta resurser (personal, fordon och utrustning) dit de för tillfället behövs bäst vilket ökar kostnadseffektiviteten och en mer gynnsam kostnadsutveckling
2. Samordna och skapa spetskompetenser avseende det förebyggande arbetet
3. Vara en attraktiv arbetsgivare eftersom en större organisation ger mer utvecklingsmöjligheter och
4. Vara en mer kraftfull samverkanspart och kravställare i beredskapssystemet för Länsstyrelsen, Civilförsvarsområdet, Försvarsmakten och andra.
5. Ett medlemskap i Räddningstjänsten Syd innebär sålunda att Svedala bibehåller en räddningstjänst och brandstation i Svedala kommun, samtidigt som Svedala får del av den kapacitet och de förmågor som återfinns inom förbundet.

Att ingå i avtalsreglerad samverkan med Trelleborg (m fl) eller Staffanstorps/Lomma skulle i normalläge vara gångbara alternativ. Dessa alternativ kan dock inte mäta sig med de mervärden som inträde i Räddningstjänst Syd innebär för förmågan att säkerställa att Räddningstjänsten i Svedala motsvarar ökande kravbild och den beredskap och de förmågor som förutsätts under höjd beredskap.

5.4 Slutord

Svedala kommun står inför ett organisatoriskt vägval för räddningstjänsten. Beslutet påskyndas och påverkas av att såväl staten som kommunen, regioner och olika myndigheter avkrävs förmågan att skapa beredskap att trygga samhällets grundläggande funktioner under höjd beredskap.

Sveriges räddningstjänster står inför ökande och alltmer komplexa utmaningar. Ytterst handlar det om att säkerställa räddningstjänstens redundans och långsiktiga förmåga att skapa en trygg och säker kommun.

Inträde i räddningstjänstförbund säkerställer ökade krav på förmåga, kapacitet och redundans samt en mer gynnsam kostnadsutveckling och innebär även att Svedala kommun ges ökat politiskt inflytande över driften och utvecklingen inom Räddningstjänsten Syd.

Kommentar

Att träda in i Räddningstjänsten Syd innebär inrangering av anställningsavtal, övergång i gemensamma system för IT och övrigt administrativt verksamhetsstöd, ommärkning av kläder, fordon och brandstation samt framtagande av överenskommelse om underhållsplaner för brandstationen

Foto: Svedala Räddningstjänst

6. Källor

Rapportens faktaredovisning, analys och överväganden baseras på inläsning av lokala och nationella styrdokument samt övrig relevant dokumentation, och lagstiftning. Inom utredningen har det genomförts ett omfattande antal dialogmöten med politiken, kommunledningen, räddningstjänstens ledning, tjänstepersoner och företrädare för närliggande kommuner och räddningstjänster.

6.1 Dialogmöten

Nedanstående personer har vi intervjuat, och även inhämtat skriftlig dokumentation från.

Svedala kommun

Politiker

Kommunstyrelsens ordförande
Oppositionsråd
Oppositionsråd
Räddningstjänstutskottets ordf

Erik Stoy
Ambjörn Hardenstedt
Ronny Johnsson
Sara Ripa

Tjänstemän

Kommundirektör
Stabschef
Nämndssekreterare

Johan Lundgren
Teresa Fridell
Malin Josefsson

Räddningstjänsten

Enhetschef
Stf räddningschef
Stationschef
Brandingenjör
Brandpersonal RIB
Brandpersonal RIB
Brandpersonal RIB
Brandpersonal RIB
Brandpersonal RIB
Brandpersonal RIB

Ola Bonder
Hampus Hagenbjörk
Arly Jensen
Jens Walldorf
Mats Larsson
Matthias Olsén
Fredrik Nordberg
Benny Andersson
Mikael Jönsson
Markus Nilsson

Staffanstorp/Lomma

Räddningschef
Insatsledare
Brandingenjör
Insatsledare

Bertil Persson
Markus Lundqvist
Oskar Hansson
Kenneth Karlsson

Trelleborg/Vellinge/Skurup

Räddningschef
Brandmästare
Enhetschef operativ verksamhet

Magnus Strid
Krister Lindell
Wictor Magnusson Broder

Räddningstjänsten Syd

Förbundsdirektör
Operativchef

Martin Gertsson
Ulrika Lindmark

Brandmännens Riks Förbund BRF

Facklig företrädare

Magnus Krantz

Lund

Kommundirektör

Christoffer Nilsson

Swedavia

Funktionsansvarig Räddningstjänst

Kristin Favali Ehrenfeldt

MSB

Enheten för ledning och Räddningstjänst
under höjd beredskap

Ove Brunnström

Räddningstjänsten Skåne Nordväst

Förbundsdirektör

Emma Nordvall

Länsstyrelsen Skåne

Brandingenjör Länsstyrelsen Skåne
Civilområdeskansliet Syd

Carl-Axel Stenberg
Alexander von Buxhoeveden

6.2 Dokument och skriftliga källor

- Plan för räddningsinsats vid flyghändelse
- Räddningstjänstens Svedala Handlingsprogram 2022
- Dokumenterat arbetssätt för tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor, Södra Skåne
- Beslut om avslut av tillsyn, Ärendenr MSB 2021-10207-16
- Avsiktsförklaring om samverkan i brand- och olycksförebyggande arbete mellan räddningstjänster i södra Skåne
- Delegationsförteckning för kommunstyrelse
- Utredning av förutsättningarna för gemensamt räddningstjänstförbund i Blekinge
- Räddningstjänsten i Svedala kommun, inrättande av räddningstjänstutskott
- PM - Överväganden och löpande åtgärder, tf räddningschef Martin Gertsson
- Räddningstjänstens Svedala Handlingsprogram Skydd mot olyckor 2024
- Beslutsunderlag för att identifiera värdorganisationer i storstadslänen för civilpliktiga under 2024-26
- Förslag på inledande fördelning och krigsplacering av direktinskrivna civilpliktiga samt förstärkning av kommunens räddningstjänst (2024-26)
- Vägledning Del 1. Stöd för inledande planering och fortsatt utvecklingsarbete Räddningstjänst under höjd beredskap – RUHB
- Vägledning Del 2. Räddningstjänst och samhällsviktig verksamhet Räddningstjänst under höjd beredskap – RUHB
- Vägledning Del 3. Ledning av kommunal räddningstjänst under höjd beredskap Räddningstjänst under höjd beredskap – RUHB
- FOI Räddningstjänst under höjd beredskap – Att plocka russin ur kakan
- Dimensionerande planeringsförutsättningar för kommunal räddningstjänst under

höjd beredskap. Svar på regeringsuppdrag Ju 2022/02313

- Inriktning för RUHB arbetet hösten 2024, Ärendnr MSB 2024-09195-1
- Utvärdering av den aktörsgemensamma hanteringen av tre händelser ur ett krisberedskapsperspektiv, Redovisning av regeringsuppdrag Fö2024/00366
- Årsanalys 2021, Trelleborgs kommun
- Årsanalys 2022, Trelleborgs kommun
- Årsanalys 2023, Trelleborgs kommun
- Årsrapport 2021, Svedala räddningstjänsten
- Årsrapport 2022, Svedala räddningstjänsten
- Årsrapport 2021 Svedala räddningstjänsten
- Uppföljningsrapport 1 2024, Räddningstjänsten Svedala
- Årsredovisning 2021 Räddningstjänsten Syd
- Årsredovisning 2022 Räddningstjänsten Syd
- Årsredovisning 2023 Räddningstjänsten Syd
- Beskrivning av Räddningstjänsten Trelleborg, Magnusson-Broder, Wictor
- Avtal mellan Trelleborg och Vellinge kommuner avseende räddningstjänst
- Avtal mellan Trelleborg och Vellinge kommuner avseende räddningstjänst
- Överenskommelse om särskilda resurser och fördjupad samverkan, Skåne kommuner
- Utvärdering av avtal om samverkan beträffande ledning av räddningstjänstverksamhet mellan Svedala och Räddningstjänsten Syd
- Styrdokument räddningsregion södra Sverige
- Styrdokument räddningsledningssystem syd
- Överenskommelse om Räddsam Skåne
- Avtal om utalamering mellan Räddningstjänsten Syd och Räddningstjänsten i Svedala
- Överenskommelse om lokalregional frivillig räddningsstyrka i Staffanstorps/Lomma
- Tidsfaktorns betydelse Staffanstorps/Lomma
- Samverkansavtal Staffanstorps/Lomma
- Rapport offensiva enheter Staffanstorps/Lomma
- Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor 2022 Räddningstjänsten Lomma-Staffanstorps
- VBI Skåne Sydväst, 262-1180, i kommunerna Lomma, Skurup, Staffanstorps, Svedala, Trelleborg och Vellinge.
- Beslut om gemensam vakthavande brandingenjör, VBI Skåne Sydväst
- Svar på kompletterande frågor, Räddningstjänsten Syd
- Svar på kompletterande frågor, Räddningstjänsten Staffanstorps/Lomma
- En generell rätt till kommunal avtalssamverkan, SOU 2017:77
- En effektivare kommunal räddningstjänst SOU 2018:54
- Försvarsutskottets betänkande 2020/21 FöU3
- Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)
- Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap
- Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap
- Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor
- Plan- och bygglagen (2010:900)
- Förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap
- Förordningen (2022:524) om statlig myndigheters beredskap
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Miljöbalken (1998:808)

- Kommunallagen (2017:725)
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Förordningen (2023:581) om ändringar i förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor
- Förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor
- Framtidsstudie år 2030, MSB
- Gemensamma grunder MSB
- Begrepp och lagrum för krisberedskap och totalförsvaret, Förvarshögskolan
- Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor Räddningstjänsten Syd
- Handbok: Innehåll och struktur i kommunernas handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor
- Framåtanda - en prioritering av åtgärder för att stärka det civila försvaret (Fö2023/01000)
- Civilt försvar mot 2030 - ett totalförsvaret i balans (Ju2022/01209/ssk)

7. Bilagor

6.1 Bilagor - länkar

- Bilaga 1 [Beställningskrivelsen](#)
- Bilaga 2 [Upphandlingsunderlag](#)
- Bilaga 3 [Om JKL](#)
- Bilaga 4 [Överväganden och löpande åtgärder.](#)
Martin Gertsson, 20240423
- Bilaga 5 [Kompletterande svar Räddningstjänsten Syd](#)
Martin Gertsson
- Bilaga 6 [Kompletterande svar Lomma Staffanstorp](#)
Bertil Persson mfl
- Bilaga 7 [Trelleborg - utredning Svedala](#)
Magnus Strid
- Bilaga 8 [Svedala åtgärder RUHB](#)
Ola Bonder

Beställningskrivelse – utredning av räddningstjänsten i Svedala kommun

Bakgrund

På uppdrag av kommunstyrelsens räddningstjänstutskott genomför kommunledningskontoret en utredning av räddningstjänsten i Svedala kommun. Efter genomförd direktupphandling har uppdraget tilldelats Jung Konsult och Ledarskap AB.

Utredningsdirektiv

Räddningstjänsten i Svedala kommun bedrivs i egen regi. Verksamheten har inga svårigheter att rekrytera och behålla RIB-personal men är sårbar vad gäller annan kvalificerad kompetens. Till detta kommer nya krav enligt lagstiftning som i sin tur bygger på en förändrad riskbild som behöver mötas av det kommunala räddningstjänstansvaret. Höga krav ställs även på räddningstjänstens förmåga under höjd beredskap (RUHB). Kommunen önskar en kartläggning och analys av verksamheten utifrån ett kvalitetsmässigt perspektiv. Medborgarnas rätt till en kostnadseffektiv räddningstjänst med god kvalitet som klarar nuvarande och framtida krav ska vara vägledande.

Utredningen ska peka på fördelar och nackdelar med följande alternativa lösningar för den framtida organiseringen av räddningstjänsten:

- Fortsatt drift i egen regi.
- Samarbete med Trelleborgs kommun utifrån ett civilrättsligt avtal.
- Samarbete med Räddningstjänsten Lomma-Staffanstorps utifrån ett civilrättsligt avtal.
- Ingående i kommunalförbundet Räddningstjänsten Syd.

Ett första steg i utredningen är att efterhöra om de kommuner och det förbund som anges ovan önskar ingå civilrättsligt avtal med Svedala kommun alternativt låta Svedala kommun bli medlem i kommunalförbundet. Vid nekande svar behöver alternativet inte utredas ytterligare.

Utredningen ska resultera i en rekommendation om framtidens räddningstjänst för Svedala kommun.

Utredningens genomförande

Utredningen ska genomföras i fem faser på sätt som beskrivs i anbud och förtydligande av anbud från Jung Konsult och Ledarskap AB. De fem faserna är:

- 1) Förberedelsefas och faktainsamling (t.o.m. 15 augusti 2024)
- 2) Dialogmöten och fördjupad faktainsamling (15 augusti – 15 september 2024)
- 3) Upprättande av preliminär utredningsrapport (15 september – 7 oktober 2024)
- 4) Upprättande och inlämnande av utredningsrapport (7 – 15 oktober 2024)
- 5) Redovisning och presentation av slutrapport

Utredningen ska beskriva fördelar och nackdelar med olika drifts- och avtalsformer för räddningstjänsten i Svedala kommun samt hur alternativa modeller påverkar kostnadseffektivitet, styrning, kompetensförsörjning, samverkan inkom kommunen samt andra myndigheter och parter. Utredningen ska titta på hur RIB-personalen, och möjligheten att rekrytera och behålla RIB-personal, påverkas i de olika alternativen.

Utredningen ska vidare beskriva konsekvenser för räddningstjänstens förmåga nu och i framtiden samt allmänna förutsättningar utifrån de alternativ som utreds. Utredningen ska innehålla noggranna analyser samt beskrivningar av nuvarande och framtida utmaningar för räddningstjänsten utifrån bland annat ökade krav på höjd beredskap. Utredningen ska utmytna i en rekommendation för framtidens räddningstjänst i Svedala kommun.

Fas 1

Svedala kommun ska bistå med den information som Jung Ledarskap och Konsult AB behöver för faktainsamling och förberedelse. Svedala kommun ska även verka för att Jung Konsult och Ledarskap AB ska få den information som behövs från övriga alternativ till framtida räddningstjänst som ska utredas.

Under denna fas ska följande intervjuas:

- Kommundirektör Johan Lundgren (johan.lundgren@svedala.se, 0709-478193).
- Stf räddningschef Hampus Hagenbjörk (hampus.hagenbjork@svedala.se, 0709-478235)
- Ordförande i Brandmannaklubben Svedala Mats Larsson med eventuell ytterligare representant (mats.s.larsson@sandvik.com)

KOMMUNSTYRELSEN

SKRIVELSE
2024-06-18Kontaktpersoner:*Svedala kommun*Teresa Fridell, stabschef (teresa.fridell@svedala.se, 0709-478123)*Trelleborgs kommun*Magnus Strid, räddningschef (magnus.strid@trelleborg.se)*Räddningstjänsten Lomma - Staffanstorp*Bertil Persson, räddningschef (bertil.persson3@staffanstorp.se, 046-251401)*Räddningstjänsten Syd*Martin Gertsson, förbundsdirektör (martin.gertsson@rsyd.se, 0708-417231)**Fas 2**

Svedala kommun önskar att följande personer intervjuas i denna fas:

Svedala kommun:Kommunstyrelsens ordförande Erik Stoy (erik.stoy@svedala.se, 0709-478111)Oppositionsråd Ambjörn Hardenstedt (ambjorn.hardenstedt@svedala.se, 0709-478125)Oppositionsråd Ronny Johnsson (ronny.johnsson@svedala.se, 0709-478274)Räddningstjänstutskottets ordförande Sara Ripa (sara.ripa@svedala.se, 0708-486131)

Stf räddningschef Hampus Hagenbjörk (om fortsatt behov finns)

T.f. enhetschef Ola Bonder (ola.bonder@svedala.se)Stationschef Arly Jensen (arly.jensen@svedala.se, 0709-478055)

Representant/er för Brandmannaklubben

Trelleborgs kommun:

Räddningschef Magnus Strid

Kommundirektör Gisela Öst

Facklig företrädare för RiB-organisationen

Räddningstjänsten Lomma-Staffanstorp:

Räddningschef Bertil Persson

Kommundirektör Per Almström

Facklig företrädare för RiB-organisationen

Räddningstjänsten Syd:

Förbundsdirektör Martin Gertsson

Representant från en medlemskommun (KSO eller kommundirektör)

Facklig företrädare för RiB-organisationen

Svedala kommun ser inga hinder mot att ytterligare personer intervjuas i denna fas om Jung Konsult och Ledarskap AB anser att detta krävs för att kunna fullgöra uppdraget.

KOMMUNSTYRELSEN

SKRIVELSE
2024-06-18**Fas 3**

Muntlig avstämning/förhandsrapport ska ske senast 7 oktober 2024.

Fas 4 - 5

Slutrapporten med rekommendation till organisation/organisatorisk modell presenteras muntligen till räddningstjänstutskottet och kommunstyrelsen. Datum anges senare i under utredningen.

Teresa Fridell tel. 040-626 81 23
Stabschef
teresa.fridell@svedala.se

UPPHANDLINGSUNDERLAG
2024-05-08

Upphandling av utredning om räddningstjänsten i Svedala kommun

Introduktion

Svedala kommun upphandlar konsult för genomförande av kartläggning och analys av framtidens räddningstjänst i Svedala kommun utifrån ny omvärldssituation och krav på räddningstjänst under höjd beredskap. Upphandlingen görs som en direktupphandling.

Utredningen ska genomföras enligt de direktiv som anges nedan.

Upphandlingen sker på uppdrag av kommunstyrelsens räddningstjänstutskott med inriktningen att utredningens resultat ska kunna presenteras för utskottet i september månad 2024.

Bakgrund

Svedala kommuns räddningstjänst utreddes 2021 varvid beslut fattades att räddningstjänsten fortsatt skulle bedrivas i egen regi samtidigt som ett räddningstjänstutskott inrättades under kommunstyrelsen. Räddningstjänstverksamheten leds av räddningschefen och ingår i kommunledningskontoret, det vill säga den lyder direkt under kommunstyrelsen och kommundirektören.

Medborgarnas trygghet, demografiska förutsättningar, ökande behov av katastrofberedskap, klimatförändringar, en orolig omvärld och krig inom Europa, har de senaste tre åren medfört ett växande fokus på samhällets beredskap och förmåga - på nationell, regional och lokal nivå. Kommunens organisation för räddningstjänst är en av de viktigaste hörnstenarna i ett modernt totalförsvaret. Kraven på att verksamheten arbetar mer långsiktigt och förebyggande samt har en omfattande förmåga under höjd beredskap (RUHB) har ökat, och kommer att öka, ytterligare. Mot denna bakgrund har kommunledningskontoret i Svedala kommun fått i uppdrag att genom extern utredare genomföra en kartläggning och analys om framtidens räddningstjänst i Svedala kommun utifrån ny omvärldssituation och krav på räddningstjänst under höjd beredskap.

Utredningsdirektiv

Räddningstjänsten i Svedala kommun bedrivs i egen regi. Verksamheten har inga svårigheter att rekrytera och behålla RIB-personal men är sårbar vad gäller annan kvalificerad kompetens. Till detta kommer nya krav enligt lagstiftning som i sin tur bygger på en förändrad riskbild som behöver mötas av det kommunala räddningstjänstansvaret. Höga krav ställs även på räddningstjänstens förmåga under höjd beredskap (RUHB). Kommunen önskar en kartläggning och analys av verksamheten utifrån ett kvalitetsmässigt perspektiv. Medborgarnas rätt till en kostnadseffektiv räddningstjänst med god kvalitet som klarar nuvarande och framtida krav ska vara vägledande.

Utredningen ska peka på fördelar och nackdelar med följande alternativa lösningar för den framtida organiseringen av räddningstjänsten:

- Fortsatt drift i egen regi.
- Samarbete med Trelleborgs kommun utifrån ett civilrättsligt avtal.
- Samarbete med Räddningstjänsten Lomma-Staffanstorps utifrån ett civilrättsligt avtal.
- Ingående i kommunalförbundet Räddningstjänsten Syd.

Ett första steg i utredningen är att efterhöra om de kommuner och det förbund som anges ovan önskar ingå civilrättsligt avtal med Svedala kommun alternativt låta Svedala kommun bli medlem i kommunalförbundet. Vid nekande svar behöver alternativet inte utredas ytterligare.

Utredningen ska resultera i en rekommendation om framtidens räddningstjänst för Svedala kommun.

Krav på anbudsgivaren

Anbudsgivaren ska vara registrerad för redovisning av mervärdesskatt och inneha F-skattebevis samt vara fri från skulder för skatter och andra sociala avgifter. I det fall anbudsgivaren avser att använda underleverantörer ska även dessa företag uppfylla ställda krav.

Utredares kvalifikationer

Anbudsgivaren ska inneha och visa att den har dokumenterade resurser, kompetens och erfarenhet att utföra uppdraget. Detta ska framgå av anbudet som ska innehålla en kortfattad beskrivning av det anbudsgivande företaget och de personer som ska genomföra utredningen. Relevanta CV ska bifogas.

SVEDALA KOMMUN

UPPHANDLINGSUNDERLAG
2024-05-08

Svedala kommun kommer att lägga stor vikt vid utredarens/utredarnas kvalifikationer och erfarenheter inom räddningstjänst och civilt försvar samt av arbetet i en politiskt styrd organisation.

Avtal

Avtal tas fram i samråd med den anbudsgivare som antas.

Utvärdering

Utvärdering görs av en grupp bestående av kommundirektören, stabschefen, ställföreträdande räddningschef tillika brandingenjör i verksamheten och upphandlingsstrategen.

Grund för tilldelning är det kvalitetsmässigt mest fördelaktiga anbudet utifrån bästa förhållande mellan pris och kvalitet.

Sista anbudsdag är 20 maj 2024. Anbud skickas till registrator.ks@svedala.se (med kopia till stabschefen) eller till Svedala kommun, kommunstyrelsen, 233 80 Svedala. Ange i ämnesfältet eller märk kuvertet med "Anbud upphandling av utredning om räddningstjänsten i Svedala kommun".

Kontaktperson är stabschef Teresa Fridell.

Ett självklart alternativ när organisationen är i behov av prisvärt konsultstöd med hög kvalitet.

Oavsett om det gäller akuta problem inom verksamheten, om det finns behov av externt ledningsstöd eller andra kvalificerade tjänster har vi resurser och kompetens att möta högt ställda krav. Vi garanterar hög kompetens oavsett uppdrag och volym.

➤ Ledarskapsutbildning bl a (Klart ledarskap), UGL, handledning och GDQ

➤ Skräddarsydda utbildningar och program för presumtiva ledare och chefer

➤ Projektledning/expertis/dokumentation - krisledning, risk och sårbarhet, skydd och säkerhet

➤ Chefskonsulter inom olika sakområden med hög kompetens och lång erfarenhet.

➤ Mobilisering och åtgärder när verksamhet hamnar i akut kris

➤ Utredningar, utvärderingar och revisioner inom olika områden

➤ Självskattningar och personlighetstester, såsom MBTI, OPQ 360, MQ, m fl.

➤ Projektledning / expertis - GDPR

Jung Konsult och Ledarskap AB levererar tjänster till kommunledningar, socialtjänst, skola, polisväsende, kriminalvård, företag och olika aktörer inom välfärdssektorn. Företagets ambition är att vara medskapande i uppdragsgivarens utvecklingsprocess och/eller problemlösning, på strategisk såväl som taktisk och operativ nivå. Vår ambition är att möta de utmaningar kunderna formulerar och medverka till fördjupad analys och aktivitet.

För oss är det en självklarhet att utveckla företaget utifrån högt ställda krav på kvalitet. Vi har givetvis både miljö- och kvalitetsledningssystem. Jung konsult och ledarskap AB har kontor i Halmstad och Helsingborg. Nu planeras kontor även i Västra Götaland.

Kommunerna och den offentliga sektorn står inför stora utmaningar som kräver ett optimalt utnyttjande av samhället alla resurser.

Den digitala utvecklingen äger en enorm potential. Här krävs nyfikenhet, utbildningsinsatser och praktisk handling. Givetvis i förening med sund skepsis och med hög grad av delaktighet från personal, brukare och forskning.

Lika viktig är att tillvara den kompetens och det engagemang som finns inom civilsamhället. Alla medborgare och brukare (eller "kunder") bör i princip i alla sammanhang, bjudas in till ett aktivt medskapande, oavsett om vi talar om hemsjukvård, hemtjänst, skola, barn – och ungdomsvård eller kommunens mer "hårda delar".

Våra tjänster

Ledarskap och utveckling

Ett urval av de tjänster vi kan erbjuda:

- Handledning av ledningsgrupper.
- Mentorskap.
- Organisationsutveckling.
- Kvalitetsledningssystem.
- Analys av organisationens system och metod för ledning, styrning och kvalitetsuppföljning.
- Omfattande tjänster inom HR, personlighetstester, konflikthantering, rekrytering av olika befattningar, krisbearbetning, beroendeproblematik, utredning och stöd etc.

- Digitalisering och IT ur ett utvecklingsperspektiv.
- Analys och utveckling av ledningens strategiska kapacitet (GDQ-certifierade).
- Samspelet mellan den politiska ledningen och förvaltningsledningen – hur skapas tydliga gränssnitt och ömsesidigt förtroende mellan dessa ledningsnivåer.
- Drifts- och ledningsansvar för verksamhet och olika boendeformer (enligt LOU, LOV eller uppdrag).
- Ledarskapsutveckling - "Klart ledarskap", ett utvecklingsprogram med teori och praktik för ett framgångsrikt och kommunikativt ledarskap.

Projektledning och utredning

Vi erbjuder såväl projektdesign i samverkan med uppdragsgivaren som att leda, genomföra och rapportera projektet olika etapper.

- Digitalisering, välfärdsteknologi och e-tjänster.
- Analys av informations- och IT-systemen ur ett behovs- och säkerhetsperspektiv. Analysen utgår både utifrån verksamhetens behov såväl som de lagar och regler som gäller för informations- och IT-säkerhet. Vi samarbetar med Johan Swärd, Internationell kompetens AB.
- Utbildning och implementering av GDPR.
- Ändrat huvudmannaskap och dess konsekvenser för uppdragsgivaren.

- Kvalitetsledningsdokument.
- Ny lagstiftning – vi medverkar till analys och planering av åtgärder
- Analys av kostnadseffektivitet och kvalitet (exempelvis "kostnad per brukare" i samverkan med Ensolution).
- Organisationsöversyn.
- Utvärdering och vidareutveckling av regionala stödstrukturer.
- Utvärderingsuppdrag.
- Digitalisering och e-tjänster.
- Anpassning till EU-lagstiftningen om lagring och hantering personuppgifter.

Chefskonsulter och bemanning

Inom offentlig sektor såväl som inom företag inom välfärdssektorn. De chefer som vi förmedlar äger mångårig erfarenhet av chefskap på hög nivå. Uppdragen kan förenas med specifika uppdrag att genomföra förändringsprocesser eller organisationsutredningar.

Våra socionomer och handläggare inom LSS och Äldrevård har minst fem års erfarenhet och erhåller ständig vidareutbildning och handledning. Vi tecknar kollektivavtal (via Almega) och försäkringar genom Söderberg & Partners.

Skyddade boenden - familjehem

Helhetslösningar för individer och familjer i behov av säkra och trygga skyddade boenden. Vi erbjuder även skyddade boenden / familjehem för barn och ungdomar i behov av särskilt skydd.

Vi kvalitetssäkrar ärendet och ansvarar utifrån avtalet, för kontakter med olika myndigheter.

- Vi hanterar kvarskrivning, skyddade uppgifter mm.
- All vår personal är säkerhetsklassad enligt interna system samt utbildade i lågaffektivt bemötande samt MI.
- Vi erbjuder boendelösningar som är integrerade i lokalsamhällen över hela landet och vi har även tillgång till boenden utanför landet.

Skydd- och säkerhetsarbete

Trygghet skapas genom förebyggande säkerhetsåtgärder samt god beredskap och rutiner för hur organisationen hanterar hot- och riskfyllda situationer. Jung konsult och ledarskap AB arbetar även som underleverantör till företagshälsovården och erbjuder:

- Implementering av systematiskt risk- och säkerhetsarbete.
- Informations- och IT-säkerhet; analys av informations- och IT-systemen ur ett behovs- och säkerhetsperspektiv. Analysen utgår både utifrån verksamhetens behov såväl som de lagar och regler som gäller för informations- och IT-säkerhet.
- Risk och säkerhetsanalyser.

- Planering av arbetsplatser utifrån trygghet och säkerhet.
- Utbildning av ledning och personal.
- Krisbearbetning.
- Medverkan vid framtagande av all sorts dokumentation och planer avseende risk och säkerhet.
- Utbildning, handledning och debriefing av Posomgrupper.
- Planläggning av insatser för att motverka våld i nära relationer.
- Planläggning av insatser för att motverka hedersrelaterat våld.
- Inom området it/digitalisering samarbetar vi med Johan Swärd, Internationell kompetens AB.

Detta är Jung Konsult och Ledarskap AB

Vår syn på utveckling och förändring

Alla människor eftersträvar autonomi och autenticitet. Användandet av modern teknik och ett nära samspel med civilsamhället, är avgörande framgångsfaktorer, liksom värdet av sk "smarta processer", dvs tydliga och kvalitetssäkrade rutiner och flöden inom all verksamhet.

Dagens organisationer förändras snabbt och kraven på flexibilitet och improvisationsförmåga ökar. En avgörande framgångsfaktor har därför blivit ledningens förmåga att tydliggöra uppdraget och skapa goda relationer med såväl medarbetare och kollegor som med samarbetspartners och kunder.

Att leda utvecklingen kräver omvärldsbevakning, öppenhet och beredskap att ta till sig och förhålla sig proaktivt till det som sker. Samverkan mellan kommunerna, regioner, lärosäten/ forskning och övriga aktörer är mer aktuellt än någonsin.

Vår kompetens och tjänster

Vårt varierade tjänsterutbud efterfrågas av socialtjänst, polis, skola och övriga närliggande offentliga verksamhet.

Vi erbjuder expertis inom bl a, IT/digitalisering, HR, tjänstedesign, GDPR, risk- och sårbarhetsanalyser, etc. Vi kan även bistå med lex Sarah utredningar och enskilda utredningar inom myndighetsutövning (familjerätt, LVU, BOU, etc).

Vår målsättning är att med hög kvalitet och flexibilitet, möta de behov som våra kunder formulerar.

Vi erbjuder våra tjänster framförallt i Skåne, Halland, Småland och Västra Götaland, men givetvis åtar vi oss uppdrag i hela Sverige. Våra skyddade boenden och familjehem, erbjuds givetvis till samtliga kommuner.

Nafiseh Nazem

Har flera års erfarenhet från utvecklings- och kvalitetsarbete inom socialtjänsten, specialområde är ekonomiskt bistånd och våld i nära relationer.

Anders Langemark

Erfaren socialchef och utvecklingsledare som utför processstöd och samordning, översyn och utredningar inom barn, unga och familjeområdet.

Stefan Almer, Stayfun Development AB

Vi har etablerat samarbete med Stefan Almer, Stayfun Development AB, som hjälper ledare och organisationer att frigöra potential. Stefans äger bred kompetens och med särskilda spetskunskaper inom, It/digitalisering, marknad/kommunikation, FoU, samhällsutveckling och HR.

Pär-Åke Eriksson

Pär-Åke brinner för trygghets- och säkerhetsfrågor. 35 år i räddningstjänsten, 12 år som räddningschef/säkerhetskyddschef och säkerhetschef. Även jobbat som lärare och kemkoordinator för MSB. Har lett eller deltagit i ledningsarbetet vid stormarna Gudrun och Per, kemolycka på Kemira, skogsbranden i Västmanland mm.

Jennie Andersson

Tidigare socialchef, äldreomsorgschef/prevention, chef ensamkommande. Ekonom. Mycket erfaren chef med stor erfarenhet av ekonomiska åtgärdsprogram.

Mindgear support & solutions

Hjälper företag, myndigheter och organisationer att växa och erbjuder konsultation inom personal-utveckling, personalsäkerhet och arbetsmiljö.

Peter Lindberg, Leg. psykolog

Lång erfarenhet av förändrings- och utvecklingsarbete på individ-, grupp- och organisationsnivå.Handledning av chefer/ledare enskilt eller i grupp. Lic. handledare i ledarutvecklingsprogrammet Klart Ledarskap, rekryteringsstöd, MQ, OPQ och OPQ360.

Inga-Stina Johansson, Chefskonsult

Socionom och magister i socialt arbete, internationell master med inriktning på organisation och styrning. Erfaren socialchef och lfo-chef, som även utför genomlysningar och utvärderingar av organisation, mm. Stina är en auktoritet i ordets verkliga bemärkelse.

Per Albinsson, Docent

Fd Nationell samordnare, Sveriges Kommuner och Landsting. Regionala samverkans och stödstrukturer för kunskapsutveckling inom socialtjänsten. Tidigare chef för, FoU, Halland (social centrum).

Företagets ledning

Björn Jingblad

Vd och ansvarig för kontoret på Tradecenter i Halmstad. En av JKLs grundare och ägare, har tidigare tillhört kommunledning i två decennier.

bjorn.jingblad@gmail.com
0731 – 45 79 88

Trade Center
Box 129
301 18 Halmstad

Bodil Nordstrand

Affärsområdeschef och ansvarig för kontoret på World Trade Center i Helsingborg.

bodil@jungco.se
0731 – 45 79 98

World Trade Center
Carl Krooksgatan 18
252 25 Helsingborg

Martin Gertsson
tf. räddningschef
martin.gertsson@svedala.se

PM
2024-04-23
Diarienummer: KS 2003-424

PM - Överväganden och löpande åtgärder

Bakgrund

Sedan mars 2024 har det på olika sätt framkommit behov av överväganden och löpande åtgärder för att bibehålla och förfina den slagkraft som präglar räddningstjänsten i Svedala. Det handlar om styrkor som innebär god hjälp till den skadedrabbade svedalabon och som även medför ett förhållandevis gott rekryteringsläge avseende brandmän. I dessa avseenden är organisationen och verksamheten robust. Men det handlar även om behov av arbetsmiljömässiga korrigeringar för att bättre säkerställa att brandstyrkan inte hamnar i situationer där man saknar tillräckliga resurser för att med god arbetsmiljö hantera uppdraget, situationer som är förutsägbara. Det krävs löpande och förfinade avväganden mellan arbetsmiljöaspekter, personalens höga ambitioner, faktiska förutsättningar för övning och att genom samverkan säkra resurser som man inte behöver särskilt ofta.

Svedala kommun har under perioden mars-oktober tillförordnat räddningschef och operativ enhetschef för Räddningstjänsten Svedala. Uppdragen utgår från att under perioden vidmakthålla räddningstjänstens kvalitet och service till medborgarna. I samband med detta har ett antal observationer gjorts. För några av dessa behöver åtgärder vidtas, vilket behöver komma räddningstjänstutskottet tillkänna.

Slagkraftig räddningstjänst med invånaren i fokus

Det konstateras att personalläget avseende brandmän är gott, Svedala lider inte av den rekryteringsproblematik som stora delar av landets och länets nordligare deltidskårer kämpar med. Likaså är materiel och fordon ändamålsenliga.

Servicen till invånaren, det vill säga tillgängligheten och slagstyrkan i utryckningsorganisationen, är god. Ett exempel på bra lokal lösning är en förhållandevis låg tröskel för att vid pågående larm kalla in ännu en styrka för beredskapshållning. På så sätt möjliggörs en snabb insats till svedalabon även när ordinarie styrka redan är upptagen på en insats.

Räddningsledare och arbetsmiljöuppgifter

Befintliga befäl vid räddningstjänsten Svedala agerar räddningsledare. Det är räddningschefens ansvar att utse räddningsledare. Några befintliga uttalade sådana beslut har inte stått att finna. Inte heller har arbetsmiljöuppgifter delegerats till befäl och brandmän.

Det finns inget som tyder på att tillräckliga arbetsmiljööverväganden inte gjorts och görs, det har inte heller framkommit något som tyder på att det varit oklart vem som leder en räddningsinsats. Icke desto mindre behöver beslut om räddningsledare samt delegering av arbetsmiljöuppgifter ske.

Räddningsledarfrågan hanteras av räddningschefen utifrån lag (SFS 2007:778) om skydd mot olyckor 3 kap. 16 § och frågan om arbetsmiljöuppgifter hanteras inom befintlig delegationsordning med stöd av räddningsledarbeslutet.

Samtal- och avlastningsstöd

Det ligger i räddningstjänstens natur att hantera psykiskt krävande situationer och komma i kontakt med svåra livsöden. Ett etablerat sätt att hantera den typen av situationer är att direkt efteråt genomföra samtalsavlastning med den personal som berörs. Detta arbetssätt är etablerat och uppskattat inom Räddningstjänsten Svedala även om det erfarenhetsmässigt har inträffat att dessa samtal och processer inte har kunnat genomföras tillräckligt kvalitativt.

Det finns behov av att besluta eller i vart fall tydliggöra tjänstgörande insatsledares mandat att genomföra dessa samtal, samt att vid särskilt allvarliga situationer ersätta sig själv och styrkan med ny oberörd beredskapsstyrka. Detta hanteras av tjänstemannaorganisationen.

Motorsåg

Inom räddningstjänsten Svedala hanteras motorsågar. Det skiljer väsentligt mellan faktisk praktisk förmåga och de föreskrifter för yrkesmässig hantering av motorsåg som finns. Allt tyder på att brandmän vid Räddningstjänsten Svedala kör motorsåg på ett välavvägt, säkert och effektivt sätt. Det finns trots god praktisk hantering högt ställda formella föreskriftskrav som inte uppfylls över tid på ett kvalitetssäkrat sätt. Kraven framgår av Arbetsmiljöverkets föreskrift "Användning av motorkedjesågar och röjsågar" (AFS 2012:1 och tillhörande allmänna råd). Av dessa framgår bland annat, med ikraftträdande 2015:

- Genomgången teoretiskt samt praktiskt prov krävs. Dessa ska vara individuella samt dokumenterade. Följs inte detta riskeras sanktionsavgift om 10 000 kr per användare. (§ 17)
- Dessa prov behöver göras om vart femte år (allmänt råd till § 17)

Räddningstjänsten Svedala har hittills hanterat frågan genom att vid ett tillfälle låta utbilda personalen, sannolikt år 2014. Någon dokumentation av detta på individnivå eller någon dokumentation om senare genomgångna prov har inte hittats. Sannolikt har någon eller några brandmän motsvarande formella kompetens i och med sin huvudsysselsättning, men bedömningen är att flertalet brandmän för tillfället inte har den formella behörigheten att använda motorsåg.

Frågan hanteras av tjänstemannaorganisationen genom att begränsa nuvarande nyttjande av motorsågar till de som har dokumenterad utbildning och att i övrigt sörja för att motsvarande utbildning kommer till stånd.

Insatstider i Bara och Klågerup

Vid insatser i Bara och Klågerup anger larmplanen att Svedalastyrkan ska larmas i första hand. Givet att alla resurser är disponibla är framkomstordningen i Bara: IL Svedala, styrkan från Jägersro, styrkan från Svedala. I Klågerup är framkomstordningen IL Svedala, delar av styrkan från Staffanstorp, styrkan från Svedala.

Det finns en överenskommelse mellan alla räddningstjänster i Skåne (motsvarande överenskommelse finns i stora delar av riket) om att invånaren ska få snabbast möjliga hjälp. Med nuvarande larmplan riskerar de inledande

räddningsåtgärderna vid olyckor i Bara och Klågerup att försenas med någon eller några minuter vilket är allvarligt ur ett invånarperspektiv. Anledningen till nuvarande ordning är inte klarlagd, det kan konstateras att Svedalastyrkans nuvarande primärområde följer kommungränsen samt att det är en mångårig praxis.

2023 inträffade ca 40 larm i Bara och 30 larm i Klågerup, cirka hälften av dessa var automatiska brandlarm. En rimlig ordning vore att söka samverka med grannräddningstjänsterna. Ett typiskt larm i Bara hade kunnat hanteras med IL Svedala samt styrkan från Jägersro och i Klågerup av IL Svedala, styrkan från Staffanstorp och styrkan från Svedala. En ungefärlig beräkning ger vid handen att det 2023 skulle inneburet en merkostnad om ca 56 tkr och en minskad genomsnittlig månatlig inkomst för en brandman om ca 255 kr.

Ur ett invånarperspektiv är det rimligt att närmsta tillgängliga resurs larmas vid situationer som kan vara tidskritiska, frågan hanteras inom tjänstemannaorganisationen.

Skånes frivilliga räddningsstyrkor

Skånes frivilliga räddningsstyrkor är ett initiativ från Länsstyrelsen i Skåne, tänkt att förstärka organisationen för att hantera höjd beredskap. Flera räddningstjänster har ställt sig positiva och engagerat sig, bland annat Räddningstjänsten Svedala. Arbetet är ofinansierat och innebär vissa åtaganden och arbetsinsatser. Flera räddningstjänster har villkorat sitt medverkande till bättre och långsiktigare finansiering, andra räddningstjänster har helt avstått deltagande. Av ett avtalsutkast som efter långt om länge presenterats, framkommer att Svedala kommuns åtagande skulle innefatta att upprätta eventuell säkerhetsprövning, utföra introduktionsutbildningar, ta arbetsgivaransvar bland annat i form av försäkringar och ersättningar, genomföra övning/utbildning i viss omfattning, tillhandahålla personlig skyddsutrustning, samt eventuellt utrymme för fordon och materiel. Detta utan att tillföras någon egentlig förmåga, särskilt inte i fredstid. Sedan en tid har samarbete upprättats mellan Lomma-Staffanstorp och Svedala. Svedala har meddelat Länsstyrelsen att man för tillfället inte är intresserad av deltagande. Enligt tidigare samråd med räddningschefen i Lomma-Staffanstorp påverkar inte detta kritiskt deras del av verksamheten.

Särskilda förmågor

Kemdykning, att med särskild kemskyddsdräkt gå in i miljöer där det kan finnas farliga kemikalier är en särskilt riskfylld arbetsuppgift som utförs väldigt sällan av räddningspersonalen i Svedala. Kemdykningsförmågan är inte etablerad i samarbete med någon annan räddningstjänst och är inte del i ett större system för att hantera insatser med farliga ämnen, praktiskt nyttjande är därför svårt. Svedala har tecknat avtal med några andra räddningstjänster om särskilda förmågor. Av avtalet framgår att den gemensamma bedömningen var att Svedalas förmåga till insatser mot farliga ämnen inte bedömts tillföra något nämnvärt.

Det finns ingen anledning att tro att Svedalas kemdykare inte är duktiga, men förmågan hänger löst utan planering för sanering efter insats eller omhändertagande i skyddsinstruktion. Svedalas riskbild avseende farliga

ämnen har minskat något de senaste åren, bland annat eftersom en lokal verksamhetsutövare ersatt vissa riskkemikalier med kemikalier förknippade med lägre risker.

När det gäller **tung räddning**, förmågan att hantera trafikolyckor med tunga fordon såsom lastbilar, bussar och liknande, ingår man inte heller i ett systematiskt koncept. Den samverkan som etablerats i Skåne har man inte inbjudits till eller deltagit i. Exempelvis har grannräddningstjänsten i Trelleborg valt att sluta avtal med Räddningstjänsten Syd. Heltidsräddningstjänsterna i Hässleholm och Kristianstad har gemensamt etablerat resurs för tung räddning samt tecknat avtal med Räddningstjänsten Syd och Räddningstjänsten Skåne Nordväst. Svedala matchar riskbilden i det att man har kunnig och utbildad personal och förhållandevis god materiel. Men man matchar inte riskbilden utifrån att dessa styrkor behöver samövas med närliggande aktörer med liknande ambitioner och riskbild för att på riktigt tillsammans kunna hantera en allvarlig händelse.

Samverkan för att tillförsäkra sig tillgång till ändamålsenliga särskilda resurser behöver intensifieras. Svedalas befintliga åtagande om att vid behov stå för kemdykning i Lomma-Staffanstorp behöver revideras eller sägas upp. Frågan hanteras inom tjänstemannaorganisationen.

Insatsledare

Insatsledarens arbetsuppgifter i Svedala är väldigt breda. Det handlar dels om att anlända först till en olycksplats och då genomföra handgripliga åtgärder i form av till exempel akut omhändertagande och brandsläckning med handbrandsläckare, dels om att leda styrkeledaren och brandstyrkan men även om att vid ovanliga och stora olyckor leda och koordinera arbetet gentemot alla insatta styrkor och gentemot drabbade och involverade myndigheter. Detta kombineras dessutom med ett uppdrag som tjänsteperson i beredskap som innebär att man i vissa ärenden är vägen in till hela den kommunala organisationen. Paletten av arbetsuppgifter förefaller för bred och det ligger i farans riktning att endast ett fåtal individer kan matcha hela behovet.

Arbetets bredd behöver ses över och sannolikt smalnas av. Hanteras inom tjänstemannaorganisationen.

Svar på kompletterande frågor

Nedan ges svar på de kompletterande frågor som utredarna ställt (mejl 2024-09-19) gällande Svedala kommuns eventuella medlemskap i Räddningstjänsten Syd. Svaren är till viss del generella och ersätter inte den beredning och det samråd mellan Svedala kommun respektive Räddningstjänsten Syds befintliga medlemskommuner som behöver föregå ett medlemskap.

a. Personal, arbetsledning, kompetensutveckling, personalansvar, ekonomi, fordon och övrig utrustning samt ledning/styrning mm

Personal, kompetensutveckling

Vid ett medlemskap sker en verksamhetsövergång vilket förenklat innebär att personalen på Räddningstjänsten i Svedala får Räddningstjänsten Syd som ny arbetsgivare. Räddningstjänsten Syd har naturligtvis starka incitament att erbjuda personalen stimulerande och utvecklande roller inom förbundet. Under den tid Räddningstjänsten Syd stått för interimchefskap har det inte framkommit något som talar emot att en övergång skulle fungera väl både för de som är anställda vid Räddningstjänsten Svedala och för Räddningstjänsten Syd.

Räddningstjänsten Syd lägger stor vikt vid kompetensutveckling och jobbar individuellt med kompetensutveckling för alla medarbetare. Intern utbildnings- och övningsverksamhet är strukturerad och välplanerad. Till viss del är övningsverksamheten centralt styrd och till viss del hanteras den lokalt utifrån respektive stations bedömda behov utifrån lokal riskbild och förväntad förmåga. Den centrala komponenten medför att kompetens inom nya arbetssätt som motiveras av riskutveckling eller ändrade förutsättningar, till exempel i form av förändringar i arbetsmiljöföreskrifter, kan säkerställas. Samtidigt är det viktigt med den lokala komponenten, som säkerställer att övningsverksamheten svarar exakt mot den aktuella personalens behov. Kvalitetssäkring sker till exempel genom övningar och examinationer efter genomgångna utbildningar till nya kompetenser. Insatsledare genomgår relativt omfattande intern utbildning samt utbildning inom MSB:s utbildningssystem.

Personalansvar, arbetsledning

Inom Räddningstjänsten Syd organiseras RIB-personal inom distrikt RIB med en lokalt förankrad platschef på respektive station. Platschefen är typiskt en av styrkeledarna på stationen. Brandinspektörer och brandingenjörer organiseras normalt inom enheten för insats och ledning eller enheten för samhällssäkerhet under någon av de sju funktioner som ansvarar för kvalificerad handläggning inom plan- och byggändan, tillsynsverksamhet, brandfarliga och explosiva varor, farlig verksamhet utbildning och

information, operativ förmågeutveckling, intern övnings- och utbildningsverksamhet, övergripande ledning och stab samt räddningscentralen. Administrativ personal organiseras inom enheten för verksamhetsstöd, HR, ekonomi eller kommunikation.

Räddningstjänsten Syd är en platt organisation med verksamhetsansvar och personalansvar förhållandevis långt ut i organisationen. Räddningstjänsten Syd eftersträvar ett nära ledarskap och organisationen är uppbyggd på sådant sätt att det är få medarbetare per chef. Det nära ledarskapet möjliggör korta beslutsvägar och ger god möjlighet för medarbetaren att påverka verksamhet och arbetsmiljö. Alla verksamhetsområden är representerade i ledningsgruppen, exempelvis är distriktschefen för RIB en del av ledningsgruppen vilket medför att RiB-specifika frågor ständigt är på agendan. Räddningstjänsten Syd organiserar arbetet så att all personal, dagtid såväl som RIB, får ett tydligt och nära chefskap.

Räddningstjänsten Syd följer vid insats det nationellt reglerade ledningssystemet för kommunal räddningstjänst, ELS. Arbetsledning operativt följer rollerna styrkeledare, insatsledare, regional insatsledare, larm- och ledningsoperatör, larm- och ledningsbefäl, vakthavande befäl samt vakthavande räddningschef. Personal som verkar i rollerna har genomgått intern utbildning för sina respektive roller. Till ledningssystemet finns även en fördelning av arbetsmiljöuppgifter vid insats. Räddningstjänsten i Svedala är redan idag en del av det räddningsledningssystem som Räddningstjänsten Syd är värdkommun för.

Ekonomi

Hur kostnadsfördelning kommer att ske för en ny förbundsmedlem är en fråga mellan medlemskommunerna och den tillkommande kommunen, nedanstående beskrivning av hur kostnaderna för tillfället fördelas (per invånare) kan dock användas som utgångspunkt.

Räddningstjänsten Syd omsätter 415 mnkr (2024) varav medlemsavgifterna uppgår till 360 mnkr. Medlemsavgiften framgår av direktionens årliga beslut om rambudget som föregås av samråd mellan medlemskommunerna och förbundet, bland annat genom möten i medlemsforum.

Medlemsavgiften för 2024 är 628 kr per invånare. Förbundet äger inte fastigheter. Brandstationerna hyrs, oftast av kommunala fastighetsbolag. Förbundet hanterar hela pensionsåtagandet. Förbundet har ett upparbetat eget kapital om cirka 20 mnkr.

Fordon och övrig utrustning

Räddningstjänsten Syd äger fordon, utrustning och inventarier. Inför en verksamhetsövergång behöver Räddningstjänsten Svedalas fordon, utrustning och inventarier inventeras. Inventeringen kommer att ta sikte på behov, skick och värde. Även station, eventuell övningsplats och risken för historiskt uppkomna miljöskador behöver inventeras inför att hyresavtal tecknas och verksamhetsansvar övergår.

Ledning/styrning

Räddningstjänsten Syd är ett kommunalförbund. Förutsättningarna för den politiska styrningen framgår av förbundsordningen som respektive medlemskommuns fullmäktige beslutat likalydande. Räddningstjänsten Syds direktion består av tio ledamöter och tio ersättare. Ledamöter som sitter i och utsetts av:

- Burlövs kommunfullmäktige (en ledamot)
- Eslövs kommunfullmäktige (en ledamot)
- Kävlings kommunfullmäktige (en ledamot)
- Lunds kommunfullmäktige (två ledamöter)
- Malmö kommunfullmäktige (fem ledamöter)

samt lika många ersättare.

Direktionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. Innehavarna av posterna ska normalt komma från olika kommuner. Direktionen för Räddningstjänsten Syd har utsett ett arbetsutskott bestående av ordförande, de två vice ordförande samt en ledamot var från de övriga två medlemskommunerna. Viktiga eller principiella frågor samråds med medlemskommunerna i medlemsforum där ansvariga kommunalråd och kommundirektörer träffar förbundet. Direktionen sammanträder cirka sex gånger om året, medlemsforum hålls cirka två gånger per år.

Inför medlemskap i förbundet kommer Räddningstjänsten Syds medlemskommuner tillsammans med Svedala kommun att bereda en reviderad förbundsordning.

b. Bemanningen på stationen i Svedala

Räddningstjänsten Syd har under interimschefskapet i Svedala inte sett några indikationer på att det finns behov av att göra förändringar i bemanningen av RiB-personal. Bemanningen av RiB-personal i Svedala bedöms som välavvägd i förhållande till riskbilden. Någon översyn av beredskapsstyrkans storlek behövs inte. Förutsättningarna för att rekrytera och behålla RiB-personal är och har dessutom länge, eller till och med alltid, varit goda i Svedala. Det förklaras av god kultur bland RiB-brandmännen samt upplevd nytta och välvillighet av lokala huvudarbetsgivare. Av dessa utmärker sig särskilt Sandvik och Svedala kommun.

Insatsledaren i Svedala har under sin beredskap med sig sitt ledningsfordon och fungerar därför inte bara som insatsledare utan även som första insats-person (FIP). Vid larm behöver FIP inte först ta sig till brandstationen, utan åker raka vägen till olyckan. På så sätt kan en nödställd få väldigt snabb hjälp. Det är ett relativt vanligt arbetssätt i hela riket. Räddningstjänsten Syd har motsvarande funktionalitet på tre RiB-stationer, det vill säga att ett befäl har med sig egen bil under beredskapen och därmed kan åka direkt till olyckan. Erfarenheten är att det fungerar utmärkt, vilket det även gör och kommer att göra i Svedala.

Vid en övergång kommer verksamhetens behov och medarbetarnas olika kompetenser, erfarenheter och arbetsområden att leda till en organisatorisk tillhörighet i förbundet. På så sätt tas kompetens och intresse tillvara på bästa sätt. Det förefaller självklart att RiB-

personal fortsätter på samma sätt som nu, medan dagtidspersonal organisatoriskt sannolikt kommer att få olika organisatoriska placeringar utifrån behov och kompetens. I nuläget finns inget generellt hinder för dagtidspersonal att även efter ett medlemskap i Räddningstjänsten Syd arbeta på brandstationen i Svedala.

c. Påverkan på räddningstjänsten och övrig kommunal verksamhet avseende kapacitet och förmåga avseende räddningstjänst under höjd beredskap

Räddningstjänsten Syd har under flera år arbetat med att stärka kontinuitetsarbetet och har vidtagit flertalet åtgärder för att säkra driften av verksamheten under störda förhållanden och vid höjd beredskap och krig. Kritiska funktioner och resurser är identifierade och det finns planer för hur dessa ska upprätthållas. Områden som särskilt identifierats är att varna och kommunicera med allmänheten, genomföra operativa insatser, utalarmering samt myndighetsutövning. Räddningstjänsten Syd bedriver ett aktivt säkerhetsskyddsarbete.

Räddningstjänsten Syd är även en av de kommuner i Sverige som beslutats vara värdkommun för civilpliktiga inom räddningstjänsten redan innevarande år. Utöver förmågan i fredstid kommer Räddningstjänsten Syds förmåga vid höjd beredskap därmed att förstärkas avsevärt. Staten finansierar 1,5 tjänst för planering och utbildning inom området och det finns inom Räddningstjänsten Syd en plan för hur förmågeutveckling och kompetensutveckling inom området och de vid höjd beredskap tillkommande uppgifterna enligt LSO ska ske. Operativ personal inom Räddningstjänsten Syd har redan idag rutiner och instruktioner och övningsverksamhet kopplat till agerande vid hotfulla situationer, byggnadsras och insatser med oexploderad ammunition i fredstid, vilket är förmågor och kompetenser att bygga vidare på i krigets kontext.

Vid ett medlemskap i förbundet kommer räddningstjänstverksamheten i Svedala att kunna tillgodogöra sig det arbete som skett och det som sker framöver. Räddningstjänsten Syd bedömer att den styrning med tillhörande satsningar som staten nu gör är långsiktig och i bred politisk enighet. Det medför att de åtgärder som Räddningstjänsten Syd nu vidtar kan vara förhållandevis långsiktiga och genomgripande. Förmågan och kapaciteten inom räddningstjänst under höjd beredskap för Räddningstjänsten Syd kommer därför att öka avsevärt både på kort och på lång sikt.

Vid ett medlemskap kommer Räddningstjänsten Syd att bedöma den nya medlemskommunens specifika förutsättningar och behov inom området. I Svedala kommuns fall handlar det till exempel om att det inom kommunen finns europaväg och järnväg som möjliggör transporter av nationella strategiska intressen, samt inte minst en flygplats som dessutom är beredskapsflygplats. Det kan även finnas andra speciella verksamheter eller förutsättningar som är intressanta i sammanhanget, till exempel inom näringslivet.

d. Avtal, ex vattendykning

Räddningstjänsten Syd har resurser på olika stationer för att hantera särskilda händelser och olyckstyper, bland annat vattendykning, tung räddning, insatser med farliga ämnen, indikering av farliga ämnen, undsättning vid byggnadsras, båtar, djurlivräddning, storskalig släckutrustning, beskjutning av brandutsatta gasflaskor etc. En del av dessa resurser har räddningstjänsten i Svedala idag ett avtal om med Räddningstjänsten Syd; vattendykning, farliga ämnen inkl. beskjutning av gasflaskor och tung räddning inkl. räddning i rasmassor. Avtalet är integrerat i avtalet om interimchefskap. Vid ett medlemskap är förbundets alla resurser gemensamma och behovet av avtal finns inte längre.

e. TIB-funktion

Räddningstjänsten Syd har idag inget åtagande om kommunal TIB-funktion åt någon av medlemskommunerna. De olika medlemskommunerna har valt att lösa funktionen på olika sätt; inom egen organisation eller via avtal med annan medlemskommun. Räddningstjänsten Syd har ett avtal med Kävlinge kommun om att utgöra en så kallad inriktnings- och samordningskontakt (ISK) som är en första "väg in" i kommunen i händelse av olycka eller annan samhällsstörning. I den mån Svedala kommun önskar att Räddningstjänsten Syd ska vara en del av lösningen på motsvarande sätt behöver det diskuteras.

f. Interkommunal samverkan

Myndighetsärenden

Räddningstjänsten Syd har omfattande samverkan med respektive medlemskommuns förvaltningar. Det sker inom till exempel plan- och bygg, miljö och säkerhet, bland annat är Räddningstjänsten Syd en remissinstans för medlemskommunerna stadsbyggnadskontor. Samarbetet är anpassat efter respektive medlemskommuns behov och organisation och det kommer att kunna fungera väl även med Svedala.

Myndighetssamverkan är väl utvecklad inom Räddningstjänsten Syd såväl operativt som inom det förebyggande arbetet och vid tillsyn. Bland annat har former för myndighetsgemensam tillsyn utarbetats vilket nu bedrivs i relativt stor omfattning. Tillsammans med berörda förvaltningar inom kommunerna och andra myndigheter läggs en gemensam plan upp för att tillsammans hantera verksamhetsutövare med allvarliga brister inom flera områden. Vid ett medlemskap i Räddningstjänsten Syd kommer förbundet att omhänderta och vårda redan upparbetad samverkan som finns, men har också möjligheter att bistå med erfarenheter, kompetens och myndighetsnätverk för att utveckla samverkan och hitta nya samverkansformer.

Gata-Park (nödvatten, maskiner mm)

Förhållandet mellan Gata-Park och Räddningstjänsten Syd kommer att behöva tydliggöras i samband med ett medlemskap i Räddningstjänsten Syd. Lokaler delas, personal tjänstgör

både inom Gata-Park samt som RiB-brandmän, utrustning från Gata-Park är därmed på sätt och vis tillgänglig även för räddningstjänsten. Räddningstjänsten Syd delar idag lokaler med andra verksamheter exempelvis på brandstationerna i Lund, Hyllie och Eslöv. I något fall har båda verksamheterna hyresavtal med fastighetsägaren medan i andra fall har Räddningstjänsten Syd hela hyresavtalet och har i sin tur hyresavtal med ytterligare verksamhet. Om det inte redan finns behöver troligtvis gränsdragningar gällande nyttjandet, drift och underhåll av gemensamma lokaler tas fram.

Verksamhetsfrågor, uppdrag och kommunala ansvar som kan gränsa till Räddningstjänsten Syds uppdrag enligt förbundsordning samråds och hanteras i samrådsgruppen där representanter från Räddningstjänsten Syd och representanter från medlemskommunernas säkerhets- eller trygghetsfunktioner deltar. Samrådsgruppen träffas ca fyra till sex gånger per år och lyfter frågor om riskbild, befolkningsskydd, räddningstjänst, beredskapsplaner etc. En fråga som har hanterats inom samrådsgruppen är kontinuitetshantering inklusive nödvattenplaner. Räddningstjänsten Syd är i vissa avseenden en del av kommunernas nödvattenplaner som en del av kommunen men är i nuläget ingen aktiv del av kommunernas beredskap för nödvatten.

Räddningstjänsten Syd äger inga egna entreprenadmaskiner. Om behov finns av entreprenadmaskiner i den löpande verksamheten upphandlas detta av Räddningstjänsten Syd. Om behov av entreprenadmaskiner finns i samband med räddningsinsatser på kommunala fastigheter finns upparbetade kontaktvägar och frågan om bistånd kan ställas till den berörda kommunen. Dessutom har Räddningstjänsten Syd vissa avtal inom området.

Utbildningar internt samt individanpassad utbildning till Socialförvaltningen

Räddningstjänsten Syd erbjuder utbildningar till såväl privatpersoner, företag och kommunala verksamheter. Utbildningarna bedrivs inom brandskydd, brandfarliga varor samt sjukvård/HLR. Utbildningarna sker på brandstationer, på övningsplatser, hos kund eller digitalt. Utöver basutbudet erbjuder Räddningstjänsten Syd även skraddarsydda utbildningar för särskilda målgrupper, exempelvis skolpersonal. På detta sätt tillgodoser Räddningstjänsten Syd medlemskommunernas önsknings och behov inom området, på samma sätt skulle Räddningstjänsten Syd kunna möta Svedala kommuns behov.

I samverkan med medlemskommunerna arbetar även Räddningstjänsten Syd med information och rådgivning för att stärka det individanpassade brandskyddet för särskilt riskutsatta. Räddningstjänsten Syd har samordnare för olika riskgrupper som aktivt arbetar med att etablera samverkan och påverka brandskyddet för dessa riskgrupper, bland annat har Räddningstjänsten Syd en samordnare för seniorer.

Trygghetsvärdar

Förbundets inriktning är att arbeta utifrån de lokala behoven och möjligheterna. I det arbetet passar samarbetet med Trygghetsvärdar väl in. Det finns idag inte någon exakt motsvarighet inom Räddningstjänsten Syd som likt trygghetsvärdarna i Svedala kommun

rycker ut till olyckor, även om liknande arbetssätt finns exempelvis i medlemskommunen Burlöv. Räddningstjänsten Syd bibehåller och arbetar gärna vidare med att utveckla arbetssättet. Alla sätt att hjälpa drabbade att få snabb och professionell hjälp är bra och kanske kan Svedalas etablerade arbete leda till att motsvarande införs i fler av Räddningstjänsten Syds medlemskommuner.

I Räddningstjänsten Syd finns andra former för samverkan med andra kommunala förvaltningar och aktörer men även med privatpersoner. Exempelvis finns en dialog med medlemskommunerna om att koppla brandvarnare till trygghetslarmet för de brukare i kommunen som har detta. På så sätt kan räddningstjänsten larmas samtidigt med hemtjänstpersonal om brandvarnaren aktiveras och snabb respons skickas till den drabbade. I Billinge, en mindre ort i Räddningstjänsten Syd, finns även möjligheten att larma boende som tillsammans kan bistå i närområdet om en olycka eller hjärtstopp skulle inträffa.

g. Mervärde inträde i Räddningstjänsten Syd

Ett medlemskap i Räddningstjänsten Syd är ett medlemskap i en stabil organisation med etablerade arbetssätt och samarbeten. Det skulle ge goda förutsättningar att skapa och upprätthålla god räddningstjänstverksamhet till kommuninvånaren i Svedala.

Direktionsmedlemmar får en reell möjlighet att sätta sig in i räddningstjänstfrågorna, och att påverka utvecklingen inom dessa. Som förhållandevis stort räddningstjänstförbund finns möjlighet att inte endast leva upp till given lagstiftning i sin snävaste mening, utan även att påverka utvecklingen och förutsättningarna för och inom branschen. Det handlar om inflytelserika samrådsmöjligheter, till exempel med MSB, SKR och andra räddningstjänster. Det finns alltså stordriftsfördelar, eller om man hellre vill uttrycka det som volymfördelar, avseende verksamhetsstyrning och strategiarbete. Inom förbundet finns även en samlad kompetens som är relevant för räddningstjänstområdet. HR-enheten är till exempel anpassad för och kunnig inom RiB-området. Ekonomienheten är insatt i den väv av avtal och åtaganden som präglar området. Och inte minst finns förmåga att både direkt praktiskt och långsiktigt hantera fordon, räddningsmateriel, brandstationer och övningsplatser.

Att ingå i en större organisation ger skalfördelar. Känsligheten för störningar minskar på flera olika sätt. Det handlar till exempel om att man gemensamt har mer personal och resurser, vilket minskar känsligheten för om en enskild medarbetare har frånvaro eller för om ett fordon behöver tas ur tjänst till exempel för reparation. Den minskade känsligheten är dels bra för invånaren som är beroende av den offentliga servicen, men även för den enskilde anställdes arbetsmiljö. Risken att man arbetar trots sjukdom, får dåligt samvete när man VAB:ar eller mot sin vilja undviker att ta föräldraledighet minskar när det i en större organisation inte så tydligt drabbar en enskild kollega.

Med en större räddningstjänstverksamhet som arbetsgivare kan medarbetare erbjudas mer riktad kompetensutveckling än vad som i dagsläget är möjligt inom en mindre räddningstjänst. För dagtidspersonalen kan det handla om möjlighet att bredda eller fördjupa sig och för RiB-personal kan det till exempel handla om att det vid intresse kan

finnas större möjlighet att vikariera inom heltidsorganisationen. Övnings- och utbildningsverksamheten kan också på ett bättre sätt utvecklas i takt med de behov som riskbild och omvärldsutveckling medför.

En stabilare organisation levererar, i alla fall långsiktigt, högre kvalitet på räddningsinsatser, inom rådgivning och information till allmänheten samt inom myndighetsutövning. Den omvärldsbevakning och det kontinuerliga utvecklingsarbete som nu krävs för att vara i takt med riskutvecklingen är arbetsintensivt och för att omsätta behoven i praktiska åtgärder tarvas en kraftfull organisation. Att driva en mindre räddningstjänst har varit gångbart och funktionellt. Nu är det emellertid uppenbart att riskutvecklingen är av en dignitet och sker i en hastighet som inte tidigare varit aktuell. Det handlar om förändrad byggreglering, kriminalitet som riktar in sig på samhällets välfärdsfunktioner och inte minst den säkerhetspolitiska utvecklingen i Europa. Dessutom finns en allt större förväntan från enskilda och näringsliv om att insatser, förebyggande såväl som operativa, ska ske med god och förutsägbar kvalitet. Sker inte det är trenden att man på ett annat sätt än tidigare till exempel via försäkringsbolag söker rättelse och ansvarsutkrävande. Mot bakgrund av detta är det ett rimligt antagande att en god räddningstjänst inte längre kan uppnås genom att bara vara följsam och med viss fördröjning parera omvärldens krav. En god räddningstjänst behöver vara framtidsinriktad och initiativkraftig. Riskutvecklingen sker så klart i varje enskild kommun, men den är dessutom regional, nationell och till viss del även internationell. Med sådana perspektiv blir det naturligt att samarbeta i ett räddningstjänstförbund.

Ett medlemskap innebär att kommunen får en helhetslösning för räddningstjänst. Samtidigt är ett förbundsmedlemskap inte att lägga räddningstjänsten på entreprenad. Direktionen består av fullmäktigeledamöter från medlemskommunerna, dessutom samråds principiella frågor inom medlemsforum.

Räddningstjänsten Syd ser mycket positivt på Svedala som ny medlemskommun. Svedala skulle i sin personal medföra en avsevärd resurs. Styrkan är välfungerande, driven och erfaren. Förmågan att hantera insatser inte bara i Svedala, utan även i resten av Räddningstjänsten Syds område hade förbättrats vid ett medlemskap. Vid ett medlemskap kommer säkert perspektiv och frågeställningar som inte tidigare identifierats att aktualiseras. Det kommer att bli ett utmärkt tillfälle för Räddningstjänsten Syd att utveckla servicen både till Svedala kommun och till övriga medlemskommuner.

Om någon frågeställning missuppfattats eller om det finns behov av ytterligare resonemang står Räddningstjänsten Syd gärna till förfogande.

Malmö 2024-09-24

Martin Gertsson
förbundsdirektör

Kompletterande frågor angående konsekvenser av inträde genom avtalsreglerad samverkan

Allmänna förutsättningar och konsekvenser om Svedala kommun träder in i avtalsreglerad samverkan

a. Avseende personal, arbetsledning, kompetensutveckling, personalansvar, ekonomi, fordon och övrig utrustning samt ledning/styrning mm?

All personal är anställd av Staffanstorps kommun. All utrustning och alla fordon ägs av Staffanstorps kommun. Vi hyr brandstationen i Lomma av deras fastighetsavdelning.

Vi är en platt organisation.

Ledningen av utryckningsverksamheten skulle ske genom en gemensam Insatsledare som bemannas av personal från alla stationerna, lokalt så har respektive kommun Styrkeledare och till sist så har vi en övergripande Brandingenjörsberedskap med Lomma-Staffanstorp, Svedala och Trelleborg, Vellinge Skurup. Den sistnämnda bemannas av brandingenjörer från de olika organisationerna.

Kompetensutveckling sker till stor del efter individuella önskemål och behov. Exempel på kompetensutveckling som tillgodosetts olika anställda är MSBs olika ledningskurser, stabsutbildning, oljeskyddsutbildning, UGL, LETA och deltagande i olika konferenser inom t.ex. räddningstjänst, krisberedskap, RAKEL, krisstöd mm.

Samrådsmöten sker två gånger per år med kommunalråd, oppositionsråd, ekonomiansvarig, kommundirektör och räddningstjänstansvarig (säkerhetschefen i Lomma) i respektive kommun. Under uppstarten hölls möten fyra gånger per år. Vid behov kan ytterligare möten begäras av enskild kommun. En viktig punkt är då att det presenteras budgetförslag som diskuteras och sedan beslutas i respektive kommun.

b. Bemanningen på stationen i Svedala

Ekonomi tillåter 3,5 tjänster i Svedala. Det är dock inget problem att 4.5 tjänster utgår från Svedala, följden blir att viss arbetstid förläggs i de andra kommunerna.

c. Hur påverkas räddningstjänsten respektive övrig kommunal verksamhet avseende kapacitet och förmåga att förbereda och hantera de uppgifter och uppdrag som åvilar kommunen vad gäller räddningstjänst under höjd beredskap

- **Bonusfråga - Angående RHUB var har ni gjort vad är på gång och hur det kommer att påverka verksamheten avseende volym och ekonomi i framtiden?**

Höjd beredskap ställer stora krav på att kunna fortsätta bedriva verksamhet under svåra förhållanden. För att klara detta har räddningstjänsten genomfört en rad åtgärder, bland annat

- Nytt reservkraftverk till brandstationen i Staffanstorp
- Bränsledepåer vid båda stationerna, extra stor depå i Staffanstorp för ett antal månader
- Införskaffat nödvatten och nödproviant för ett antal veckor
- Reservsystem för kommunikation
- Flera reservfordon, två släckbilar (utöver funktionen som reservfordon innebär det också att vi kan öka vår förmåga genom att bemanna fler fordon vid behov)
- Renoverat fyra motorsprutor som stått i förråd.
- Iordningsställande av befintligt civilförsvarsförråd med genomgång och service av befintlig materiel samt komplettering med ny utrustning.
- Kommunen har iordningsställt befintlig skyddad ledningsplats samt införskaffat en alternativ sådan.
- Skall utrusta en reparationsverkstad med bland annat metallsvav, metallfräs och svets.
- Skall få en bandvagn till från försvaret
- Iordningsställa på övningsplatsen så att vi kan öva RUHB-uppgifter.

För att stärka upp räddningstjänstens förmåga vid höjd beredskap har Lomma-Staffanstorp gått in i ett samarbete med Länsstyrelsen kring en så kallad Frivillig Räddningsstyrka (FRS). I detta samarbete finns det plats även för Svedala. Styrkan bemannas av personal som utbildats av ett antal olika frivilliga försvarsorganisationer. Räddningstjänsten ansvarar för fortgående övning/utbildning. Styrkan kommer till viss del att tillgodoses med utrustning från försvarsorganisationerna och Länsstyrelsen, övrig utrustning tillgodoser räddningstjänsten.

FRS:en är uppbyggd av personal med flera olika inriktningar, bland annat stabspersonal, sambandspersonal, räddningshundsekipage, räddningsmän samt mc- och terrängfordonsförare. Personalen är rekryterad från det lokala området.

I början av 2025 kommer ca 12-14 vara färdigutbildade för att gå in i Lomma-Staffanstorps styrka och sedan kommer rekryteringen att fortsätta. Målbilden är att styrkan ska vara färdiguppbyggd 2027 och då bestå av 60 st personal. Avtal kommer att skrivas för att möjliggöra användning av denna personal även vid fredstid och gråzon.

Utöver detta inväntar vi de civilpliktiga som staten arbetar med att få fram. Ett första led i detta är de ca 240 personer med räddningsbakgrund som tillfaller Skåne. Om dessa fördelas efter befolkningens mängd skulle Lomma, Staffanstorp, Svedala tillsammans få ca 12 st civilpliktiga. I nuläget verkar dock de civilpliktiga endast placeras i de två största räddningsförbunden i Skåne. Nästa steg är de räddningsmän som kommer att få utbildning via mönstringen.

Uppgifterna som åligger räddningstjänsten vid höjd beredskap kräver övning och utbildning av både räddningspersonal, frivilliga och civilpliktiga. I Staffanstorp finns en övningsplats med goda möjligheter att öva "vanliga" räddningsuppdrag men även stora utvecklingsmöjligheter kring RUHB. Intill dagens övningsplats finns en stor markyta som är till förfogande för att skapa relevanta övningsmiljöer för att öva scenarier kring räddningstjänst i höjd beredskap, t.ex. sök och räddning i raserade byggnader, utmärkning och röjning av OXA, terrängkörning mm. Eftersom övningsplatsen endast tjänar två stationer i dagsläget finns det gott om utrymme att utöka nyttjandegraden.

Förmåga att utföra tillkommande uppgifter under höjd beredskap

- *Upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden*
Räddningspersonal och civilpliktiga kommer att få grundutbildning inom detta område. Eventuellt behöver även FRS utbildning inom detta och det kan också finnas behov av fördjupade kunskaper hos någon personalgrupp.
- *Indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel*
Räddningstjänsten har dosimetrar och intensimetrar som gör det möjligt att skydda personal från för hög dos samt indikera strålkällor.
Räddningstjänsten har införskaffat Skyddsmask 90 till samtlig beredskapspersonal samt till FRS.
Lommas räddningsstyrka har förhöjd förmåga kring insatser med farliga ämnen, bland annat kemdykning med gastäta dräkter. Det finns även utrustning för personsanering som både Lommas och Staffanstorps personal är utbildade på.
Förstärkt indikeringsutrustning för farliga ämnen finns hos insatsledare 1180 som delas med Svedala och Trelleborg.
I takt med kunskapsfördjupning kring RUHB kan behov av utveckling uppstå.
- *Första hjälp åt och transport av skadade*
Samtlig personal inom räddningstjänsten, FRS och civilpliktiga har sjukvårdsutbildning.
Räddningstjänsten har en bandvagn, Lomma kommun och Staffanstorps kommun har blivit tilldelade ytterligare en vardera från försvaret. FRS kommer troligtvis att bli tilldelad ett terrängfordon.

- *Befolkningsskydd*

Räddningstjänsten har ett tätt samarbete med FRG som kan assistera på många olika sätt både i fredstid och under höjd beredskap. FRG är krigsplacerade på räddningstjänsten.

Vid öppnande av trygghetspunkter i Staffanstorp kommer bland annat FRO att bemanna trygghetspunkterna för att underlätta kommunikation mellan allmänhet och räddningstjänsten.

Ekonomi kring satsningarna:

Nödvatten, reservkraft, skyddade ledningsplatser, alternativt kommunikationssystem och nya bränsledepåer har bekostats av Staffanstorps kommun då detta gagnar alla förvaltningarna.

I övrigt så har åtgärderna för RUHB vidtagits inom befintlig ram. Vi har reparerat befintliga motorsprutor som stått i malpåse, köpt begagnad släckbil och behållit en gammal avskriven släckbil då vi har köpt en ny.

Vi köper begagnade verkstadsmaskiner till reparationsverkstaden. Försvaret skänker bandvagnen till oss. Vi har gjort satsningar utifrån vad ekonomin tillåter sedan våren 2022. Vi har även varit lyckosamma med att både Lomma och Staffanstorp har kvar sina civilförsvarsförråd och hel del användbar materiel i dem. Dessa har uppgraderats av kommunerna med nya avfuktare, nya portar, lås och larm.

Vi har redan köpt in hjälmar och skyddsmask 90 till FRS-personalen och sedan så skall de ha minst en övningsdag per år enligt avtalet med LSTY vilket inte är så kostsamt. Sedan kommer vi utöver det att använda dem som ett brandvärn för till exempel eftersläckning och liknande.

Det har beviljats en investering i övningsplatsen för 2025 och då kommer vi se hur vi kan anpassa den till övningar för RUHB.

d. Hur påverkas avtal som t ex vattendykning,

Vår strategi vid olyckor i vatten är ytbärgning . Tiden är extremt viktig när en nödställd befinner sig i vattnet speciellt under den kalla årstiden därför har alla offensiva enheter utrustning för vattenlivräddning. Torrdräkt, kastlina, flytbräda med lina och styrkeledaren har kastlina och flytväst. Ifall vi inte lyckas hitta och rädda personen i ytan så är risken stor att det tar lång tid att hitta dem särskilt i insjöar med begränsat siktdjup. Tyvärr så kan det då bli frågan om eftersök av avliden person.

Vi har även en mindre gummibåt med utombordare som dras ut med släckbilen på station Lomma.

Det sistnämnda kan vara ett bra komplement ifall det är en större insjö såsom Yddingen.

e. Hur påverkas TIB funktionen som idag sköts av räddningstjänsten Svedala

Vårt Insatsledare är TIB i Staffanstorp men inte i Lomma. Vi kan anpassa oss till hur Svedala vill ha det.

f. Hur påverkas övrig interkommunal samverkan så som;

i. Myndighetsärende

Vi utför myndighetsutövning på delegation åt Lomma kommun. Kan ske på samma sätt i Svedala. Vi samverkar så mycket som önskas med till exempel bygglovsavdelningen och miljökontoret.

ii. Tex Gata-Park (nödvatten, maskiner mm)

I Staffanstorp så hanterar räddningstjänsten krisberedskapen kring materiel, personal och maskiner för till exempel nödvatten, reservkraft och andra kriser.

I Lomma så sköter de det själva men vi har en mycket god samverkan, bland annat genom en gemensam tjänst som beredskapssamordnare.

Vi kan samverka med Svedala så mycket det önskas.

iii. Utbildningar internt samt individanpassad utbildning till socialförvaltningen

Vi erbjuder utbildningar internt och externt inom allmän brandkunskap, HLR, SBA, skraddarsydda specialutbildningar, trygghetsdagar för skolor, förskolor och öppna hus på brandstationer.

I nuläget så har vi inte individanpassad utbildning för socialförvaltningen men ser inga hinder i att ta fram en sådan. Vi åker till exempel på lyfthjälp åt hemtjänsten.

iv. Trygghetsvärdar som responderar på LSO- och sjukvårdslarm.

Lommas trygghetsvärdar utgår från brandstationen men är anställda av Lomma kommun. Förutom detta så har de en RIB-anställning hos oss och responderar på larm då de är i tjänst. Fordonen har en FIP-utrustning, hjärtstartare och är försedda med blåljus. De deltar på fordonsgenomgång med räddningstjänsten och vissa övningar.

Staffanstorps ordningsvakter har ingen RIB-anställning men får våra larm och har Rakel så att de kan kommunicera och bistå oss. De har en enklare räddnings och HLR-utbildning. Fordonen har enklare räddningsutrustning och hjärtstartare. Fordonen har inte blåljus De deltar på fordonsgenomgång med räddningstjänsten och vissa övningar.

Svedala kan själv välja hur mycket man önskar att samverka med räddningstjänsten.

g. Finns särskilda faktorer eller förutsättningar som ni bedömer talar för att räddningstjänsten i Svedala ges mervärden av att träda in i räddningssamverkan med er

Vi blir tre ungefär lika stora kommuner med liknande struktur och med varsin bemannad deltidsbrandstation, dvs tre likvärdiga parter i samarbetet.

Räddningstjänsten Lomma-Staffanstorp är en utpräglad RIB-organisation och vi har stor erfarenhet av att tillvarata dess möjligheter.

Då vi är en liten platt organisation så har vi stor kostnadsmedvetenhet och anpassar oss snabbt efter rådande förutsättningar.

Vi anser slutligen att Svedala ryms i den här lilla platta organisationen och att vi kan vara fortsatt effektiva.

Räddningstjänsten Lomma-Staffanstorp 240927

Bertil, Marcus och Oscar

UTREDNING SVEDALA

Räddningstjänsten Trelleborg

Sammanfattning

Beskrivning av Räddningstjänsten Trelleborg, dess organisation, samverkanspartner och möjliga fördelar med ett fördjupat samarbete med räddningstjänsten Svedala

Magnusson-Broder, Wictor
Wictor.magnusson-broder@trelleborg.se

Innehåll

Bakgrund	2
Beskrivning av Räddningstjänsten Trelleborg	2
RIB.....	2
Räddningsledning	3
Förmågor	3
Slangtvätt.....	3
Rökskydd	3
Övningsverksamhet.....	3
Förebyggande.....	4
Automatiska brandlarm.....	5
Sotning.....	5
Räddningstjänst under kris eller höjd beredskap.....	5
Extern utbildning	5
Fordon	5
Krisstöd.....	6
Friska brandmän.....	6
Ekonomi.....	6
Vellinge	6
Skurup.....	6
Trelleborg	6
Svedala	6
Framtida samarbete med Svedala.....	6
Civilrättsligt avtal	6
Operativ förmåga	7
Förbund	7
Bilagor.....	8
Organisationsskiss exempel civilrättsligt avtal	8
Förmågebeskrivning med framtida exempel	8
Arbete på hög höjd.....	8
Sågning	10
Trafikolycka	11
Vattenlivräddning.....	12
Brand	13
Kem.....	14
Räddning övrigt	15

Bakgrund

Dokumentet nedan är till för att ge en beskrivning av räddningstjänsten Trelleborg och dess samverkanspartner och därmed ligga till grund för fortsatta diskussioner kring fördjudat samarbete med Svedala räddningstjänst.

Beskrivning av Räddningstjänsten Trelleborg

Räddningstjänsten Trelleborg ligger idag under samhällsbyggnadsnämnden som därmed utgör styrningen. Räddningstjänsten Trelleborg har sedan civilrättsliga avtal med Vellinge och Skurups kommun där räddningschefen i Trelleborg också är räddningschef. Räddningschefen styr det operativa arbetet utifrån kommunernas handlingsprogram. Genom de civilrättsliga avtalen har fortfarande Vellinge och Skurups kommun stor möjlighet till inflytande över räddningstjänsten.

Uppföljning av samtliga kommuners operativa arbete görs av räddningstjänsten Trelleborg

Genom de civilrättsliga avtalen mellan kommunerna finns många fördelar i uppdraget att ansvara för en effektiv räddningstjänst. Avtalen finns presenterade som bilagor.

Den operativa organisationen som utgör räddningstjänsten Trelleborg innebär 2 insatsledare varav den ena står dygnet runt på 90 sekunder i Trelleborg och den andra redan idag är en samverkansdel mellan Svedala, Trelleborg och Lomma/Staffanstorp. Insatsledare 2 har beredskap under nätter och helger och är övrig tid stationerad hos någon av de stationerna ovan där Trelleborg bemannar bilden tre av fyra veckor.

Räddningstjänsten Trelleborg har sedan en heltidsstyrka med en styrkeledare och fyra brandmän. Utöver finns det i Trelleborg, Trelleborg deltid en styrkeledare och två brandmän, Klagstorp en styrkeledare och tre brandmän samt i Anderslöv en styrkeledare och tre brandmän. Samtliga stationer har fri inryckning vilket efter utredning visat sig fungera väl med bemanning för större händelser som kräver en plus fyra.

Varje deltidstation har en egen platschef som i första hand hanterar administrativa frågor på den egna stationen. Trelleborg har med framgång kortat ner insatstider och möjliggjort en effektivare räddningstjänst genom införande av FIP (första insatsperson) som finns på varje deltidstation och där fordonet bemannas av styrkechefen.

På trygghetens hus i Trelleborg finns följande heltidsanställningar:

En räddningschef, enhetschef för operativ och förebyggande verksamhet (tillika insatsledare), en enhetschef för deltidsorganisationen (tillika insatsledare och ställföreträdande räddningschef), fyra Brandingenjörer (varav en arbetar på RC-syd), en administratör, en person ansvarig för drift och underhåll, fyra insatsledare, fyra Styrkechefer (ansvariga för var sitt skift) och 22 brandmän varav fyra brandmän har så kallade kombinationstjänster varav en också är brandingenjör. Totalt 38 heltidsanställningar.

RIB

Idag ansvara räddningstjänsten i Trelleborg för ca 137 deltidanställda fördelat på tre kommuner. Ansvaret innebär att enhetschef medverkar vid nyanställning, personalärenden samt regelbundna möten med HR-avdelningar och förvaltningschefer. Trelleborgs räddningstjänst använder idag digitalt lönesystem i form av daedalos vilket är samma som Svedala, vilket i sin tur innebär att en integrering av system vore enkel att genomföra.

Trelleborgs räddningstjänst har redan idag ett bra samarbete med Svedala gällande utbildning av nya deltidsbrandmän

Räddningsledning

STAB

På Trygghetens hus finns ändamålsenliga lokaler avsedda för att förstärka den operativa förmågan vid förhöjd belastning, till exempel oväder. Vid oväder tar Räddningstjänsten i Trelleborg ett stort ansvar mot kommuninvånarna även vid uppdrag som inte kräver räddningsinsats enligt LSO. Detta innebär att räddningstjänsten aktiverar sin mottagningscentral där kommuninvånaren kan ringa in och få rådgivning men även hjälp med tex vattenpumpar.

Vid särskilda händelser eller höjd beredskap finns färdiga rutiner och anpassad utrustning för att agera som ledningscentral.

Förmågor

Räddningstjänsten Trelleborg har följande kompetenser, räddningsdykning, kemdykning, tung räddning nivå 2, avancerad rökdykning, djurlivräddning (Östra Grevie), UAS (drönare). Utförligare beskrivning av förmågor finns beskrivet i bilaga.

Under två års tid har räddningstjänsten Trelleborg gjort stora investeringar och utbildningsinsatser inom området kem. Räddningstjänsten Trelleborg har startat upp ett arbete för att höja kompetensen och förmågan inom farliga ämnen. Befälen och brandpersonal övas kontinuerligt för att hantera olyckor och scenarier som följer med riskbilden av norra Europas största järnvägshamn.

Räddningstjänsten Trelleborg har även investerat på räddningsdykningen där nytt fordon och material införskaffats vilket gör att räddningsdykningen håller hög förmåga och kompetens

Slangtvätt

Räddningstjänsten Trelleborg står idag för slangtvätt och provtryckning till Svedala och SÖRF utöver sina egna kommuner.

Rökskydd

Räddningstjänsten Trelleborg utför kravspecifika kontroller på Interspiros rökskydd för Trelleborg, Vellinge och Skurups kommun och har således möjlighet att bistå Svedala gällande rökskyddshantering på rökskydd från Interspiro.

Övningsverksamhet

Räddningstjänsten Trelleborg har ett av Skånes modernaste övningsfält för rökdykning med möjligheter till både varm och kall rökdykning i ren miljö. Varje vår och höst övar samtliga deltidsstationer i Trelleborg i en större varm rökövning där minst två stationer övas samtidigt.

Trelleborg schemalägger utbildningsplaner för sina samverkanskommuner utefter omvärldsbevakning och senaste rön inom metod och teknik. Vid gemensamma utbildningar och övningar ansvarar Trelleborg för utbildnings- och övningsområde samt instruktörer med erforderlig kompetens.

På övningsfältet i Trelleborg finns möjligheter för övning i trafikolycka, tung räddning, arbete på hög höjd, kem, arbete vid spårområde, dörrforcering, skärsläckare, motorsågsutbildning med mera. Det finns även tillgång till nybyggd lektionssal för teoretiska övningar.

Vid trygghetens hus i Trelleborg finns det också möjligheter för kall rökdykning, höghöjdsbana, klipp platta för trafikolycksövningar samt goda möjligheter för ledningsspel och teoretiska lektioner.

Varje år arrangerar Trelleborg något som benämns som RIB-dagar vilket innebär en hel övningsdag där teoretiska lektioner värvas samman med praktiska övningar på externa objekt under en dag. Dagarna är en mycket uppskattad och kompetenshöjande för samtliga brandmän. Under RIB-dagarna så övas cirka 160 brandmän.

Utöver övningar för hela styrkan så finns det också tillfällen och ledningsutbildningar enbart för styrkeledare.

Förebyggande

Det finns idag ett långtgående samarbete gällande förebyggandearbete mellan Räddningstjänsten Trelleborg/Vellinge/Skurup, Räddningstjänsten Svedala, Räddningstjänsten Lomma/Staffanstorp, Räddningstjänstförbundet SÖRF samt Räddningstjänsten Skånemitt. Detta samarbete kallas *Förebyggandesamverkan Södra Skåne*.

Ett exempel på arbete som utförts i närtid inom samverkan är att ta fram gemensamma dokumentmallar för arbetet med tillståndshantering enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO). Ett annat exempel på samverkan är att organisationerna har likriktat hur vi tar betalt för vårt arbete med LBE-tillstånd/tillsyn och LSO-tillsyn. Organisationerna har även tagit fram ett gemensamt *Dokumenterat arbets sätt för tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor*

Ovanstående betyder att organisationerna redan idag har samma dokumentmallar och arbets sätt samt tar betalt för verksamheten på samma sätt. Om Svedala och Trelleborg ingår ett civilrättsligt avtal eller genomgår förbunds bildning kan det därför förväntas fungera smidigt. De förbättringar som Svedala genomfört avseende sin LSO-tillsyn, utefter MSB:s önskemål, kan man bygga vidare på tillsammans med Trelleborg på ett bra sätt. En av räddningstjänsten Trelleborgs brandingenjörer har varit timanställd av Svedala räddningstjänst sedan maj 2023 för att stötta upp tillsynsverksamheten vid personalbortfall. Även Trelleborg har för en tid haft utbyte med en av Svedalas brandingenjörer vid personalbortfall.

Trelleborg har idag fyra brandingenjörer (en arbetar på RC-syd) som arbetar heltid med förebyggande arbetsuppgifter. Utöver dessa finns också fyra tjänster som arbetar 50 procent förebyggande och 50 procent operativt. Dessa tjänster arbetar med allt från utbildning, tillsyn, tillstånd, remisser

MSB tillsynade under 2023 Räddningstjänsten Trelleborgs LSO-tillsyn samt sotning och brandskydds kontroll. I sitt beslut om att avsluta tillsynen summerade MSB enligt nedan:

” Vad gäller tillsyn över den enskildes skyldigheter gör MSB bedömningen att Trelleborg har en genomarbetad objektsförteckning i enlighet med avsikten i föreskriften MSBFS 2021:8. MSB bedömer också att kommunen har en organisation och resurser för tillsynen som kan förväntas uppfylla de ställda kraven på omfattning och redundans. Angående omfattning av tillsyn ligger Trelleborgs kommun under 2023 väl i fas med sin egen planering och även den nivå MSB bedömer som rimlig för att uppfylla kraven i föreskrift. MSB finner således att Trelleborgs kommun även uppfyller sina skyldigheter avseende kommunens tillsyn över den enskildes skyldigheter inom de områden som omfattats av MSB:s tillsyn.”

Trelleborg ansvarar idag för bland annat följande för samverkanskommunerna

- Trelleborg ansvarar för att utbilda kommunernas grundskoleelever i årskurs 2,5 och 8 i brandkunskap
- Trelleborg utför tillsyner i samtliga kommuner och uppdaterar tillsynsregister
- Trelleborg svarar på remisser rörande bland annat bygglov, stadsplanering och från polisen
- Trelleborg beviljar tillstånd för brandförliga/explosiva varor
- Olycksutredning och uppföljning av samtliga larm samt erfarenhetsåterkoppling
- Sakkunnigutlåtande till Polisen

Redundans i personalstyrka och kompetens för förebyggandeärenden skulle stärkas upp för Svedala kommun vid ett fördjupat samarbete. På så sätt kan vi hjälpas åt mer vid tillfälliga arbetstoppar inom fler områden samt även om medarbetare skulle vara borta i perioder för till exempel sjukskrivning eller föräldraledigheter. Med tanke på det samarbete som finns idag med gemensamma mallar, dokumenterat arbetssätt, avgifter och yttranden hade inkörningsperioden för ett utökat samarbete kunnat förväntas vara ganska kort

Automatiska brandlarm

Räddningstjänsten Trelleborg responderar automatiska brandlarm som är anslutna till SOS, är behjälpliga vid uppstart av nya automatlarm, lägger in larmplaner, automatlarmskort, följer upp anläggning vid uppkomna problem.

Sotning

Räddningstjänsten Trelleborg ansvarar idag för tillsynsansvaret för sotningen i Trelleborg, Vellinge och Skurups kommun samt medger fastighetsägarna tillstånd till egensotning av fastighet. Kompetensen för att hantera sotningsfrågor finns på räddningstjänsten Trelleborg.

Räddningstjänst under kris eller höjd beredskap

Räddningstjänsten Trelleborg bistår med rådgivning vid kris samt genomförande av räddningstjänst i samband med kris med sina samverkanskommuner.

Trelleborg ansvarar för årlig skötsel av varningsanordningar och medverkar vid provning av viktigt meddelande för(sirener för VMA) för sina samverkanskommuner.

Räddningstjänsten har gjort ett stort arbete i satsning på att höja beredskapen vid höjd beredskap. Exempelvis utredning och inköp av katastroftält, motorsprutor, anpassad skyddsutrustning, krigsplacering, uthållighet utan hjälp utifrån.

Extern utbildning

Räddningstjänsten Trelleborg arbetar idag kontinuerligt med utbildning för bland annat hjärt- och lungräddning, SBA, heta- arbeten, grundskolelever, utbildning åt polisen, externa rökdykarövningar.

Fordon

Trelleborg och dess samverkanskommuner har idag bland annat tio släckbilar, sju FIP-bilar, två offensiva enheter (skärsläckare och drönare), tre höjdfordon, fyra tankbilar, en depåbil, ett fordon för djurlivräddning, två terränggående bandvagnar, saneringssläp för kem, restvärdesräddningsläp och två ledningsfordon.

Vid fördjupat samarbete med Trelleborg skulle Svedala kommun med stor sannolikhet kunna spara pengar genom samordnade materialinköp. Trelleborg bistår med hjälp vid upphandling till samtliga samverkanskommuner.

Krisstöd

Som en del i arbetsmiljöarbetet har räddningstjänsten Trelleborg en väl fungerande och utbildad organisation för att ta hand om samtlig personal efter svårare olyckor och tillbud genom samtalsstöd i grupp och individuell.

Friska brandmän

Räddningstjänsten Trelleborg lägger stor vikt vid friska brandmän vilket genomsyrar det dagliga arbetet. Det innebär bland annat modernt sluss system efter larm med kontaminerad utrustning. Övningsfältet är ett rent övningsfält vilket innebär att det går att rökdyka i både värme och rök som ej är kontaminerat. Efter stora investeringar så är övningsfältet föremål för besök från andra räddningstjänster i hela landet.

Ekonomi

Vellinge

Vellinge har fyra deltidstationer med 69 deltidbrandmän. Vellinge har en budget på 23 miljoner kronor.

Skurup

Skurup har en station och 25 deltidbrandmän, varav en har utökad tjänst med 40 timmar per månad. Skurups budget är 9,5 miljoner kronor.

Trelleborg

Trelleborg har tre deltidstationer och en heltid. Som tidigare nämnt 38 heltidsanställningar och 45 deltidanställningar. Trelleborgs budget är cirka 50 miljoner kronor varav drygt 25 procent avser hyresavgifter.

Svedala

Svedala har en deltidstation, fyra befäl, en servicebrandman, en administratör på 50 % samt 29 deltidbrandmän. Svedalas budget är cirka 14 miljoner kronor

Genom ovanstående beskrivning är Svedalas räddningstjänst i paritet med övriga samverkanskommuner. Genom ett civilrättsligt avtal skulle omfördelning av personal vara en möjlighet då Trelleborg skulle behöva öka sina tjänster för att hantera ansvar enligt civilrättsligt avtal. Uppskattningsvis bör Svedala kommun kunna effektivisera och samtidigt förbättra räddningstjänsten på många plan genom samverkan med Trelleborg samtidigt som bestämmande rätt utgår från Svedala.

Framtida samarbete med Svedala

Civilrättsligt avtal

Räddningstjänsten Trelleborg ställer sig positivt till ett fördjupat samarbete med Svedala. Ett civilrättsligt avtal skulle innebära att Svedala är kvar i egen regi liksom Vellinge och Skurup men till exempel att räddningschefskapet delegeras till Trelleborg.

Tillsammans med Trelleborg skulle Svedala kunna utveckla räddningstjänstens samlade kompetens och ansvaret som föreligger mot invånarna i Svedala kommun. Den individuella anpassning till Svedalas åtagande enligt lagen om skydd mot olyckor och det kommunala handlingsprogrammet skulle Trelleborg hantera bra i och med kortare beslutsvägar jämfört med om Svedala väljer en större samarbetspartner eller bli del av ett annat räddningstjänstförbund.

Operativ förmåga

Utökat samarbete skulle effektivisera den operativa förmågan genom mer samövningar och gemensam ledningsstruktur. Trelleborg arbetar kontinuerligt med operativ uppföljning har i och med det stora antalet RIB-anställda mycket erfarenhet av operativ styrning. Erfarenheten i arbete med avstämning och återrapportering mot både räddningstjänstorganisationen och den kommunala styrningen gör att räddningstjänsten Trelleborg står väl rustat mot ett fördjupat samarbete med Svedala. Svedala kommuns storlek och riskbild liknar på många sett de kommunerna som Trelleborg idag ansvarar för.

Genom den operativa förmågan som finns i Trelleborg och den geografiska närheten till Svedala så bedöms det att det finns gott om resurser för att möta upp resursbehov vid större insatser. Samverkanskommunerna förbinder sig med att biträda varandra utan ersättning vid räddningsinsats enligt lag om skydd mot olyckor. Trelleborg heltid når Svedala inom 13 minuter med en insatsledare en styrkeledare och fyra brandmän.

Förbund

Förbundsbyggande mellan Svedala, Trelleborg, Vellinge och Skurup är en lång process som behöver utredas i en större omfattning. Ett civilrättsligt avtal skulle kunna vara en del på vägen mot en förbundsbyggande om samtliga kommuner bedömer det som ett attraktivt alternativ för en effektiv räddningstjänst.

De sannolika fördelarna anses då vara ekonomiska fördelar, effektivitetsvinster och omorganisering på grund av utnyttjad arbetskapacitet kopplat till temat; bättre kvalitet och effektivitet.

Effektivisering kan kopplas till bättre utnyttjande av resurser, kvalitet i arbetet samt ekonomisk vinning där lösningen kan vara att bilda räddningstjänstförbund.

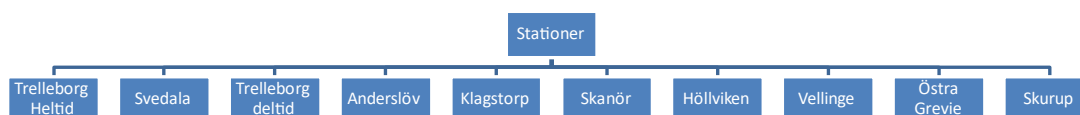
Ett framtida förbund med ovan nämnda kommuner skulle kunna vara en attraktiv lösning med grund i samverkansutveckling, arbetskvalité samt effektivisering. Medlemskommunerna är då relativt lika i sin storlek, riskbild och uppdrag vilket ger goda förutsättningar för ömsesidig förståelse för verksamheterna och dess uppdrag. Ett civilrättsligt avtal ser räddningstjänsten Trelleborg som en god grund för att utveckla och effektivisera samarbetet mellan kommunerna.

Bilagor

Organisationsskiss exempel civilrättsligt avtal

Varje station har en platschef som ansvarar för personalplanering och att beredskap hålls. Personalansvaret ligger hos räddningschefen eller av denna delegerad person.

Räddningstjänsten Stationer

TRELLEBORGS KOMMUN

Förmågebeskrivning med framtida exempel

För att kunna hantera och förstå vilka olika förmågor Räddningstjänsterna i Trelleborg, Vellinge och Skurups kommuner har. Har nedanstående lista framtagits.

Arbete på hög höjd

Nivå	Förmåga	Utrustning	Utbildning/Övning
Höjd 1	Arbeta på tak Skorstens- och eldstadbränder. (Sätta <i>dimspik</i>) Exempelvis villabrand	1 säck fallskyddsutrustning och skorstensvajer.	2 års intervall
Höjd 2	Arbeta på tak Skorstens- och eldstadbränder. Sätta <i>dimspik</i> Skärsläckning* Hålltagning	2 säckar fallskyddsutrustning och skorstensvajer. Förankringsenhet för lans och personal i stege, skärsläckare	

Höjd 3	Arbeta på tak Skorstens- och eldstadbränder. Sätta dimspik Skärsläckning* Håltagning Uppfirning och nerfirning av personer	2 säckar fallskyddsutrustning och skorstensvajer. Förankringsenhet för lans och personal i stege, skärsläckare Höjdfordon med säkring Milansystemet	
--------	--	---	--

*Förutsätter att skärsläckare är placerad på stationen

Stationsområde	Förmåga
Tbg Heltid	Höjd 3
Tbg Deltid	Höjd 3 (ej Milansystemet)
Anderslöv	Höjd 1
Klagstorp	Höjd 2 (Skärsläckare)
Skurup	Höjd 3
Skanör	Höjd 1
Höllviken	Höjd 2 (Skärsläckare)
Vellinge	Höjd 1
Östra Grevie	Höjd 1

Sågning

Nivå	Förmåga	Utrustning	Utbildning/Övning
Såg 1	Enklare sågning	Tigersåg	
Såg 2	Enklare sågning Håltagning Begränsningslinje Röjning av träd	Tigersåg Motorsåg Skyddsutrustning	
Såg 3	Enklare sågning Håltagning Begränsningslinje Röjning av träd	Tigersåg Motorsåg Rescuesåg Skyddsutrustning	

Stationsområde	Förmåga
Tbg Heltid	Såg 3
Tbg Deltid	Såg 3
Anderslöv	Såg 1
Klagstorp	Såg 1
Skurup	Såg 3
Skanör	Såg 2
Höllviken	Såg 2
Vellinge	Såg 1
Östra Grevie	Såg 1

Trafikolycka

Nivå	Förmåga	Utrustning	Utbildning/Övning
Trafik 1	Säkring av arbetsplats genom avspärning av väg Bedömning av sjukdomstillstånd. Snabbt uttag av kritisk ej fastklämd. Stabilisering av fordon. Enkel losstagning bil på hjul.	Sax, spridare och hydraulpump. Avspärningsmtrl Sjukvårdsväska Stabiliseringsutrustning	
Trafik 2	Trafik 1 samt Komplicerad losstagning bil på hjul. Komplicerad losstagning bil på sida. Losstagning bil på tak.	Sax, spridare, cylindrar modell större Pedalsax Dubbla hydraulpumpar Avspärningsmtrl Sjukvårdsväska Stabiliseringsutrustning Arbetsplattform	
Trafik 3	Trafik 1 och 2 samt Stabilisering av tungt fordon. Komplicerad losstagning. Losstagning tunga fordon på hjul och på sida (buss/lastbil)	Sax, spridare, cylindrar modell större Pedalsax Dubbla hydraulpumpar Avspärningsmtrl Sjukvårdsväska Arbetsplattform Stabiliseringsutrustning Vajerstabilisering Stöttor rh	

Stationsområde	Förmåga
Tbg Heltid	Trafik 3
Tbg Deltid	Trafik 2
Anderslöv	Trafik 1
Klagstorp	Trafik 1
Skurup	Trafik 2
Skanör	Trafik 1
Höllviken	Trafik 1
Vellinge	Trafik 2
Östra Grevie	Trafik 1

Vattenlivräddning

Nivå	Förmåga	Utrustning	Utbildning/Övning
Vatten 0			
Vatten 1	Ytlivräddning	Ytlivräddningsdräkter Räddningsbräda Linor Personlig utrustning ex fenor, cyklop, snorkel, flytväst	
Vatten 2	Ytlivräddning m båtkomplement	Ytlivräddningsdräkter Räddningsbräda Linor Personlig utrustning ex fenor, cyklop, snorkel, flytväst.	
Vatten 3	Ytlivräddning m båtkomplement Vattendykning	Ytlivräddningsdräkter Räddningsbräda Linor Personlig utrustning ex fenor, cyklop, snorkel, flytväst. Dykturstning Upptagningsplattform Utrustning för sökssystem.	

Stationsområde	Förmåga
Tbg Heltid	Vatten 3
Tbg Deltid	Vatten 0 (Ingår i dykorganisationen i Trelleborgs hamn)
Anderslöv	Vatten 0
Klagstorp	Vatten 1
Skurup	Vatten 2
Skanör	Vatten 2
Höllviken	Vatten 2
Vellinge	Vatten 0
Östra Grevie	Vatten 1

Brand

Nivå	Förmåga	Utrustning	Utbildning/Övning
Brand 1	Akuta begränsande åtgärder med handbrandsläckare, släckgranat eller dylikt.	Pulversläckare Pulverspik, IR kamera,	
Brand 1.1	Offensiv enhet (special enhet).	Skärsläckare, pulverspik	
Brand 2	Invändig räddning och brandsläckning i otät brandrök. Invändig räddning och brandsläckning i tät brandrök (rökdykning). Dörrforcering Utvändig släckning. Brandsläckning brand i det fria. Brandgasventilering Begränsning av brandspridning med dimspik.	IR-kamera (A-löv + Klagstorp)	
Brand 3	Brandsläckning vätskebrand.		
Brand 4	Invändig räddning i tät brandrök i komplexa miljöer och/eller med hög riskbild (komplicerad rökdykning). Uppbyggnad av redundant system för rökdykning med lång inträngningsväg. Brandsläckning undermarksanläggning. Dörrforcering	IR-kamera till R1 och Rdl	

Stationsområde	Förmåga
Tbg Heltid	Brand 4
Tbg Deltid	Brand 3
Anderslöv	Brand 2
Klagstorp	Brand 2
Skurup	Brand 3
Skanör	Brand 2
Höllviken	Brand 2
Vellinge	Brand 3
Östra Grevie	Brand 2

Kem

Nivå	Förmåga	Utrustning	Utbildning/Övning
Kem 1	Livräddning i branddräkt. Avspärning. Begränsning Akut personsanering Täta väg- dagvattenbrunnar Zonindelning Indikera explosiva gaser. (personlig explosimeter). Filtermasker		
Kem 2	Skadeavhjälpande åtgärder. Livräddning i splash Kemdykning i kemskyddsdräkt. Indikering 4-gas. Indikering av radioaktivt ämne.		

Stationsområde	Förmåga
Tbg Heltid	Kem 2
Tbg Deltid	Kem 2 reserv saneringsstation
Anderslöv	Kem 1 samt saneringsstation
Klagstorp	Kem 1
Skurup	Kem 1
Skanör	Kem 1
Höllviken	Kem 1
Vellinge	Kem 1
Östra Grevie	Kem 1

Räddning övrigt

Nivå	Förmåga	Utrustning	Utbildning/Övning
Räddning	Hoppkudde Dörrforcering Vetterkuddar 40 ton Vetterkuddar 24 ton Hissöppning Räddningsfrånkoppling Arbete på järnväg Suicid PDV Sjukvård		

Stationsområde	Förmåga
Tbg Heltid	Hoppkudde Dörrforcering Vetterkuddar 24 och 40 ton Hissöppning Räddningsfrånkoppling Arbete på järnväg Suicid PDV Sjukvård Brandfilt
Tbg Deltid	Hoppkudde Dörrforcering Vetterkuddar 24 och 40 ton Hissöppning Arbete på järnväg Suicid PDV Sjukvård
Anderslöv	Dörrforcering Vetterkuddar 24 ton Hissöppning Arbete på järnväg Suicid PDV Sjukvård Katstroftält
Klagstorp	Dörrforcering Vetterkuddar 24 ton Hissöppning Suicid PDV Sjukvård Drönare
Skurup	Dörrforcering Vetterkuddar 24 och 40 ton Hissöppning Arbete på järnväg Suicid PDV Sjukvård

Skanör	Dörrforcering Vetterkuddar 24 ton Hissöppning Suicid PDV Sjukvård
Höllviken	Dörrforcering Vetterkuddar 24 ton Hissöppning Suicid PDV Sjukvård
Vellinge	Dörrforcering Vetterkuddar 24 och 40 ton Hissöppning Suicid PDV Sjukvård
Östra Grevie	Dörrforcering Vetterkuddar 24 ton Hissöppning Arbete på järnväg Suicid PDV Sjukvård

Skumbrandsläckning

Stationsområde	Förmåga
Tbg Heltid	Spillbrand,Bilbrand,mm
Tbg Deltid	Spillbrand,Bilbrand,mm
Anderslöv	Bilbrand
Klagstorp	Bilbrand
Skanör	Bilbrand
Höllviken	Bilbrand
Vellinge	Spillbrand,Bilbrand,mm
Östra Grevie	Bilbrand
Skurup	Spillbrand,Bilbrand,mm

Komplettering med uppgifter gällande Svedala räddningstjänst arbete med räddningstjänst under höjd beredskap.

Åtgärder som finns på plats/är genomförda hos Svedala kommuns räddningstjänst

- Reservkraftdrift Brandstationen Svedala finns och är testad. En organisation i samverkan med Gata-Parkförvaltningen sköter drift och underhåll vid behov.
- På brandstationen Svedala finns drivmedelsdepå. Detta har räddningstjänsten tillsammans med Gata-Park. Drivmedlet används för operativa fordon och kan vid behov användas för reservkraften på brandstationen. Om bränslet vid höjd beredskap begränsas till att endast driva räddningstjänstens operativa förmåga har det gjorts en grov uppskattning att befintlig depå håller verksamheten i gång i cirka en månad utan påfyllning. Om den även fortsatt används även för Gata-Parks verksamhet i full drift begränsas uthålligheten till ca en vecka.
- Svedala räddningstjänst har vid bortfall i RAKEL-nätet möjlighet att gå över i Direktläge gällande radiokommunikationen. Detta med hjälp av lokal förstärkningsutrustning på egen mast. Detta skulle täcka delar av kommunen, framför allt tätorter.
- Inventering och iordningsställande av civilförsvarsförråd med mycket av utrustningen den gamla civilförsvarsorganisationen kvar (
- Med befintlig fordonsflotta möjlighet att ha två hela styrkor (givet tillgång till personal) i drift i ett läge med höjd beredskap (släckbil + tankbil).
- Inventering av krigsbranddammar i kommunen (påbörjat arbete som avslutas under 2024).
- Svedala kommun har en aktiv FRG (Frivilliga resurs-gruppen) och räddningstjänsten har en nära kontakt och aktiv samverkan med denna grupp. Dessa kan användas som stödresurs så som logistik.

Identifierade behov och planerade åtgärder

- Mottagande av civilpliktiga (civilförsvarspliktiga genom staten). Det finns en viss befintlig kapacitet att ta emot och utrusta en mindre mängd civilpliktiga med grundläggande brandmansutrustning. När civilpliktsystemet växer behövs en uppgraderad apparat med organisation, struktur, utrustning och ekonomiska medel. Det är i nuläget oklart i vilken omfattning personer kommer att civilpliktsplaceras i Svedala kommuns räddningstjänst.
- En struktur och organisation för löpande utbildning av civilpliktiga behövs. Tanken i organisationen har varit att bygga vidare på etablerad samverkan med Lomma-Staffanstorp för att i framtiden kunna hålla utbildningar tillsammans. Arbete med detta har dock varit vilande nu under 2024 och under utredningsperioden.
- Behovsutredning för vilken kapacitet som behöver finnas för att räddningstjänsten ska kunna vara driftsäker och ha kontinuitet vid höjd beredskap där leveranser kan utebli.

Det handlar om bränsle, vatten, mat, logi, kläder, förrådslokal. Detta låg som ett uppdrag att utreda under 2024 men pausades i och med att den externa organisationsutredningen tillsattes. Målbilden är att skapa förutsättningar till självförsörjning inom dessa områden under 3 månaders tid, vilket så klart innebär behov av investeringar.

- Renovering av motorsprutor för användning till brandvattenförsörjning vid RUHB. Flertal motorsprutor i oanvänt skick finns i civilförsvarsförråd, men arbete behövs för att driftsätta dessa.

Tillkommande uppgifter vid höjd beredskap enligt LSO

Utbildning gällande tillkommande uppgifter vid höjd beredskap behövs i de områden som tillkommer vid höjd beredskap enligt LSO behövs för befintlig personal.

Nedan beskrivs övergripande vad som i dag finns på plats gällande de olika områdena.

- Upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden.
- Indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.
 - All operativ personal i Svedala räddningstjänst har en utprövad Skyddsmask 90.
 - Svedala räddningstjänst har tillgång till dosimeter.
 - Förstärkt indikeringsutrustning för farliga ämnen finns hos insatsledare 262-1180 som delas mellan Svedala, Lomma-Staffanstorp och Trelleborg.
- Första hjälp och transport av skadade
 - Svedala räddningstjänst har i civilförsvarsförråd ett stort antal bårar.
 - Svedala räddningstjänst har bandvagn för transport i terräng (dock i behov av renovering).
- Befolkningsskydd
 - Svedala kommun har iordningställt och gått ut med information om trygghetspunkter för befolkningen i kommunens tre tätorter.

Övriga punkter:

- Svedala har valt att inledningsvis inte ingå i Länsstyrelsens frivilliga räddningsstyrka (FRS). Om ni önskar mer information om detta kan ni ta fortsatt kontakt med Tf. räddningschef Martin Gertsson.
- En punkt som egentligen är utanför RUHB, men räddningstjänsten har personal som är utbildad i att etablera nödvattentankar för dricksvatten åt verksamheter och invånare i kommunen, i samverkan med Gata-Park. Till detta finns även en tankbilsresurs hos räddningstjänsten som dricksvatten provas och underhålls för ändamålet.
- Svedala räddningstjänst har inte lokaler för en skyddad ledningsplats. Det fanns tidigare planer på att bygga en sådan i samband med en planerad utbyggnad av brandstationen, men i nuläget finns ingen sådan aktiv planering.

Jung
Konsult och
Ledarskap
AB